

70 Primorski dnevnik

Št. 212 (21.449) leto LXXI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

SOBOTA, 12. SEPTEMBRA 2015

1,20 €

9 771124 666007

Politika do priseljencev naj bo investicija

ALEKSANDER KOREN

Lahko o migracijah govorimo tudi brutalno. Tako kot si želijo mnogi, ki levici, cerkvi, trumam prostovoljcev in drugim, ki epohalno preseljevanje narodov spremljajo s tankočutjem, očitajo, da so naivni (v najboljšem primeru). Brutalno torej.

Berem, da je nemška vlada pripravljena vsako leto (in za več let) sprejeti 500.000 migrantov, da pripravi 150.000 ležišč za njihovo ustrezno zimsko namestitve, da bo zaposlila 3.000 novih policistov, finančno ministrstvo pa bo migrantki politiki namenilo šest milijard evrov dodatnih sredstev. Reformirali naj bi tudi socialno skrbstvo, da bi ga prilagodili novim razmeram. Skoraj ne dvomim, da bo Nemcem uspelo te ljudi integrirati (čeprav vlada pričakuje tudi povečanje etničnih sporov), da bodo postali polnopravni del nemške družbe, da bo kdo izmed njihovih otrok čez nekaj let polnil mreže nasprotnikov kot član nemške nogometne reprezentance. Če bo tako, bo Nemčija v prihodnjih desetletjih še bolj utrdila svojo gospodarsko in siceršnje premoč v Evropi.

Nasprotno, če bo pri nas prevladala Salvinijska (in žal tudi Grillova) linija, Italiji grozi še nadaljnji propad. Analitiki vedo povedali, da bi v Italiji brez priseljencev in ob sedanjem staranju avtohtonega prebivalstva do konca stoletja živelo le še 38 milijonov prebivalcev (zdaj jih je 60), že mnogo prej pa bi zato propadel ves njen gospodarski in pokojninski sistem. Kar zadeva politike do priseljencev Italija že dolgo zamuja. Vanjo je treba, nasprotno, investirati. Bolj kot ljudem obljubljanje odpravo davka na nepremičnine. Dolgoročno bi se bolj obrestovalo.

BEGUNCI - Letos čez Sredozemlje že 430.000 migrantov

Biblijski eksodus vse bolj nezadržan

V Evropi ni soglasja - Nečloveški prizori z Madžarske

TRST - Knjiga, fotografska razstava in slavnostna proslava. Vodstvo, odborniki, igralci (sedanji in nekdanji), pokrovitelji, navijači in prijatelji tržaškega košarskega kluba Bor so sinoči na Stadionu 1. maju slavnostno nazdravili ob 50-letnici društva, ki so ga ustanovili leta 1965. V športni dvorani Bojana Pavletiča pri Svetem Ivanu v Trstu so se obenem zvrstili številni predstavniki javnih in športnih ustanov. Med najbolj uglednimi: Deželno Furlanijo Julijsko krajino je predstavljala odbornik za kulturo in šport Gianni Torrenti, Občino Trst njen odbornik za šport Edi Kraus (kasneje se je pridružil tudi župan, nekdanji košarkar KK Bor Roberto Cosolini), Pokrajino Trst podpredsednik Igor Dolenc, deželno košarsko zvezo Fip pa predsednik Giovanni Adami, ZSŠDI predsednik Ivan Peterlin. In številni drugi. O sinočnji proslavi bomo še poročali v jutrišnji izdaji našega dnevnika.

ŽENEVA - Od začetka leta je v Evropo prek Sredozemskega morja prišlo več kot 430.000 migrantov in beguncev, je včeraj sporočila Mednarodna organizacija za migracije (IOM) in dodaja, da je na tej poti umrlo skoraj 2750 ljudi. V prihodnjih dneh se obeta nov rekordov val migrantov, ki se skušajo v "obljubljeno" Evropo prebiti po kopnem še pred uveljavitvijo nove stroge zakonodaje o varovanju meje na Madžarskem. V Nemčiji pričakujejo več kot 40.000 prihodov. Visoki komisariat ZN za begunce (UNHCR) poziva Evropo k ukrepanju, višegrajska četverica - Poljska, Češka, Slovaška in Madžarska - pa se upira kvotam. Ogorčenje je izrazil video iz begunskega centra Röszke, kjer madžarska policija meče beguncem hrano kot živalim v ogradi.

Na 2. strani

V Ukvah si prizadevajo za večjezično šolo

Na 3. strani

Tržaški rajonski sveti negativno o statutu

Na 4. strani

Pariz: talilni lonec ali solatna skleda?

Na 9. strani

Čez goriško mejo tihotapila parfume

Na 12. strani

Jutri bo Soška regata, kaj pa po njej?

Na 13. strani

POHODI BOSIH
Evropa naj ne bo trdnjava

BENETKE, TRST, GORICA - Na tisoče ljudi se je včeraj v več kot 60 mestih po Italiji odzvalo na poziv filmskih ustvarjalcev, ki so s festivala v Benetkah pozvali javnost k solidarnosti z begunci s simboličnimi pohodi bosih nog. Številni so bili udeleženci tudi na dveh pohodih v Trstu in Gorici, kjer so poudarili, da Evropa ne sme biti zaprta trdnjava, mora se odpreti, biti solidarna.

Na 9. strani

V nedeljo bomo na Tržaškem Primorskemu dnevniku priložili

ZIMSKI VOZNI RED AVTOBUSOV
podjetja Trieste Trasporti

NOVA GORICA Podjetniške ideje razvijajo onstran meje

NOVA GORICA - V Primorskem tehnološkem parku (PTP) so postavili novo spletno platformo *Start-up Nova Gorica*, ki je namenjena nosilcem inovativnih podjetniških idej. V PTP je trenutno 60 podjetij, 25 pa je takih, ki imajo v lastniški strukturi ali med investitorji tujega lastnika, večina teh so italijanski državljani. »K nam prihajajo zamejski Slovenci, Italijani in drugi tujci, ki pri nas ustanovijo podjetje in razvijejo produkte. V teh podjetjih zaposlujejo tudi Slovence,« navaja Tanja Kožuh, direktorica parka.

Na 13. strani

ELISABETTA MINIUSI
ŠOLA ZA MODNO KROJENJE ORGANIZIRA TEČAJE ZA risanje krojev, krojenje in šivanje, modno skico, pletenje

NOVO!
www.scuolaminiussi.it

v ponedeljek, 28. SEPTEMBRA začetek tečajev

INFORMACIJE IN PRIJAVE:
PRIJAVE SPREJEMAMO OD 1. SEPTEMBRA DALJE,
OD PONEDELJKA DO PETKA
OD 10.00 DO 12.00 IN OD 17.00 DO 19.00

Ulica De Jenner, 12/4 - Trst - tel. 040 281366 - info@scuolaminiussi.it

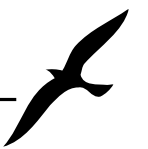
KOSOVLOV DOM SEŽANA
razpisuje v sezoni 2015/16 naslednje abonmaje:

- GLEDALIŠKI ABONMA
- GLASBENO-PLESNI ABONMA
- BRILJANTNI ABONMA
- SREČKIN ABONMA
- WINO WINO SEZONSKA KARTICA
- FILMŠOLA

Vpis abonmajev poteka do 30. septembra 2015.
URNIK BLAGAJNE:
od ponedeljka do petka od 10. do 12. ter od 15. do 17. ure
in uro pred prireditvami, za katere se izdajajo vstopnice. VABLJENI K VPISU!

Več informacij na tel. št. 00 386 5 731 20 10 in na www.kosovelovdom.si

BEGUNSKA KRIZA - Po podatkih Mednarodne organizacije za migrante

Čez Sredozemsko morje letos že skoraj pol milijona migrantov

Iz dneva v dan vse večji naval po balkanski poti - Višegrajska četverica zavrača kvote

ŽENEVA-BUDIMPEŠTA-BERLIN-DUNAJ - Od začetka leta je v Evropo prek Sredozemskega morja prispele več kot 430.000 migrantov in beguncev, je včeraj sporočila Mednarodna organizacija za migracije (IOM) in dodaja, da je na tej poti umrlo skoraj 2750 ljudi. Organizacija je od 1. januarja letos zabeležila 432.761 prihodov migrantov in beguncev v Evropo, pri čemer jih je 309.356 prispele v Grčijo, 121.139 v Italijo, 2166 v Španijo in 100 na otok Malta. V prihodnjih dneh se obeta nov rekordov val migrantov, ki se skušajo v "obljubljeno" Evropo prebiti po kopnem še pred uveljavitvijo nove stroge zakonodaje o varovanju meje na Madžarskem. V Nemčiji pričakujejo več kot 40.000 prihodov. Avstrijske železnice zaradi pričakovanega navala konec tedna ne bodo zagotavljale železniških povezav z Madžarsko.

Madžarska je ena glavnih vstopnih točk za migrante, ki si želijo v EU, od začetka leta pa je njeno mejo prečkalo več kot 145.000 prebežnikov. Iz Madžarske, kamor pridejo prek Turčije, Grčije, Makedonije in Srbije, jih večina želi pot nadaljevati naprej proti Avstriji in Nemčiji. Madžarska je nedavno na 175 kilometrov dolgi meji s Srbijo postavila bodočo žico, ki naj bi jo predvidoma oktobra nasledila štiri metre visoka ograja, a ta zaenkrat vala beguncev ni ustavila. Samo ta četrtek je na madžarska tla stopil 3601 migrant, s čimer je bil podrt rekord iz srede, ko je mejo prečkalo 3321 migrantov. Včeraj so na Madžarskem aretirali italijanskega državljan, ki je s furgonom prevažal 33 sirskih beguncev proti Avstriji. Sam trdi, da jim je prevoz ponudil brezplačno, nekateri begunci pa so ga menda obtožili, da so morali prevoz drago plačati.

Na Madžarskem so obenem sprejeli strožjo zakonodajo, ki bo začela veljati 15. septembra. Ta med drugim kriminalizira nezakonit prehod meje. Madžarski premier Viktor Orban je včeraj zatrdil, da bodo od prihodnjega tedna "nemudoma aretirali" vsakogar, ki bo nezakonito prečkal mejo iz Srbije. Budimpešta poleg tega napoveduje izgon priselcev nazaj v Srbijo, ki jo je Madžarska že julija uvrstila med t.i. varne tretje države, in se pri-

Madžarski »Guantanamo«: begunci kot živali

BUDIMPEŠTA - Iz begunskega centra Röszke na Madžarskem so včeraj prišli novi pretresljivi posnetki, kako policisti delijo hrano beguncem kot živalim v ogradi. Kakih 150 ljudi se gnete pred ogrado v veliki hali, da bi dobili hrano, nato pa jim policisti s čeladami in higienskimi maskami začnejo metati zapakirane sendviče. Videoposnetek je skrivaj posnel avstrijski prostovoljec Michaela Spritzendorfer, ki je obiskala ta glavni madžarski begunski center na meji s Srbijo. Množica lačnih ljudi se preriva in praktično stepe za vsak paketek s sendvičem, ki prileti proti njim. Med njimi so tudi ženske in otroci.

»Bilo je podobno, kot ko se hrani živali v ogradi. Kot Guantanamo v Evropi,« je komentiral avstrijski prostovoljec Klaus Kufner, ki je spremljal avtorico posnetka. Kot je pojasnil, sta v Röszke pripeljala hrano, oblačila in zdravila za tisoče beguncev, ki se zgriinjajo na Madžarsko preko meje s Srbijo. »Bilo je precej nečloveško in veliko pove tudi o teh ljudeh, ki se kljub vsemu niso stekli za hrano, čeprav so bili jasno zelo lačni,« je komentirala Spritzendorferjeva, sicer žena dunajskega mestnega svetnika Zelenih.

pravlja na napotitev vojakov na mejo v pomoč policistom.

Kot je včeraj sporočil novi madžarski obrambni minister Istvan Simicsko, so na mejo s Srbijo poslali dodatnih 3800 vojakov, s čimer želijo pospešiti gradnjo tamkajšnje ograje. Vojska je za zdaj vpeta zgolj v gradnjo ograje, a po načrtih vlade naj bi začela že kmalu tudi skupaj s policijo patrolirati ob meji. Iz begunskega centra Röszke na Madžarskem ob meji s Srbijo so medtem prišli novi pretresljivi posnetki, kako policisti delijo hrano beguncem kot živalim v ogradi, o čemer poročamo posebej.

V Avstriji in Nemčiji, ki je ciljna destinacija za večino beguncev, v prihodnjih dneh pričakujejo nove rekordne vane beguncev, saj naj bi se ti skušali prek Madžarske v "obljubljeno" Evropo prebiti še pred 15. septembrom. Nemški zunanji minister Frank-Walter Steinmeier je sporočil, da v Nemčiji samo ta konec tedna pričakujejo 40.000 novih beguncev. Avstrijske železnice (ÖBB) so medtem zaradi pričakovanega navala in preobremenjenosti sporočile, da tudi konec tedna ne bodo zagotavljale železniških povezav z Madžarsko, ki so jih sicer ustavi-

le že v četrtek. Na avstrijski mejni prehod z Madžarsko Nickelsdorf je samo od ponedeljka prispele okoli 16.000 beguncev, ki so jih nato tam oskrbeli in z avtobusi prepeljali naprej proti Dunaju na tamkajšnje železniško postajo. Danes so ukinili tudi te avtobuse, nakar so se razmere v prestolnici malce umirile. Množica beguncev se je spriče odsotnosti prevornih sredstev medtem včeraj po avtocesti kar peš odpravila proti Dunaju, zaradi česar je policija avtocesto zaprla.

Da se naval krepí, med drugim potrjuje podatek Visokega komisariata ZN za begunce (UNHCR), da je v Makedonijo ponoči iz Grčije prispele 7600 migrantov, večinoma iz Sirije, ter da se tja zgrinjajo nove množice ljudi. UNHCR je tudi ocenil, da se iz Srbije proti Madžarski v povprečju dnevno odpravi okoli 12.000 migrantov. Združeni narodi so sicer pozdravili v sredo predstavljeni načrt Evropske komisije za prerazporeditev 160.000 beguncev po EU, a hkrati opozorili, da to ne bo dovolj in da bo treba urediti ustrezne prostore za še več deset tisoč ljudi. Obenem so v UNHCR opozorili, da bo načrt deloval le, če bodo sodelovale vse članice EU, tudi vzhodnoevropske, ki se mu sicer upirajo.

A glede tega zaenkrat ne kaže dobro. Vodja nemške diplomacije Steinmeier je bil prav včeraj v Pragi deležen ponovne odločne zavrnitve obveznih kvot za razporeditev beguncev po EU s strani višegrajske četverice - kolegov iz Poljske, Češke, Slovaške in Madžarske. Po besedah češkega zunanjega ministra Lubomira Zoraleka morajo posamične države obdržati pravico nadzora nad tem, koliko beguncev bodo sprejele. Poleg višegrajske četverice obvezne kvote za begunce zavrača tudi Danska, medtem ko naj bi Bolgarija in Romunija vztrajali, da bosta nanje pristali le, če bosta končno sprejeti v schengensko območje, je poročal bruseljski spletni bilten EUobserver.

Predsednik Evropskega sveta Donald Tusk je medtem danes v Bruslju napovedal, da bo sklical izredni vrh EU še ta mesec, če notranji ministri na izrednem zasedanju v ponedeljek ne bodo dosegli dogovora glede predloga Bruslja za razporeditev beguncev. (STA)

Na mošejo v Meki padel žerjav; najmanj 87 mrtvih

MEKA - Na veliko mošejo v Meki v Savdski Arabiji je včeraj padel žerjav, pri čemer je umrlo najmanj 87 ljudi, še najmanj 184 je bilo ranjenih. Meka se trenutno pripravljala na vsakoletno romanje hadž, ki se bo začelo še ta mesec. Na njem pričakujejo več sto tisoč ljudi. Glede na nekatera poročila naj bi se žerjav zrušil med silovitim vetrom. Arabski polotok so že pred dnevi zajele silovite peščene nevihte.

Američani počastili spomin žrtev 11. septembra 2001

NEW YORK - Američani so včeraj na tradicionalen način z minutami molka in branjem imen žrtev počastili spomin na teroristične napade 11. septembra 2001, v katerih je v New Yorku, Washingtonu in Pensilvaniji umrlo skoraj 3000 ljudi, največ od tega v New Yorku. Na jugu Manhattan, kjer sta nekoč stala dvojčka Svetovnega trgovinskega centra (WTC), danes pa je tam spominski park in nova najvišja stolpnica v ZDA WTC1, se je zbralo okrog 1000 sorodnikov žrtev napadov, ki so poslušali imena umrlih.

Kuba pred obiskom papeža pomilostila zapornike

HAVANA - Kubanska vlada je pred obiskom papeža Frančiška naslednji teden napovedala množično amnestijo, ki bo vključevala 3522 zapornikov. Gre za največje število pomiloščenih zapornikov po revoluciji leta 1959. Odločitev bo stopila v veljavo v roku 72 ur. Pomiloščeni zaporniki so bili izbrani glede na naravo njihovega kaznivnega dejanja, vedenja v zaporu, zdravstvene vidike in čas, ki so ga preživeli v zaporu.

Turčija na severu Iraka še naprej napada PKK

ANKARA - Turška vojaška letala so ponoči na severu Iraka napadla 64 tarč prepovedane Kurdske delavske stranke (PKK), pri tem pa naj bi bilo ubitih približno 60 njenih pripadnikov. Obstreljevanje je trajalo več kot pet ur, v napadu pa je sodelovalo 21 letal. Potem ko je premirje med kurdske uporniki in Turčijo vzdržalo več kot dve leti, se je julija letos znova razplamtelo nasilje. Razmere so se v zadnjih dneh še zaostrele, saj je bilo ubitih več kot 30 pripadnikov turških varnostnih sil, Ankara pa se je na to odzvala z novimi letalskimi napadi in drugimi vojaškimi operacijami. Obenem se je zvrstilo več napadov na poslopja turške prokurdske stranke HDP.

ITALIJA - Razhajanja v vladni večini

Usoda ustavne reforme senata še vedno na nitki

RIM - V Demokratiški stranki in tudi v njenih sredinskih zaveznikih se zaostrojuje spor glede reforme senata. Vse se vrti okrog 2. člena ustavnega zakona, po katerem senatorjev ne bi več volili neposredno, ampak bi jih izbirali med drželnimi svetniki. Renzi in njegovi za nobeno ceno nočejo spremembe 2. člena, ki bi podaljšala postopek ustavnih sprememb, manjšina v DS pa je svojo politično bitko osredotočila prav na ta člen. Pier Luigi Bersani je včeraj potrdil, da ne bo glasoval za zakon, ki ne bi dopuščal izvolitve senatorjev.

Pogajalska skupina, ki jo z ministrico Boschijevo koordinirata vodje senatne in poslanske skupine DS Zanda in Rosato, je tudi včeraj intenzivno razpravljala vendar neuspešno. Ettore Rosato je bil črnogled: »Če je glavni cilj manjšine sprememba 2. člena, potem se ne bomo nikoli srečali,« je dejal. Bolj optimističen je bil Luca Lotti, Renzijeva desna roka, ki je prepričan, da bodo reformo odobrili tudi brez disidentov DS s pomočjo Verdinijeve skupine in dru-

PIETRO GRASSO

gih senatorjev desne sredine. Vendar nekaj se krha tudi v NCD, kjer so se Roberto Formigoni in drugi senatorji opredelili za izvolitev senatorjev in Renzija vabi, če mu je res do reforme, naj sprejme to načelo demokracije.

Ob politični se bije tudi proceduralna bitka o tem, ali so popravki k sporu 2. členu zakonskega osnutka sprejemljivi ali ne. Predsednik senata Pietro Grasso, na katerega iz vladnih krogov pritiskajo, naj jih ne da na glasovanje, je včeraj bil odločen: »Jaz vodim senat. Ko bo potrebno, bom odločil,« je poudaril.

KATALONIJA - Množičen shod

Poldrugi milijon za neodvisnost

BARCELONA - Ob katalonskem nacionalnem prazniku se je včeraj popoldne na ulice Barcelone odpravilo več kot milijon zagovornikov samostojnosti Katalonije. Že pred uradnim začetkom zborovanja je bila ulica Avinguda Meridiana, ki vodi do poslopja regionalnega parlamenta, polna ljudi, poročala nemška tiskovna agencija dpa. Kot je prek Twitterja sporočila barcelonska policija, se je shoda udeležilo približno 1,4 milijona ljudi. Osrednja španska vlada v Madridu je medtem število udeležencev ocenila na nekaj več kot pol milijona. »Neodvisnost, neodvisnost, neodvisnost,« je med drugim vzklikala zbrana množica.

Shod predstavlja uvod v začetek volilne kampanje pred regionalnimi volitvami, ki jih oblasti predstavljajo kot nadomestek za dejanski referendum o tem vprašanju. Volitve bodo v Kataloniji potekale 27. septembra, glede na ankete pa se strankam, ki

podpirajo odcepitev te regije od Španije, obeta večina v regionalnem parlamentu. V tem primeru je predsednik katalonske vlade Artur Mas napovedal izvedbo 18-mesečnega načrta, ki bi pripeljal do odcepitve Katalonije od Španije.

Po njegovih besedah ni moč drugače kot obravnavati izid regionalnih volitev kot dejanskega glasovanja o neodvisnosti, saj vlada v Madridu Kataloniji ne dovoli izvedbe referenduma po zgledu škotskega. Španska vlada v Madridu tega ne dovoli, češ da bi tovrstni referendum kršil določilo španske ustave, po katerem lahko referendum o suverenosti skliče zgolj nacionalna vlada, na njem pa lahko glasujejo vsi Španci.

Že lani se je na katalonski nacionalni praznik 11. septembra na ulicah Barcelone v podporo neodvisnosti zbralo več sto tisoč ljudi, leta 2013 pa so prek Katalonije oblikovali 400 kilometrov dolgo človeško verigo. (STA)

ZLATO (999,99%) za kg	31.273,42	-192,61
SOD NAFTE (159 litrov)	48,66 \$	-0,47
EVRO	1,1268 \$	+0,70

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 11. septembra 2015

valute	evro (povprečni tečaj)	
	11. 9.	10. 9.
ameriški dolar	1,1268	1,1185
japonski jen	136,02	135,38
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	27,074	27,038
danska krona	7,4608	7,4611
britanski funt	0,73060	0,72655
madžarski forint	314,74	314,51
poljski zlot	4,2080	4,2125
romunski lev	4,4189	4,4228
švedska krona	9,3709	9,4001
švicarski frank	1,1031	1,0923
norveška krona	9,2710	9,1760
hrvaška kuna	7,5500	7,5520
ruski rubel	76,6060	76,3445
turška lira	3,4302	3,4067
avstralski dolar	1,5955	1,5831
brasiljski real	4,3272	4,3489
kanadski dolar	1,4945	1,4822
kitajski juan	7,1832	7,1329
indijska rupija	74,8967	74,3061
mehiški peso	18,8722	18,9163
južnoafriški rand	15,2887	15,4986

CELOVEC - Slovenska glasbena šola

V novo šolsko leto stopajo s pomembnimi novostmi

Šola pod deželno streho in sistemsko financirana, bo pa nudila znatno manj učnih enot

CELOVEC – Z novim šolskim letom 2015/16 se za slovensko Glasbeno šolo (GŠ) na Koroškem začne novo obdobje. Najpomembnejša izobraževalna ustanova koroških Slovencev na področju glasbe je z novelo zakona o deželni glasbeni šoli namreč postala del deželne glasbene šole na Koroškem (Kärntner Musikschulwerk), pri tem pa le ohranila določeno samostojnost. Delovanje pod deželno streho pomeni uresničitev tozadevne točke memoranduma o dvojezičnih tablah iz leta 2011, v katerem sta se R Avstrija in dežela Koroška obvezali za »sistemsko financiranje« (prevzem personalnih in stvarnih stroškov) te pomembne glasbene ustanove slovenske manjšine na Koroškem ter njeno vključitev v deželno glasbeno šolo. Nova ureditev je idealna, je poudaril ravnatelj nove slovenske glasbene ustanove Roman Verdel, ob tem pa – kot mnogi drugi – izrazil upanje, da

Direktor šole Roman Verdel ARHIV

bo šola, ki je z novo ureditvijo izgubila skoraj polovico svojih dosedanjih učencev in učenk (!), v naslednjih letih spet postala to, kar je bila – največja izobra-

ževalna ustanova manjšine.

Do 30. junija letos je bila Slovenska glasbena šola na Koroškem organizirana kot društvo. Zdaj nosi naziv Slovenska glasbena šola Dežele Koroške (Slovenische Musikschule des Landes Kärnten) in je 28. deželna glasbena šola z javno-pravno pravico, z vsemi dolžnostmi in skoraj vsemi ugodnostmi, ki jih imajo ostale deželne glasbene šole. Nedvomno je sistemsko rešitev zagotovila šoli nadaljnji obstoj, pravi Verdel, ki pa z najdeno rešitvijo ni popolnoma srečen.

Svoje nezadovoljstvo med drugim utemeljuje z dejstvom, da je v sklopu rešitve prišlo do znatnega zmanjšanja učnih enot. To pomeni, da bodo pri glasbeni šoli v novem šolskem letu lahko sprejeli precej manj otrok, hkrati pa manj učnih enot pomeni tudi manj prostora za učiteljice in učitelje. Tako je za novo šolsko leto Slovenski glasbeni šoli bilo dodeljenih 280 šolskih enot na teden, ena

enota traja 50 minut. Pred dvema letoma so jih imeli še več kot 500!

Medtem ko nova ureditev ne more biti zadovoljiva za skoraj polovico otrok, ki morajo imeti zasebni pouk izven deželne glasbene šole, pa je zadovoljiva vsaj za slovenska društva, ki so imela nešteto skrbi zaradi negotovega finančnega položaja pri prejšnji ureditvi, saj so osebno jamčili za finančno breme društva. V tej luči je nova ureditev, če tudi nezadovoljiva, le uspeh, poudarja Verdel in opozarja, da bo nova šola tudi po novi ureditvi imela še naprej 17 postojank po celotnem dvojezičnem ozemlju. Novo šolsko leto se bo začelo 14. septembra, starši pa bodo lahko prijavi svoje otroke tako, kakor vsa leta prej. Prijavnice bodo na voljo v obeh deželnih jezikih, torej bodo svojega otroka lahko prijavi v slovenskem jeziku. Ni pa zagotovljeno, da bodo otroka lahko prijavi za tisto glasbilo, ki si ga otrok želi. (il)

Komisarji za unije

VIDEM - Deželna uprava je včeraj imenovala komisarje, ki bodo morali odobriti statute medobčinskih teritorialnih unij tam, kjer tega niso naredile občine. Povsod so imenovali občinske tajnike: unija za Kanalsko dolino - tajnik občine Videm Carmine Cipriano; unija Livenza - tajnica v Sedeglianu Bruna Mittiga; unija za Gornjo Furlanijo - tajnica v Tablji Angelica Anna Rocco; unija za Centralno Furlanijo - tajnik v Sacilu Federico Varutti; unija za Srednjo Furlanijo - tajnik v Čedadu Gianfranco Topatigh; unija Nadiže - tajnica v Artegna Anna Moro. Komisarji naj bi statute odobrili do 22. septembra in jih nato posredovali občinskim svetom za potrditev v roku 30 dni.

Denar za pet novih šol

VIDEM - V okviru odloka o ti. dobri šoli bo za FJK na razpolago 8,9 milijona evrov za gradnjo petih povsem novih šol. Dežela vabi občine, naj do 30. septembra predložijo prošnje. Načrt ni potreben, saj bodo izvedli projektni razpis na državni ravni, dela pa bo financiral in vodil zavod Inail. Občine morajo vsekakor razpolagati s primernimi zemljišči, v njihovo breme bo tudi del stroškov za sanacijo, predhodne študije, načrtovanje in opremo stavb.

LJUBLJANA - Reportaža tednika Mladina

V Trstu trenutno več beguncev kot v Sloveniji

LJUBLJANA - Trst ima trenutno precej več prosilcev za azil in beguncev kot vsa Slovenija. Izkušnje z razpršeno naselitvijo gostov v mestu in okoliških vaseh si tam pridobivajo že dolgo, piše Meta Krese v novi številki slovenskega tednika Mladina. »Pogovori o številu beguncev, ki smo jih pripravljani na kakršenkoli način že sprejeti v Sloveniji, nas uvrščajo med države, ki ne slovijo ravno po razumevanju za soljudi. Glede na podatke, koliko smo jih pripravljani gostiti, se uvrščamo v isto skupino kot Estonija, Slovaška, Latvija, Litva,« beremo v reportaži, ki prinaša tudi stališča republiškega župana Marka Pisanija in njegove dobre prakse v odnosu do ljudi, ki bežijo od vojn, nasilja in revščine. Poglejmo nekatere podatke o trenutnem številu prosilcev za azil: Estonija 175, Hrvaška 310, Latvija 340, Litva 355, Slovaška 220, Slovenija 335, Italija 68.560, Nemčija 212.830, Švedska 74.880. Po podatkih Gianfranca Schiavoneja (ICS-Italijanskega konzorcija za solidarnost) je trenutno na Tržaškem okoli 700 prosilcev za azil in tistih, ki jim je Italija že priznala pravico do političnega azila v državi.

Župan Pisani zagovarja razpršitev beguncev na lokalni ravni. »Ne samo v deželi, ne samo v nacional-

nem prostoru, ampak v evropskem. V nekaterih deželah, tudi v Venetu, ljudje zahtevajo, naj župani posadijo begunce na avtobus in jih pošljejo proč. Proč kam? Ne vem, ali je to kaka politika, da jih damo na čolne in jih pošljemo na sredino Sredozemskega morja ali na ocean? Vedno pravim, da ne smemo pozabiti, da smo v Evropi, in če se čutimo Evropejce, nas to mora zavezovati, imamo moralno in etično dolžnost, da poskrbimo za te ljudi,« je za Mladino dejal slovenski javni upravitelj. »Težava je, da smo popolnoma nepripravljani. Razmere so kritične, če ne načrtujemo prihodnosti. Bodimo tudi odkriti. V Italiji je to postalo posel: marsikateri hotelir, marsikateri turistični delavec je s tem rešil svojo dejavnost. In tudi to ovira iskanje dolgoročne rešitve,« meni še župan Repentabra. V Italiji je prosilcev za azil 0,12 odstotka celotnega prebivalstva, v tržaški pokrajini 0,32 odstotka. Na Fernetičih, ki spadajo pod občino Repentabor, je število prebivalcev tega malega naselja dejansko izenačeno s številom gostov. Približno 30 jih živi v penzionu ob meji, podobno velika skupina v kampu.

Na sliki: republiški župan Marko Pisani skupaj s tremi prosilci za azil, ki opravljajo čistilna dela na Colu.

KANALSKA DOLINA - Obisk SSO na občini Naborjet - Ovčja vas

Za večjezično šolo v Ukvah

Župan Preschern zaprosil za pomoč pri projektu in sodelovanje v delovni skupini, ki mu bo sledila

KANALSKA DOLINA - Uvedba pouka v treh jezikih, italijanščini, nemščini in slovenščini, je življenjskega pomena za zaščito narodnega in jezikovnega bogastva v Kanalski dolini. Obenem bi tudi omogočila mladim širša kulturna obzorja za strokovne in delovne možnosti. Tako lahko povzamemo glavno temo srečanja deželnega predsednika Sveta slovenskih organizacij Walterja Bandlja z županom občine Naborjet - Ovčja vas Borisom Preschernom, ki se je odvijalo v občinski hiši v sredo.

Predsednik Bandelj, ki so ga spremljali še pokrajinski predsednik SSO za Videmsko Riccardo Ruttar in člana Izvršnega odbora sicer domačina iz Kanalske doline Anna Wedam in Luciano Lister, se je zahvalil županu za sprejem, ki sodi v sklop srečanj z vsemi župani 32

Župan občine Naborjet - Ovčja vas Boris Preschern s predsednikom SSO Walterjem Bandljem

občin, kjer je priznana prisotnost slovenske narodne skupnosti v FJK. Županu je nato predstavil nekaj programskih točk, ki so še posebno pomembne za Svet slovenskih organizacij, med katerimi za Kanalsko dolino izstopa skrb za sloven-

ski jezik in vprašanje ustanovitve nove medobčinske teritorialne unije.

Župan Preschern se je osredotočil na šolsko tematiko. »Naša mladina v tej dolini danes nima pogojev, da bi se naučila ne slovenščine in ne nemščine, zaradi tega sem svojega sina vpisal v nemško-slovensko dvojezično šolo na avstrijskem Koroškem,« je povedal župan. Dodal je še, da je za oba jezika dodeljenih premalo učnih ur in še manj finančnih sredstev. To pa je nedopustno, je še ugotovil naborješko-ovški župan, ker se po drugi strani javna sredstva za slovensko narodno skupnost uporabljajo za druge stvari, celo za pleskanje pročelja stavb.

Wedamova in Lister sta podčrtala, da si prebivalci zelo želijo trojezične šole. Občinska sveta v Naborjetu-Ovčji vasi in na Trbižu sta odobrila sklep, po katerem je bila na šolske in krajevne oblasti naslovljena prošnja za trojezičen pouk. Pristojni organi pa se na ta sklep niso odzvali. Zato je župan Preschern zaprosil SSO za pomoč pri ustanavljanju večjezične šole v Ukvah in sodelovanje v ustanovitvi delovne skupine, ki bi spremljala celoten administrativni postopek.

Predsednik Bandelj se je s predlogom strinjal. Pokrajinski predsednik Ruttar pa je izpostavil, da je za zaščito slovenske narodne zavesti poleg šole pomembno tudi delovanje kulturnega združenja Don Mario Černet. 24. oktobra letos bo namreč združenje uradno odprlo svoj sedež v Ovčji vasi ob prisotnosti italijanskih, avstrijskih in slovenskih predstavnikov. Predsednik Bandelj je na to slovesnost povabil tudi župana Preschern, ki je povabil sprejel in zagotovil prisotnost.

SLOVENIJA - Tako notranja ministrica Sprejem beguncev le na prostovoljni bazi

LJUBLJANA - Slovenija je že pokazala solidarnost v begunski krizi, ko je pristala na sprejem 230 beguncev, in je pripravljena sodelovati tudi v prerazporeditvi 120.000 beguncev iz Italije, Grčije in Madžarske, a vztraja, da mora biti solidarnost prostovoljna, je na odboru DZ za zadeve EU pojasnila notranja ministrica Vesna Gyököös Žnidar. Ministrica je članom OEU predstavila izhodišča za svojo udeležbo na ponedeljkovem izrednem zasedanju notranjih ministrov EU. Ta izhodišča je na četrtkovi seji potrdila vlada, odbor pa jih je včeraj soglasno potrdil, čeprav so bili nekateri poslanci do ravnanja vlade v zvezi z begunci v razpravi kritični.

Ministri bodo v ponedeljek ocenili razmere na področju migracij in nove predloge Evropske komisije. Pri tem končnih odločitev tokrat še ni pričakovati. Med predlogi Bruslja sta po besedah ministric ključna dva: predlog za dodatno prerazporeditev 120.000 oseb iz Italije, Grčije in Madžarske po

ostalih članicah EU in predlog stalnega mehanizma za prerazporeditev beguncev po EU. Gre za ločeni zadevi, saj je prva začasen ukrep z veljavnostjo dveh let, druga pa zakonodajni predlog, ki bi spremenil obstoječo dublinsko uredbo in se bo sprejemal po ustaljenem zakonodajnem postopku.

Za Slovenijo komisija predlaga premestitev 631 oseb. Ob upoštevanju julijskega dogovora o premestitvi naj bi tako sprejela skupno 861 oseb in ne 1126, kot se pojavlja v medijih, je pojasnila ministrica. Vlada je v četrtek po njenih besedah potrdila udeležbo Slovenije pri tej novi prerazporeditvi, a vztraja pri stališču, da mora biti solidarnost prostovoljna - ob upoštevanju specifičnih zmožnosti posamezne države.

Razprava je bila na trenutke precej vroča. Miho Kordiša (ZL) je razburilo vprašanje vračanja beguncev iz Slovenije v "kanclagerje" na Madžarsko, kjer z njimi ravna nečloveško.

MEDOBČINSKA TERITORIALNA UNIJA - V tržaški občini zdaj na potezi občinski svet

Trije rajonski sveti podprli statut, ostali štirje pa ne

Demokrati za statut, SSK raznoliko, komunisti vzdržani ali proti, »ne« desne sredine - Županova »turneja«

Tržaški župan Roberto Cosolini je ta teden obiskal vseh sedem rajonskih svetov in svetnikom predstavil statut Julijske medobčinske teritorialne unije, ki povezuje vseh šest občin v tržaški pokrajini in združuje nekatere funkcij. Rajonskim svetnikom je pojasnil podrobnosti, vprašan in dvomov je bilo veliko. Sledila so glasovanja: trije rajonski sveti (Vzhodni Kras, Sv. Vid in Sv. Jakob) so statut podprli, ostali štirje pa so se izrekli negativno. Mnenja rajonskih svetov niso zavezujoča, potrjujejo pa, da povzročajo deželna reforma krajevnih uprav veliko dvomov in nasprotovanj. Marsikdo ni podprl statuta prej zaradi reforme kot samega statuta, ki je v začetku tedna že padel na izpitu zgornjega občinskega sveta.

V rajonskih svetih je Demokratska stranka dokaj kompaktno podprla statut, zavezniki iz Slovenske skupnosti pa so ravnali drugače, saj je stranka do reforme kritična. Nekateri svetniki SSK so se vzdržali, drugi so glasovali proti statutu, eden za. Predstavnik komunističnih strank so statutu in reformi odločneje nasprotovali (v glavnem so glasovali proti), stališča desne sredine pa niso bila pod vprašajem.

Kazalo je drugače ...

Statut, ki ga je skupaj pripravilo vseh šest županov od Milj do Nabrezine, so v ponedeljek obravnavali pri Sv. Jakobu. Cosolini je predstavil statut in prednosti medobčinske zveze ter odgovarjal na vprašanja svetnikov, sledila je debata. Boris Slama (SSK) je razložil, zakaj ima več Slovencev pomisleke. »Medobčinska zveza vsebuje po mojem mnenju določene nevarnosti, imamo pač svoje utemeljene skrbi,« je včeraj povedal Slama, ki se je med glasovanjem vzdržal. »To pa sem storil, ker sem razumel, da ima večina dovolj glasov. Drugače bi gotovo podprl statut,« je pojasnil. Statut so podprli s 7 glasovi proti 6, Slama se je vzdržal. 1-0.

V torek je bil na vrsti vzhodnokraški rajonski svet. Na Opčinah je Demokratska stranka podprla statut, predsednik Marco Milkovic se je vzdržal, njegov strankarski kolega iz vrst SSK Marko De Luisa je glasoval proti, predstavnik desne sredine tudi: 4-3 za statut, 2-0 v skupnem seštevku. Do sredine tedna so bili obeti torej dobri. Matej Iskra iz DS je včeraj komentiral, da je bila DS kompaktna ter poudaril, da sta »statut in naziv unije sta dvojezična, poleg tega pa so župani našli primerno ravnatežje med večjo in manjšimi občinami, ki bodo od tega imele boljše storitve po nižji ceni«. Obžaloval je, da se v rajonskem svetu pred glasovanjem niso mogli uskladiti s SSK.

V sredo so glasovali na Greti (za Rojan, Greto, Barkovlje, Kolonjo in Škorkljo). Predsednik rajonskega sveta Piero Ambroset (UDC) je povedal, da jih je župan obiskal že v torek, svetniki pa so mu priznali, da so bili njegovi odgovori jasni. A ni zaleglo. V sredo je 8 svetnikov glasovalo proti, 6 za, eden se je vzdržal: skupno po treh rajonih 2-1 za statut. 6 nasprotnikom iz vrst desne sredine sta se pridružila predstavnika Zveze levic in SSK. Igor Poljšak (SSK) je povedal, da ima velike pomisleke glede avtonomije manjših občin, saj se boji, da bi Občina Trst prevladala. Posebno kočljivo pa je vprašanje zaščite Slovencev in slovenskega jezika, še posebno ob morebitni volilni zmagi desne sredine: »Cosolini v štirih letih glede tega ni izboljšal stanja v mestu. Dvomim, da se bo slika v novi uniji spremenila na boljše.«

V 7. rajonskem svetu, pristojnem za območje od Škednja do Sv. Sergija, negativno mnenje ni bilo pod vprašajem, saj razpolaga desna sredina z močno večino. Za

Večina rajonskih svetov je v teh dneh izrekla negativno mnenje o statutu medobčinske zveze; mnenja niso zavezujoča, statut se vrača v občinsko palačo: na potezi bo občinski svet

ARHIV

končni 8-3 je svoj nasprotujoči glas (dosledno s somišljeniki iz drugih rajonov) pripeljal Claudio Zaccai (Zveza levic). Dva predstavnika DS sta bila odsotna, Sergij Pettiroso (SSK) se je vzdržal. »Stranka nam ni narekovala nobene linije. Jaz sem si prebral statut in nekaj stvari me ne prepriča,« je dejal in navedel tako način glasovanja kot celoten sistem, v katerem naj bi občine soodločale.

KO na Proseku

Pri začasnem izidu 2-2 so se v četrtek zvečer odigrala zadnja tri dejanja. Cosolini se je na Proseku pogovoril s svetniki, nakar je statut prejel zausnico: negativno mnenje je prevladalo s 5 proti 3. Za statut so se opredelili predstavniki DS Giorgio Zeriali, Ma-

riagrazia Villi in Igor Daneu, proti pa Roberto Cattaruzza in Mitja Košuta z Zveze levic, Ivo Starc in Daniele Prelaz iz mešane skupne ter Alberto Viatori iz Ljudstva svobode; Marina Grilanc (neodvisna v vrstah DS) se je vzdržala. Predsednik Cattaruzza pa je ob začetku, takoj po županovem govoru, obžaloval, da je rajonski svet prejel besedilo statuta samo v italijanskem jeziku. »Razumem, da morda v drugih okrožjih ne potrebujejo slovenskega besedila, vsaj v obeh kraških rajonskih svetih pa bi morali spoštovati dvojezičnost,« je dejal, župan pa se je opravičil.

Pohvala županom

Cosolini je še isti večer romal tudi v Ulico Locchi, na zasedanje 4. rajonskega sve-

ta. Tam so statut podprli z 9-6, pri čemer izstopa podatek, da je predstavnik SSK Aleksander Pockaj glasoval za statut. Enako se je odločil tudi Adriano Ostrouska (neodvisna občanska lista), dva svetnika sta se vzdržala (tretji slovenski svetnik, predstavnik Zveze levic Devan Cesar, ter eden od svetnikov DS). Pockaj je v skupinskem tiskovnem sporočilu potrdil, da deželna reforma povzročila velike pomisleke, sam pa je ocenil, da je županom uspelo omejiti nekatere pomanjkljivosti zakona. »Zakon ne upošteva značilnosti našega ozemlja, statut pa jih zdaj poudarja,« meni Pockaj. Ostrouska se strinja, da so župani dobro opravili svoje delo in da je Cosolini znal prislunhiti sosednjim občinam. Alberto Fileti (DS) meni, da medobčinska zveza ponuja nove razvojne priložnosti, predsednik Luca Bressan (DS) pa zavrača oceno, da bo Občina Trst po statutu v manjšini, zveza bo podpirala delo občinskih organov, sam pa dodaja, da bi tudi mestna občina s primernimi protutežmi prinesla koristi in investicije.

Pri Sv. Ivanu so politične sile v rajonskem svetu izenačene, v tem primeru pa je »ne« ob nekaterih odsotnostih prevladal z 10-4. Proti statutu ali boljše deželni reformi sta glasovala tudi pokrajinski tajnik SKP Peter Behrens in svetnik SSK Edvard Krapež.

Končni izid ob koncu tedna: 3-4.

Aljoša Fonda

V rajonskem svetu vroča razprava o beguncih

Sedmi rajonski svet, ki je pristojen za območje Škednja, Čarbole, Sv. Ane, Sv. Sobote in Naselja sv. Sergija, je statutom medobčinske unije zavrnil, kot poročamo v glavnem članku. V tem rajonskem svetu je desna sredina v večini. Pač pa se je v četrtek zvečer vnela vroča razprava v zvezi z novim središčem za azilante, ki ga Občina Trst po odločitvi Prefekture v teh dneh ureja v donedavni hali prevoznega podjetja SAF v Ulici Rio Primario, nedaleč od Rižarne. Podjetje SAF je halo zapustilo, sredi prihodnjega tedna (verjetno v sredo)

RAJONSKI SVETNIK
SERGIJ
PETTIROSSO;
DESNO HALA
PREVOZNEGA
PODJETJA SAF V
UL. RIO PRIMARIO

pa naj bi se tja vselilo kakih 90 afganistanskih in pakistanskih državljanov, ki trenutno bivajo v nedostojnih pogojih v opuščeni skladišču Silos ob glavni železniški postaji.

Predstavniki desne sredine so pripravili resolucijo, s katero nasprotujejo tej odločitvi, ker se ne strinjajo z izbrano lokacijo, medtem ko so predstavniki leve sredine zmernejši. »Vsi pa smo poudarili, da rajonski svet s to odločitvijo ni bil seznanjen. O tem smo brali v časopisih, kar ni najboljše ...« je povedal svetnik Slovenske skupnosti Sergio Pettiroso. Skupaj s svetniki Demokratske stranke, Italije vrednot in SIK je predložil popravek k resoluciji, a ga je desna sredina zavrnila. (af)

SINDIKAT USB - Rekreativna središča pod pritiskom

Kakovost upada

Kritike na račun občine, ki krči prispevke in osebje - Ukinjeno sobotno delovanje, vzgojna ponudba vse skromnejša

Zastopniki sindikalne organizacije USB zahtevajo, naj občinska uprava takoj umakne osnutek načrta preureditve sistema rekreativnih središč za novo šolsko leto, saj je daleč neustrezen. Občinska uprava, ki jo vodi Roberto Cosolini je namreč pred kratkim predstavila osnutek, ki naj bi vseboval tudi smernice za okrepitev vzgojne ponudbe teh občinskih rekreativnih središč, kaže pa, da prinaša le kopicno nesrečnih odločitev. Dejansko naj bi preureditev ukinila sobotno delovanje nekaterih središč in

oškodovala prekarne delavce, ki so doslej kot suplenti nadomeščali redne vzgojitelje na dopustu. To pomeni, da bo več desetnih prekarjih delavcev ostalo brez službe, kakovost ponudbe pa bo brzokone drastično upadla.

Bazni sindikati ocenjujejo, da politična garnitura sploh ne vlaga v storitve za mladino, sistematično jih hoče kvečjemu ukiniti, saj redno krči osebje in finančno podporo ter nesmišlno dviga tarife in uvaja nove načine vpisovanja. Samo zaradi tovrstnih ukrepov smo danes priča nepopisnemu

upadu vpisov, menijo zastopniki sindikata: po uradnih podatkih, naj bi se samo v zadnjih dveh letih izpisala tretjina rednih obiskovalcev. Sindikalna organizacija USB je večkrat apelirala na občinsko upravo, naj preveri, kateri so razlogi za tak upad števila vpisanih, uprava pa zmanjševanje števila mladih gojencev uporablja kot izgovor za krčenje števila osebja oz. za sobotno zaprtje nekaterih središč. Dejansko pa je danes stanje tako, da so družine primorane vložiti veliko več denarja, ponudba pa je vse skromnejša.

POLITIKA - DS
»Evropska Leopolda« konec meseca v Trstu

Maria Elena Boschi

ANSA

Prihodnjega 26. in 27. septembra bo v Trstu z naslovom *Še Evrope* potekalo prvo odprtje srečanje socialcev in demokratov Open S&D oz., kot so jo poimenovali, »evropska Leopolda« (po imenu postaje v Firencah, kjer se letno zbirajo somišljeniki italijanskega premiera in tajnika Demokratske stranke Mattea Renzi). Tržaškega srečanja, ki ga prireja evropska poslanka DS iz Furlanije Julijske krajine Isabella De Monte, se bodo namreč udeležila nekatera zveneča imena tako italijanske kot evropske levosredinske politike. Gre predvsem za ministrice in tesno Renzijevo sodelavko Mario Eleno Boschi, dalje za senatorico Monico Cirinnà, predsednico Dežele FJK in podtajnico DS Deboro Serracchiani in vodjo poslancev DS Ettoreja Rosata, iz evropskega parlamenta pa bosta prišla belgijski poslanec skupine socialistov in demokratov Marc Tarabella in njegov hrvaški kolega iz skupine liberalcev (Alde) Ivan Jakovčić, ki je bil dolgo let tudi na čelu istrske županije.

Na dvodnevem srečanju, ki se ga bodo poleg politikov udeležili tudi številni podjetniki in univerzitetni docenti in na katerem je predviden nastop kakih 30 predavateljev v okviru šestih tematskih sklopov, bodo govorili o aktualnih temah, kot so reforme, civilne zveze, migracije, gospodarstvo, evroskepticizem, turizem in infrastruktura ter digitalna agenda. Po besedah organizatorjev je cilj zbrati misli in ideje, ki bi jih nato po možnosti predelali v družbene in politične zahteve in jih prinesli v evropski parlament. Pri tem bodo veliko pozornost posvetili družbenim omrežjem s ciljem pritegniti mlade k sodelovanju.

Savinova o 11. septembru

V zvezi z včerajšnjo 14. obletnico terorističnega napada na newyorški stolpnici in Pentagon se je oglasila tudi tržaška poslanka Forze Italia Sandra Savino: »Letošnja obletnica je bila potisnjena v ozadje predvsem po zaslugi odprtja nemških meja novemu valu pribežnikov. Spomniti pa se moramo, da ti bežijo pred nasiljem islamskih skrajnežev,« piše Savinova. Dalje očita Evropi, da se ne posveča resnemu reševanju sirskega konflikta, ki temelji prav na nestrpnih ideologijah, ki je zanetila teroristična dejanja izpred štirinajstih let. Poslanka zaključuje z željo, da bi spominjanje na 11. september 2001 minilo v znamenju pozornosti do dogajanja na žariščih islamskega nasilja in z obzirom do spoštovanja verskega prepričanja.

OBČINA TRST - V prihodnjih mesecih raziskava v Škednju in pri Sv. Ivanu

Kako onesnaževanje tovarn povzroča stres pri prebivalcih

Pobuda občinske uprave, zdravstvenega podjetja in univerze - Anketirali bodo 400 ljudi

Zdravje se ne meri samo na podlagi odsotnosti bolezni, ampak tudi na podlagi splošnega dobrega počutja osebe, eden od pokazateljev, da z dobrim počutjem nekaj ni v redu, pa je stres, na pojav katerega lahko vpliva tudi onesnaževanje, ki ga povzročajo industrijski obrati. O tem so prepričani pri Občini Trst, tržaškem Podjetju za zdravstveno oskrbo in Univerzi v Trstu, kjer so se odločili, da bodo v prihodnjih mesecih izpeljali raziskavo o stresu, ki ga povzroča onesnaževanje industrijskih obratov, zaobjela pa bo 400 prebivalcev Škednja ter Sv. Ivana, Vrdele in Podlonjerja.

Raziskavo so včeraj dopoldne predstavili na tržaškem županstvu ob prisotnosti občinskega odbornika za okolje Umberta Laurenija, docentov tržaške univerze Piergiorgia Gabassija in Alberta Pallavicinija ter predstavnikov zdravstvenega podjetja Valentina Pattussija in Riccarda Tominza. Pobuda bo sicer stekla zdaj, zamisel pa je stara že približno tri leta, ko so tako občinska uprava kot druge ustanove ugotovile, da doterdanje meritve onesnaženosti na podlagi državnih parametrov niso omogočile primerne nadzora, saj so upoštevale le daljše obdobje in tako so se krajša obdobja z visoko stopnjo onesnaženosti izgubila v povprečju.

Šlo bo za inovativno raziskavo, ki so jo doslej v Italiji uporabili le redki, so dejali govorniki, zato bo lahko služila tudi pri podobnih pobudah v drugih mestnih predelih, pa tudi na ostalih območjih Furlanije Julijske krajine. Kot že rečeno, bo raziskava zaobjela 400 ljudi, od tega 200 v Škednju, kjer se soočajo s prisotnostjo železarne, in ravno toliko pri Sv. Ivanu, kjer industrijskih obratov ni. V poštev bo prišla populacija v starosti med 35. in 69. letom, kandidati bodo prejeli pismo in telefonski klic s prošnjo, če lahko sodelujejo, sodelovanje pa bo seveda prostovoljno in anonimno. Najprej se bodo z njimi pogovarjali usposobljeni spraševalci, an-

ketiranci pa bodo morali odgovoriti na približno 60 vprašanj, ki se bodo nanašala npr. na kakovost življenja, fizično in psihično dobro počutje, navezanost na krajevno okolje, zadovoljstvo glede bivanja v danem kraju idr. Intervjuji bodo potekali v oktobru in novembru, vsi intervjuvanci pa bodo potem morali tudi nuditi vzorec lastnega urina, kjer bodo izvedenci ugotavljali prisotnost t.i. prostih radikalov, ki jih človeški organizem proizvaja v stresnih situacijah in škodujejo zdravju. Projekt je vreden okoli 70.000 evrov: 30.000 jih nudi Občina, 40.000 pa zdravstveno podjetje, ki bo na razpolago dalo tudi osebje, prav tako bo s svojim osebjem sodelovala tudi univerza. Vse to s ciljem, da pristojni razumejo, kako je mogoče pomagati ljudem, pri čemer bo s tem v zvezi stekla tudi druga pobuda ugotavljanja in meritve smradu s t.i. »elektronskimi nosovi«. (iž)

Kakšen stres povzroča v Škednju onesnaževanje železarne?

FOTODAMI@

ŽELEZARNA - Gibanje 5 zvezd kritično do Dežele in Občine Trst

Kljub obvezam še onesnažuje

Ussai, Menis in Patuanelli so v zvezi s tem obvestili tudi tržaško tožilstvo

Deželna vlada, ki jo vodi Debora Serracchiani, noče izboljšati sistema preverjanja kakovosti zraka. O tem so prepričani v Gibanju 5 zvezd, ki je včeraj dopoldne v prostorih deželne sveta privedlo tiskovno konferenco deželne svetnika Andrea Ussaija ter tržaških občinskih svetnikov Paola Menisa in Stefana Patuanellija. Gre predvsem za onesnaževanje, ki ga povzroča škedenjska železarna: od začetka letošnjega leta je npr. merilna naprava v Ul. San Lorenzo in Selva kar 106 krat ugotovila prekoračitve zgornje meje prisotnosti prašnih delcev v zraku, kar je trikrat več od dovoljenega. Kljub drugačnim napovedim pa deželna vlada ni prev-

ANDREA USSAI

ARHIV

zela merilnih naprav, ki so v lasti družbe Elettra Spa, prav tako ni vesti, da bi poskrbela za namestitve novih merilnih naprav, poleg tega merilne naprave družbe

Elettra nudijo podatke, ki se razlikujejo od tistih, ki jih ugotavlja deželna agencija za okolje Arpa, menijo Grillovi pristaši.

Ussai, Menis in Patuanelli so na tržaško tožilstvo naslovili tudi zapis, v katerem opozarjajo, da kljub podpisu programskega dogovora med Občino Trst in skupino Arvedi o ukrepih za zmanjšanje onesnaževanja, do le-tega prihaja še naprej. Na nevarnost je opozorilo tudi zdravstveno podjetje, vendar do danes ne kaže, da bi občinska uprava kaj ukrepala za zmanjšanje emisij in zaščito zdravja občanov. Zato Gibanje 5 zvezd opozarja tožilstvo, da bi slednje preverilo, ali je prišlo pri tem do kaznivega dejanja.

ČRNA KRONIKA

Ropar ni bil uspešen

Moški je pri belem dnevu poskusil izvesti kar dva ropa v tržaškem mestnem središču, a so ga policisti naposled pred očmi številnih oči-videv prijeli in mu nataknilo lisice. Mladega moškega naj bi aretirali v Ulici Carducci, podrobnosti pa bo policija razkrila na današnji novinarski konferenci. Šlo naj bi za Tržačana.

Ropar je popoldne najprej stopil v supermarket Inn's v Ulici Cattullo. Pri blagajni je zagrozil zaposleni, po včerajšnjih vesteh pa naj ne bi bil uspešen. Ni se zadovoljil, odšel je v mestno središče in kmalu zatem je vstopil v trgovino z naravnimi pripravki na Korzu Saba 16. Tu se je predstavil s steklenico v roki. Ko je izstopil, so ga zagledali policisti, sledila sta zasledovanje in prijetje, do katerega naj bi prišlo v Ulici Carducci.

Tatova v Il Giulia

V četrtek popoldne je policija ovadila 29-letnega hrvaškega državljanca M.B. V nakupovalnem središču Il Giulia (menda v trgovini Pittarello) je hotel ukrasti športne copate v vrednosti 50 evrov. Izdal ga je alarm, uslužbenka ga je ustavila. Nek drug mladenič je zbežal s čevlji in nogavicami v vrednosti 45 evrov.

Nabirka za poškodovani Neptunov vodnjak

Deželna skupina mladih italijanskega sklada za okolje FAI in tržaška delegacija FAI začena danes nabirko, s katero lahko občani pomagajo popraviti Neptunov vodnjak. Tega so pred časom poškodovali vandali. Prostovoljne prispevke bodo zbirali vsako soboto in nedeljo na Borzнем trgu, možne pa so tudi donacije po spletu na platformi Produzioni dal basso. »Tržačani so že večkrat dokazali, da jim je njihova zgodovinska in kulturna dediščina pri srcu,« so zapisali pri skladu FAI. Danes in jutri bodo zbirali prispevke od 16. do 20. ure, jutri pa tudi od 11. do 13. ure.

KONTOVEL

Furlanska cesta vsaj teden dni zaprta za promet

Po ogledu predela pobočja, od koder se je v sredo ponoči zvalilo kamenje na spodnje cestišče, so občinski tehniki ocenili, da bo treba območje dodatno sanirati in namestiti ustrezne varnostne pregrade, zato bo Furlanska cesta po vsej verjetnosti zaprta za promet najmanj teden dni.

Med tem časom pa povzročila zapora že prve nevšečnosti. Marsikateri avtomobilist zavije mimo Proseka na Kontovel, ne da bi opazil opozorilnih napisov na Kržadi in se znajde pred zaporo, čemur sledi naporno obračanje.

Manjkajo pa tudi ustrezna opozorila za uporabnike avtobusov, tako da predvsem turisti dolgo čakajo na postajah na Kontovelu, ne da bi dočakali prihod avtobusov št. 42 ali 44. Te so namreč preusmerili na alternativno progo, ki v mestno središče vodi po Novi cesti za Opčine, do Rume-ne hiše pa vsakih 40 minut vozi manjši avtobus podjetja Trieste Trasporti. (mar)

OBČINA TRST - Od 16. do 22. septembra cela vrsta pobud

Teden trajnostne mobilnosti

Sprehodi, kolesarjenje, ogled filmov, delavnice, niže parkirnine, predstavitev knjig in branje literarnih del ter javno srečanje in družabnost: vse to v okviru evropskega tedna trajnostne mobilnosti, ki bo v Trstu potekal od 16. do 22. septembra v organizaciji Občine Trst in ob sodelovanju Pokrajine Trst, Univerze v Trstu ter cele vrste ustanov, združenj, šol in organizacij. Cilj pobude, ki jo občinska uprava prireja že petič, je promocija kulturne spremembe, je bilo rečeno na predstavitvi, ki je včeraj dopoldne potekala na tržaškem županstvu ob udeležbi podžupanje Fabiane Martini in odbornice za prostorsko načrtovanje

in mobilnost Elene Marchigiani, pokrajinskih odbornikov Roberte Tarlao (sociala) in Vittoria Zollie (okolje) ter predstavnikov ostalih sodelujočih ustanov in združenj.

Letošnji teden mobilnosti bo v znamenju okrepljene ponudbe družabnih trenutkov, medtem ko bo v okviru večdnevne manifestacije le eno javno srečanje, posvečeno razpravi (16. septembra v palači Gopčević), po šolah in v razstavnem prostoru Postaja Rogers pa bodo vrtele filme na temo mobilnosti. Uvod bosta danes in jutri predstavljali kolesarski dirki v okviru pobude Granfondo d'Europa (o tem podrobneje pišemo na drugem mestu). Ob sprehodih in kolesarjenju po mestnem središču in okolici pa je treba omeniti izmenjavo misli in idej o mobilnosti, ki bo 17. septembra, potekala v prostoru Impact Hub v Ul. Cavana, delavnici Pedibus v Ul. Cumano 18. in 19. septembra, praznik tedna mobilnosti 18. septembra v kopalšču Ausonia, pa tudi četrto izvedbo kolesarske dirke in teka po Škali šanti Rampigada Santa od Rojana do Obeliska, ki bo 20. septembra. 19. in 20. septembra bo na openskem tramvaju oz. na ladji Zeleni delfin potekalo branje knjižnih del za predšolske otroke, medtem ko bo 21. septembra na Malem trgu podjetje AcegasApsAmga Občini Trst predalo prvi električni avtomobil, 22. septembra pa bodo v mediateki društva Cappella Underground predstavili knjigo Nicolaja Giralidija La Grande Guerra a piedi. V dneh tedna mobilnosti bo mogoče najeti taksije za prevoz koles, na parkiriščih in v garažnih hišah podjetja Saba Italia pa bo mogoče parkirati za ceno enega evra na uro za največ pet ur. (iž)

PROMETNE OMEJITVE

Prednost bodo imeli kolesarji

Danes in jutri bodo v sklopu kolesarskega dogodka Granfondo d'Europa možni zastoji in zgoščen promet na nekateri mestnih predelih. Danes od 13.45 do 16. ure bosta zaprti za promet Cesta za Bazovico in Nova cesta za Opčine, ta pa od odseka med izhodom iz svetoivanskega parka do križišča proti Ferlugom. Start kolesarske preizkušnje bo pri vhodu na območje nekdanje psihiatrične bolnice, v križišču med ulicama Donatello in San Cilino. V istem času bodo zaprti za promet tudi del Drevoreda Sanzio, Ul. Valerio, Ul. Bellavista in cesta proti Ferlugom.

Jutri pa se bo s startom ob 8.30 z Velikega trga po Miramarskem drevoredu in naprej po Obalni cesti spustila večja skupina udeležencev 120-kilometrski kolesarske manifestacije Granfondo d'Europa. Na poti jih bodo spremljala vozila in motoristi lokalne ter prometne policije. (mar)

SLOFEST - V spomin na msgr. Jakomina Revija cerkvenih pevskih zborov v škedenjski cerkvi

Drevi bo v Škedenju tretji predhodni dogodek letošnjega Slofesta. Večer, posvečen nedavno preminulemu msgr. Dušanu Jakominu, bo zbral številne zборе, dejavne pod okriljem Zveze cerkvenih pevskih zborov Trst, ki prireja dogodek ob pomoči Cerkevnege pevskega zbora Škedenj. Dekanijska revija evharističnih in Marijnih pesmi v spomin na Jakomina se bo v župniški cerkvi sv. Lovrenca začel ob 20. uri. Na reviji bo sodeloval tudi škedenjski zbor Ivan Grbec.

Osrednje dogajanje Slofesta bo čez manj kot teden dni razživel Borzni trg in okoliške ulice, organizatorji pa želijo s »predgodki« obiskati tudi četrti, v katerih je bila slovenska prisotnost nekaj zaznavnejša.

BORZNI TRG - Danes ob 17. uri

Shod za Kurde

SKP-EL podpira manifestacijo v podporo prebivalcem Kobaneja

Danes popoldne bo po tržaških ulicah na sporedu deželna manifestacija za svobodni Kurdistan, za prebivalce obleganega Kobaneja in proti turškemu predsedniku Erdoganu, ki se udeležuje milanskega Expa. Shod organizira anarhistična skupina Coordinamento libertario regionale FVG, v katero je včlanjena tržaška skupina Germinal. K pobudi so pristopili sindikata USI in Cobas Scuola, kolektiv UP, Casa delle Culture, odbor za mir Danilo Dolci, Protikapitalistična levica in SKP-EL. Pokrajinski tajnik SKP Peter Behrens je v tiskovni noti izpostavil, da so Kurdi trenutno v primežu bojnikov Islamske države in turške vojske, slednja namreč bombardira njihove postojanke v Siriji. Zbiranje bo od 16. ure na Borznem trgu, začetek ob 17. uri.

Včeraj danes

**Danes, SOBOTA,
12. septembra 2015**

GVIDO

Sonce vzide ob 6.39 in zatone ob 19.24 - Dolžina dneva 12.45 - Luna vzide ob 5.44 in zatone ob 18.56.

**Jutri, NEDELJA,
13. septembra 2015**

FILIP

VREME VČERAJ: temperatura zraka 25 stopinj C, zračni tlak 1018 mb ustaljen, vlaga 55-odstotna, veter 15 km na uro severovzhodnik, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 21 stopinj C.

Lekarne

**Od ponedeljka, 7.
do nedelje, 13. septembra 2015:**
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

**Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00**

Ul. dell'Istria 33 - 040 638454, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Žavlje - Ul. Flavia 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

**Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30**

Ul. dell'Istria 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavlje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

prej do novice

www.primorski.eu

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Giotti 1 - 040 635264.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA VLADIMIR BARTOL: urnik pouka v prvem tednu: otroška vrtca v Barkovljah in Lonjerju od 7.45 do 12.30, osnovne šole na Katinari, v Barkovljah in pri Sv. Ivanu od 8.00 do 13.00, nižja srednja šola pri Sv. Ivanu in na Katinari od 8.00 do 12.35.

AD FORMANDUM sporoča, da bo pouk na gostinski šoli pričel v ponedeljek, 14. septembra, ob 8. uri. Informacije v Ul. Ginnastica 72 ali tel. št. 040-566360.

OBČINA ZGONIK sporoča, da bo služba šolskega avtobusa delovala: za otroški vrtec ter srednjo šolo samo zjutraj, od 14. do 18. septembra; za osnovno šolo samo zjutraj 14. septembra, od 15. septembra dalje tudi popoldne. Pojasnila na tel. št. 040-229150 (Občina Zgonik - tajništvo).

VEČSTOPENJSKA ŠOLA JOSIP PANGERC sporoča, da se v novem š.l. pouk začne v ponedeljek, 14. septembra. Urnik v prvem tednu: otroški vrtci od 7.30 do 12.30, osnovne šole od 8. do 13. ure, nižja srednja šola od 7.45 do 13.30.

VEŠ NABREŽINA sporoča, da se v novem š.l. pouk začne v ponedeljek, 14. septembra: prvi dan OV Nabrežina in Gabrovec 7.30-12.00 in OV Devin in Mavhinje 7.45-12.00 (vsi brez kosila), od 15. do 18. septembra vsi vrtci do 13.00 (s kosilom); OŠ Jurčič - Devin cel prvi teden od 8.00 do 13.05 (brez kosila), OŠ Šček - Nabrežina prvi dan 8.00-13.00 (brez kosila) in od 15. do 18. septembra do 14.00 (s kosilom), COŠ Gruden - Šempolaj prvi dan 7.50-12.00 (brez kosila) in od 15. septembra dalje do 15.50 (s kosilom); COŠ 1. maj 1945 - Zgonik prvi dan 8.00-12.00 (brez kosila) in od 15. septembra dalje do 16.00 (s kosilom), DSŠ I. Gruden z rednim urnikom od prvega dne dalje 7.45-14.13.

OBČINA REPENTABOR obvešča, da se bodo prevozi s šolskim avtobusom pričeli v torek, 15. septembra. Info na tel. 040-327335 (občinsko tajništvo), segreteria@com-monrupino.regione.fvg.it.

SLOVIK - zbiramo prijave za vpis na Multidisciplinarni program namenjen študentom. Letošnji program je popolnoma prenovljen: v Gorici, Trstu in/ali Ljubljani vas pričakujejo priznani predavatelji, uporabne delavnice in tri intenzivni seminarji. Več na www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice pošljite na info@slovik.org do torka, 15. septembra.

Kino

AMBASCIATORI - 15.15, 16.45, 18.15, 20.00, 21.30 »Minions«.

ARISTON - 16.00, 17.30 »Taxi Teheran«; 19.00, 21.00 »La bella gente«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 20.00 »Tienimi stretto«; 18.30, 21.30 »Banksy does New York«.

FELLINI - 16.20, 21.00 »Mission Impossible - Rogue Nation«; 18.40, 21.45 »Operazione U.N.C.L.E.«

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Sangue del mio sangue«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Dove eravamo rimasti«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 18.00, 20.00 »Self/Less«.

KOPER - PLANET TUŠ - 13.50, 18.15, 20.15, 22.15 »Hitman: Agent 47«;

16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Jenny se poroči«; 14.00, 19.15 »Kar hočeš«; 20.30 »Minioni«; 13.30, 15.30, 17.25 »Minioni (sinhr.)«; 14.30, 16.30, 18.30 »Minioni 3D (sinhr.)«; 21.00 »Misija: Nemogoče - Odpadniška nacija«; 15.50, 22.25 »Mož iz agencije U.N.C.L.E.«; 14.40, 16.40, 18.40, 20.40, 22.40 »Nore počitnice: Nova generacija«; 18.20 »Straight Outta Compton - Zgodba o N.W.A.«; 15.30, 21.10 »Yves Saint Laurent«.

NAZIONALE - 16.30, 18.15, 20.10, 21.45 »Città di carta«; 16.30, 18.00, 21.40 »Minions 3D«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »No Escape - colpo di Stato«; 16.30, 18.10, 20.00, 22.00 »I Fantastici 4«; 19.30, 22.00 »Southpaw - L'ultima sfida«; 21.45 »Operazione U.N.C.L.E.«; 16.30, 18.15, 20.00 »Dragon Ball Z - la resurrezione di F«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 22.05 »Dragon Ball Z - la resurrezione di F«; 18.05, 20.10 »Dragon Ball Z - la resurrezione di F 3D«; 15.00, 15.45, 17.00, 17.45, 19.45, 21.45 »Minions«; 15.20, 17.35, 19.00 »Città di carta«; 16.30, 19.05, 21.40 »Southpaw - L'ultima sfida«; 19.00, 21.40 »Mission: Impossible - Rogue Nation«; 16.25, 21.35 »Self/Less«; 19.50, 22.20 »No Escape - colpo di Stato«; 15.20, 17.30, 19.40, 21.50 »I Fantastici 4«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.45, 17.40, 20.15, 22.15 »I Fantastici 4«;

Dvorana 2: 15.30, 17.15, 20.00, 21.45 »Minions«; Dvorana 3: 15.30, 17.20, 20.00, 22.00 »Dove eravamo rimasti«; Dvorana 4: 15.50, 22.10 »Operazione U.N.C.L.E.«; 18.00, 20.15 »Città di carta«; Dvorana 5: 16.30 »Taxi Teheran«; 18.00, 20.20 »Dragon Ball Z - la resurrezione di F«; 22.10 »Southpaw - L'ultima sfida«.

Čestitke

Draga SARA in ARON! Naj bo vajin dan poln ljubezni in veselja, to je naša iskrena želja! Vse najlepše vama želimo in se ohceti veselimo. Valentina, Alberto, Ivana, Peter in Nina.

Naša družba je danes razposajena in vesela, saj se bosta SARA in ARON vzela. Mali Noah pa se bo navihano smehljaj, ko bo papá mami prstan dal. Da bi vama v skupnem življenju ljubezni polna melodija pela, prisrčno želi klapa cela! Živijo ohceti!

Draga SARA in ARON, z roko v roki stopata danes na skupno življenjsko pot, naj sreča in veselje spremlja vaju vsepovsod. Klapa dobre pustolovščine.

Poslovni oglasi

VDOVA ČUSTVENA, natančna, razgledana, prijetne zunanosti, rada plešem, želim spoznati poštenega, dobrosrčnega prijatelja, starega do 76 let. Alkoholiki in kadicli odpadejo.

00386-5-7342162,
00386-51-481929

ZADRUGA IŠČE SOCIALNE DELAVCE/KE. Poslati curriculum:

La Quercia, Corso Italia, 10, Trst
info@cooperativaquercia.it

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

BELO IN ČRNO GROZDJE prodam v zgonski občini. Tel. št.: 040-2296038.

GOSPA išče delo kot oskrbovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 348-9298134 (v večernih urah).

GOSPA Z IZKUŠNJAMI išče delo kot negovalka in oskrbovalka starejših in onemoglih oseb, tudi 24 ur dnevno. Tel. št.: 320-0827412.

ODDAJAM opremljeno enosobno stanovanje v bližini Senenega trga (piazza Foraggi). Tel.: 040-948080.

POMAGAM pri učenju angleščine dijakom nižje srednje in višje šole. Imam za sabo tri leta bivanja v Angliji in univerzitetno izobrazbo. Tel. št.: 340-2477745.

PRODAM belo grozdje (vitovska). Tel. št.: 339-6123168.

PRODAM grozdje, teran, vitovska in vino. Cena po dogovoru. Tel. št.: 346-7237113.

PRODAM knjige za 3.a razred liceja Prešeren, polovična cena. Tel. št.: 338-6059893.

PRODAM mlin in stiskalnico za grozdje. Tel. št.: 040-280910 (v večernih urah).

PRODAM peč na drva unical za centralno kurjavo, malo rabljena, po ugodni ceni. Tel. št.: 349-4358614 (ob uri kosila).

PRODAM rabljeno gorsko kolo. Tel. 040-280910 (v večernih urah).

PRODAM soda (kapaciteta 100 in 200 litrov). Tel. št.: 040-225320 (v večernih urah).

PRODAM zemljišče za vinograd, 2.000 kv.m., pod Kontovelom. Tel. št.: 329-4372448.

STANOVANJE komaj prenovljeno in opremljeno v Ljubljani za študente dajem v najem, Rimska ulica. Tel. št.: 00386-41865706.

V LJUBLJANI (Bežigrad) oddam študentom tri sobe v štirisobnem stanovanju. Tel. št.: 040-55293.

V VIŽOVLJAH, nad železniško postajo, damo v najem mansardo. Tel. št.: 040-299820.

Draga mladoporočenca

**SARA
IN
ARON**

Le tam, kjer se rodita ljubezen in spoštovanje, uresničijo se vse skrite sanje. Danes, ko korak usmerjata na skupno pot, naj sreča vaju spremlja vsepovsod.

To vama želita papà in Ingrid

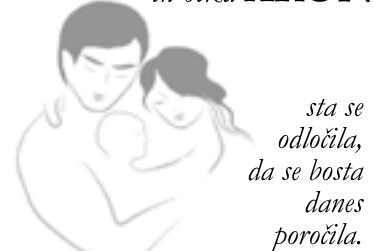

Teta Sara in stric Aron!

PO CESTI LJUBEZNI PELJITA SE NAPREJ, Z NOAH OB STRANI RADA IMETTASE KOT DOSLEJ. ŽELIVA VAMA DA TA POROKA ZDRŽI DO KONCA DNIM!

**ŽIVJO OHCET!
ALINA IN KIMI**

Mamica SARA
in očka ARON

sta se odločila, da se bosta dames poročila.

Mali NOAH se z njima veseli, skupaj z njim pa še mi vsi iz Boljunca in Škedenja

Na Zdravstveni fakulteti v Ljubljani je v sredo uspešno zaključila študij iz fizioterapije

Alenka Cergol

Iz srca ji čestitamo

Vsi domači

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ
46 je odprt vsak dan do 20. septembra.
Tel. 040-229439

BIODINAMIČNA IZLETNIŠKA KMETIJA PRI KAMNARJEVIH
v Volčjem Gradu je odprta vsak petek, soboto in nedeljo.

Tel. 00386/40/644121 ali 00386/5/7668245

Osmice

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briščiki 18. Tel.: 339-2019144.

OSMICA ŠVARA je odprta v Trnovci 14. Tel. št.: 040-200898.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Toplo vabljeni! Tel. št.: 040-327104.

OSMICO je v Mavhinjah 58/A, odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni! Tel. št. 040-2907049.

OSMICO sta odprla Andrej in Ivan Antonič, Cerovlje 34. Vabljeni! Tel. št.: 040-299800, 342-0996537.

Izleti

SKD KRASNO POLJE Gročana, Pesek in Draga organizira enodnevni izlet v Bohinj in na Kravji bal v nedeljo, 20. septembra. Informacije in vpis na tel. 348-7883930 (Valentina), 392-2983435 (Fabiana). Toplo vabljeni!

KRAŠKI STEG obvešča člane, starše in prijatelje, da bo letošnji izlet Stega v nedeljo, 27. septembra. Zbirališče v Nabrežini pri srednji šoli ob 8.30. Zaključek v Grljanu pri parkirišču ob 16.30. Kosilo iz torbe, primerna obutev. V primeru slabega vremena se zberemo na istem kraju in zaključimo tekmo jutro. Bodite pripravljeni!

KRU.T vabi v nedeljo, 4. oktobra, na izlet »Po poteh uporništv in boja«. Pot bo vodila po obrobju Trnovske planote: Trnovo, Kobilnik, Kopitnik, Lokve in Ravnica. Prijave in dodatne info v Ul. Cicerone 8, II. nad., tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA organizira izlet v Marke in San Marino 7., 8. in 9. oktobra. Ogleдали si boste mesta Urbino, Riviera del Conero, Loreto in S. Marino. Vsi ogledi bodo vodeni. Predviden je tudi obisk dveh vinskih kleti z degustacijo. Info v jutranjih urah na tel. št. 040-8990103 (Laura), 040-8990108 (Roberta) oz. v Zadrugi, Ul. Travnik 10.

KRU.T obvešča člane, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v Strujanu od 11. do 21. oktobra z individualno prilagojenim paketom za zdravlje oz. dobro počutje. Info in prijave v Ul. Cicerone 8 (II. nad.), tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

Obvestila

KD SKALA organizira danes, 12. septembra, ob 20.00 »Pigblues party« z blues koncertom: Franco Toro (kitara) in Manilo Milazzi (orglice). Vstop prost tudi v primeru slabega vremena.

KROŽEK ZVEZDA vabi v Podlonjer, Ul. Masaccio 24, na tradicionalni praznik grozdja: danes, 12. septembra, ob 18. uri odprtje kioskov, ob 19.30 nastop country skupine »Dusty Boys«, sledi ples z DJ-em; v nedeljo, 13. septembra, ob 18. uri odprtje kioskov, ob 19. uri nagajanje najboljših »špronov«, ob 20. uri ples z Duom Melody.

KROŽEK ZVEZDA vabi vinogradnike, da prinesejo grozdje za razstavo najboljših »špronov« v Ljudski dom v Podlonjer danes, 12. septembra, od 18. do 22. ure ali v nedeljo, 13. septembra, od 11. do 13. ure.

MALI KITARISTI IZ BREGA vabijo nove prijatelje, da se vpišejo v glasbeno šolo. Dan odprtih vrat bo danes, 12. septembra, od 10. do 12. ure na sedežu Pihalnega orkestra Breg v Dolini (pri igrišču srednje šole Simon Gregorčič). Info na tel. št.: 328-5761251 ali info.mkib@yahoo.it.

OPZ FRAN VENTURINI vabi nove pevce na vajo, ki bo danes, 12. septembra, ob 14.00 v Kulturnem centru Anton Ukmar - Miro pri Domju.

OTROŠKI ZBOR KRASJE vabi mlade pevce in njihove starše na prvo srečanje v novi sezoni, ki bo danes, 12. septembra, ob 11.30 v Ljudskem domu v Trebčah.

KAPELICA KRALJICA MIRU na Katinari: v nedeljo, 13. septembra, ob 9.15 bo sv. maša. Svečanost na odprtju se odvija vsako leto že od l. 1939, odkar je bila postavljena kapelica. Prisrčno vabljeni.

MLVS VESELA POMLAD sprejema nove članice! Srednje in višješolke vabljene na tedenske vaje ob torkih od 18.30 do 20.30 v Finžgarjev dom, Opčine. Zbor vodi Andreja Štucin Cergol. Zanimiva gostovanja in koncerti se bližajo, zato pohitite, da se boste lahko udeležile tudi jesenskih pevskih dogodkov!

NŠK, Ul. sv. Frančiška 20, obvešča, da je odprta od ponedeljka do petka, od 10. do 18. ure.

ODELEK ZA MLADE BRALCE NŠK v Ul. Filzi 14, je odprt ob ponedeljkih in torkih 9.00-14.00 in ob sredah, četrtkih in petkih 12.00-18.00.

1. PLESNI VEČER: v ponedeljek, 14. septembra, ob 20.30 v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3. Na otvoritvi plesnega tečaja društva Mosp bo na programu ogled kratkega plesnega filma, predstavitev tečaja 2015/16, nastop skupine Plesne strune z gosti in zaskusa. Info na tel. 040-370846 ali 345-8219780.

DSMO K. FERLUGA prireja pet začetiških in nadaljevalnih tečajev slovensčine s prof. Kristino Ličen. Predpis bo 14. in 15. septembra, od 18. do 20. ure v društvenih prostorih v Miljah, Ul. Roma 22. Za začetek posameznega tečaja je potrebno minimalno število vpisov, število udeležencev je omejeno. Info in prijave na tel. št. 347-5853166.

GLASBENA MATICA - Šola Marij Kogoj sporoča, da sprejema nove vpise za š.l. 2015/16 v tajništvo, Ul. Montorsino 2, od ponedeljka do petka, od 10. do 14. ure. Info na tel. 040-418605 ali trst@glasbenamatica.org.

GLASBENA MATICA sporoča, da se bo pouk pričel v ponedeljek, 14. septembra. Do takrat vljudno vabi na brezplačne poskusne lekcije instrumentov. Info na tel.: 040-418605, trst@glasbenamatica.org.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprti vpisi v Glasbeno šolo za otroke in mlade. Informativni sestanek za starše bo v ponedeljek, 14. septembra, ob 18.30 v Soščevo hiši na Proseku. Vabljeni! Info na tel. 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina).

KD RDEČA ZVEZDA, v sodelovanju z vadjateljem Janom, organizira tečaj Hatha yoge ob ponedeljkih in četrtkih v društvenih prostorih v Saležu, od 18.00 do 19.30 od ponedeljka, 14. septembra, do četrta, 17. decembra. Vabljeni na fizično, psihološko in duševno sprostitelje! Info na tel. 340-6887720 (Jan), yogajanbudin@gmail.com.

OTROŠKI ZBOR VESELA POMLAD vabi na prvo vajo in srečanje z zborovodkinjo Andrejo Štucin Cergol, ki bo v ponedeljek, 14. septembra, ob 16.00 v dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah. Vabljeni osnovnošolci in njihovi starši, da se bomo skupaj dogovorili o načrtih, urnikih, željah za novo pevsko sezono!

SKD IGO GRUDEN - Vadba baleta bo potekala ob ponedeljkih in sredah v društvenih prostorih v Nabrežini: ob 16.15 za otroke stare 4 in 5 let (vrtec), ob 17.00 za otroke iz prvih dveh razredov osnovne šole in ob 18.00 za starejše. Prvo srečanje s predstavivjo dejavnosti bo v ponedeljek, 14. septembra, ob 16.15. Info: jsimoneta@yahoo.it ali 329-4615361 (Jasna).

SKD TABOR organizira tečaja Hatha yoge v Prosvetnem Domu na Opčinah od ponedeljka, 14. septembra, ki se bosta odvijala ob ponedeljkih ob 20. uri ter ob torkih in petkih ob 9. uri. Vabljeni na spoznavanje starodavne indijske modrosti, ki omogoča razvoj vašega telesnega in umskega potenciala. Info na tel. 340-6887720 (Jan), yogajanbudin@gmail.com.

SKD VIGRED organizira v novem š.l. v Štalci v Šempolaju dejavnosti: otroška in mladinska plesna skupina od 17. septembra, ob četrtkih 16.00-17.00 (vrtec in osnovna), 17.00-18.00 (srednja in višja šola); dramski odsek od 23. septembra (3. letnik vrta, osnovna in srednja šola), ob sredah 16.00-17.00; otroška pevka skupina od 21. septembra (vrtec in osnovna), ob ponedeljkih 16.00-17.00; otroška glasbena skupina za osnovnošolce od 21. septembra, ob ponedeljkih 17.00-18.00; mladinska glasbena skupina Kraški fenomen od 15. septembra, ob torkih 18.00-19.30; tečaj igranja na diatonično harmoniko, sestanek in prijave 17. septembra ob 18. uri; telovadba za dobro počutje od 14. septembra, ponedeljek in četrtek 18.30-19.30; začetni in nadaljevalni tečaj angleščine, sestanek in prijave 30. septembra ob 18. uri. Vabljeni tudi novi člani! Ob zadostnem št. prijavljenih: delavnica šaha, delavnica risanja, tečaj samoo-

brambe, tečaj klekjanja. Info na tel. 380-3583480, tajništvo@skdavigred.org.

AKK BOR vabi na treninge Minibaseta od torika, 15. septembra: letniki 2010-06 torek in petek 16.00-17.15 Stadion 1. maja; letniki 2004-05 torek 18.00-19.30 Lonjer in petek 17.15-18.45 Stadion 1. maja. Info na tel. 340-6445370 (Karin).

GIMNASTIČNI ODESK ŠZ BOR sporoča, da se bo začela nova sezona ritmične gimnastike. Urniki: treningi na stadionu 1. maj za predšolske otroke bodo potekali ob torkih in petkih 16.30-17.30; za osnovnošolke ob torkih 16.30-17.30 in petkih 17.30-18.30. Prvi trening bo v torek, 15. septembra. Treningi na Opčinah (telovadnica OŠ Bevk) bodo potekali za predšolske otroke ob sredah 16.30-17.30 in za osnovnošolke ob sredah 17.30-18.30. Prvi trening bo v sredo, 16. septembra. Informacije na tel. 040-51377.

KMEČKA ZVEZA obvešča vinogradnike, da bo v sodelovanju z ZKB, opravila meritve sladkorne stopnje in skupnih kislin grozdja v torek, 15. septembra, od 15.45 do 17.00 na kmetiji Radota Miliča, Salež 68.

MEDNARODNO ZDRUŽENJE DELAVNIC MOLITVE IN ŽIVLJENJA vabi na uvodno srečanje »Učimo se moliti, da se bomo naučili živeti« v torek, 15. septembra, ob 20. uri v Finžgarjevem domu, Dunajska cesta 23 na Opčinah. Info na tel. 340-3864889 (Branka).

PLESNI TEČAJ društva Mosp: sodobni ples, odkrivanje gibne ustvarjalnosti, koreografije raznih plesnih vrst, vaje za hrbtenico, sprostitelje in masaža. Srečanja bodo potekala ob torkih in petkih, od 18.30 do 20.00. Prvo srečanje bo v torek, 15. septembra, ob 18.30 v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3. Info na tel. 040-370846 ali 345-8219780.

TPPZ P. TOMAŽIČ obvešča, da bo v torek, 15. septembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevka vaja. V soboto, 19. septembra, ob 18.00 nastop na Slofestu.

MEPZ IGO GRUDEN vabi na prvo vajo v sezoni v četrtek, 17. septembra, ob 20.30 v društvenih prostorih. Sledi nastop na Slofestu v soboto, 19. septembra.

TEČAJI ANGLEŠKEGA JEZIKA za vse starostne stopnje pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitev v četrtek, 17. septembra: ob 16.00 srednja šola, ob 17.00 osnovna šola, ob 18.00 višja šola, ob 19.00 odrasli. Vpisi in dodatne info po tel. 040-212289 (pon.-pet. 10.00-12.00) ali urad@skladmc.org.

BABY ENGLISH - tečaji za otroke od 3 do 6 let: informativni sestanek bo v petek, 18. septembra, ob 17.00. Info po tel. 040-212289 (pon.-pet. 10.00-12.00) ali urad@skladmc.org.

TEČAJ BALETA IN JAZZ BALETA: za otroke od 4 let dalje in mladostnike bosta poskusni vaji v petek, 18. in v četrtek, 24. septembra, ob 17. uri v društvenih prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Vodi Marjetka Kosovac.

TEČAJI SLOVENSKEGA JEZIKA za otroke in odrasle (začetni in nadaljevalni) pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitev tečajev v petek, 18. septembra, ob 18.30 na sedežu, Proseška ul. 131. Prijava in dodatne info po tel. 040-212289 ali urad@skladmc.org (pon.-pet. 10.00-12.00).

DSMO K. FERLUGA prireja za člane in prijatelje vodeni ogled slovenskega Trsta med Slofestim v soboto, 19. septembra. Zbirališče na trgu Marconi v Miljah ob 9. uri, od koder se bodo udeleženci z ladjo popeljali v Trst. Po ogledu možen povratek ali udeležba na Slofestu. Obvezne prijave na tel. št. 347-3438878.

EKOLOŠKA SOBOTA - AcegasApsAma in rajonski svet za zahodni Kras prireja zbiranje kosovnih odpadkov (pohištvo, žimnice, železni predmeti, hladilniki, pralni stroji, računalniki, laki, barve, olja, pnevmatike, akumulatorje idr.) 19. septembra, od 10. do 18. ure v »Mandriji« na Proseku (na parkirišču).

SOBOTNA DELAVNICA za osnovnošolce pri SKD Igo Gruden: Happy english club - angleške urice, prvo srečanje v soboto, 19. septembra, od 9.30 do 10.30; OPZ Petpedi - pevška dejavnost, prva vaja v soboto, 10. oktobra, od 10.30 do 12.00. Tel. št.: 340-7663348 (Miriam).

TEČAJ ŠAHA: Kraška sekcija SST 1904, v sodelovanju s SKD F. Prešeren, prireja tečaj za osnovnošolce od 3. razreda dalje in srednješolce. Vodi Jan Zobec. Prične se v soboto, 19. septembra, od 10. do 12. ure v zgornjem nadstropju občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

JAZZ BALET - SKD Igo Gruden odpira nov tečaj za mlade od 11. leta dalje v društvenih prostorih v Nabrežini, ob sredah in petkih, od 19. do 20. ure. Vodi Marjetka Kosovac. Info na tel. 329-4615361 (Jasna).

KD RDEČA ZVEZDA organizira v ponedeljek, 21. septembra, v Saležu tečaj modernega plesa za osnovnošolce in srednješolce. Ponujajo splet modern dance-a in hip-hop-a v sodobnem in dinamičnem duhu. Lekcijam za mlajše psalce se bo nekaj časa namenilo tudi kreativnemu plesu. Učiteljica, Ambra Cadelli, je dokončala študij na londonski plesni šoli Laban. Info na tel.: 347-9773715.

SKD PRIMOREC prireja ure pravljic za otroke iz vrtca in gledališko delavnico za osnovnošolce. Delavnice bo vodila Julija Berdon. Informativno srečanje bo v torek, 22. septembra, ob 16. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Informacije na tel. št. 349-6467963 ali 340-7423738.

JOGA - SKD France Prešeren z Boljunca vabi tečajnike in nove zainteresente na dve skupni brezplačni vadbi z uč. Goranom Korenom v sredo, 23. in sredo, 30. septembra, od 19.00 do 20.30 v društveni dvorani občinskega gledališča. Redna vadba bo začela 7. oktobra.

ZBOROVODSKA ŠOLA - GLASBENA MATICA prireja šolo za vzgojitelje in učitelje otroških pevskih zborov. Prijave do 26. septembra. Info: 040-418605, trst@glasbenamatica.org.

SKLAD MITJA ČUK prireja v š.l. 2015/16 pisanje nalog od ponedeljka do petka (september - maj). Info na tel. 040-212289 (pon.-pet. 10.00-12.00).

SLOVENSČINA za otroke od 3 do 6 let, ki prihajajo iz italijansko govorečih družin. Info po tel. 040-212289 od 10. do 12. ure ali urad@skladmc.org.

TAI-CHI pri Skladu Mitja Čuk s pričetkom meseca oktobra. Info in prijave na tel. 334-1166624 (Sergio).

YOGA pri Skladu Mitja Čuk s pričetkom meseca oktobra. Prijave in info na tel. 349-0981408 (Bruna) ali 339-7051338 (Eva).

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA prireja glasbeno šolo za otroke in odrasle. Tečaje vodijo diplomirani profesorji tolkal, pihal in trobil ter se odvijajo od septembra do junija na sedežu Godbe v bivši klavnici v Nabrežini, Kamnolomi 12. Info na tel. 348-4203196 (Niko).

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca vabi stare in nove telovadke na prijetno vadbo za razgibanje in sprostitve s Sandro Benčić, vsak torek, od 9. do 10. ure v društveni dvorani gledališča F. Prešeren. Pridite v udobnih oblačilih in s podlogo za ležanje.

SKD BARKOVLE, Ul. Bonafata 6: tečaj slovensčine z Dario Luin. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 5. oktobra, ob 18. uri. Info in vpisi na tel. 335-6832730.

SKD PRIMOREC organizira tečaj telovadbe ob ponedeljkih in sredah v Ljudskem domu v Trebčah s pričetkom v ponedeljek, 5. oktobra. Informacije in prijave na tel. št. 040-214412 (v večernih urah).

KRU.T obvešča, da s 6. oktobrom steče skupinska vadba, ki se bo odvijala ob torkih in četrtkih, od 9. do 10. ure (ob torkih tudi od 17. do 18. ure). Info in vpis v Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

JUS NABREŽINA zbira material za pripravo Koledarja 2016 na temo »Stara ekonomija v Nabrežini« in vabi vse, ki bi imeli stare slike trgovin, ošterij, pekarn, mesnic, ribičev, mlekarič, kmetov, živinorejcev, kamnosekov, delavnic itd. v Nabrežini, naj se javijo na tel. 335-8380888 (odbornika Ivo Zadnik, Marko Petelin) ali 328-6238108 (Zulejka Paskulin).

Priveditve

ZCPZ - TRST IN CPZ ŠKEDENJ prirajata v okviru Slofesta 2015, dekanjsko revijo evharističnih in Marijinih pesmi v spomin na msgr. Dušana Jakomina, ki bo v župnijski cerkvi sv. Lovrenca v Škedenju danes, 12. septembra, ob 20. uri.

ZDRUŽENJE PROSTVOLJCEV HOSPICE ADRIA ONLUS in Klub prijateljevstva - Vincencijeva konferenca vabita na predavanje »Notranje ozdravljenje« v četrtek, 17. septembra, ob 20. uri v Finžgarjevem domu, Dunajska cesta 23 na Opčinah. Predaval bo Boštjan Hari iz Ljubljane.

SLOFEST: od petka, 18. do nedelje, 20. septembra.

OBČINA ZGONIK vabi na ogled razstave Majde Pertotti »Morje in kras«. Urnik: od ponedeljka do petka, 9.00-13.00 (ob ponedeljkih in sredah tudi od 15.30 do 17.30).

SKD TABOR IN VZPI-ANPI, ob 70-letnici osvoboditve, vabita na ogled razstave »Pot v svobodo« v Prosvetni dom na Opčine. Urnik: od ponedeljka do sobote, od 16.00 do 19.00. Vodeni ogledi za šole oz. za skupine po dogovoru.

Prispevki

V spomin na očeta in nonota, ob 1. obletnici smrti, darujejo Ingrid, Matvez in Ambroz 100,00 evrov za AŠD Sloga Tabor.

Namesto cvetja na grob Edgarda Košute darujeta Peter in Mimica 15,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Samatorci.

Namesto cvetja na grob Marije Gorela Milič daruje Peter Milič z družino 25,00 evrov za namiznoteniški odsek AŠK Kras.

Ob prvi obletnici smrti žene Ivanke Metelko - Purič daruje mož Ivan 40,00 evrov za repntabrsko cerkev.

V spomin na pokojne iz družin Komar in Canciani darujeta Paolo in Vijolica 40,00 evrov za repntabrsko cerkev.

Ob 29. obletnici smrti Darinke Theurscuch daruje sin Marko z družino 40,00 evrov za repntabrsko cerkev.

V spomin, ob obletnici smrti, Klare, Ivota in Ani Gregoretta darujejo njihove družine 40,00 evrov za repntabrsko cerkev.

V spomin na drago ženo Vilmo Bizjak daruje mož Zdravko, Col 10, 30,00 evrov za repntabrsko cerkev.

V spomin na drago mamo Anico darujeta Tatjana in Antek Terçon 50,00 evrov za nabrežinski cerkveni pevski zbor.

12.9.2014 12.9.2015

Vojko

Vedno v naših mislih.
Naš najlepši, najljubši spomin.

Tvoji najdražji

Dolina, 12.09.2015

NAŠI V DRUGIH OKOLJIH

Življenjski pogoji idealni, a kaj, ko v bližini ni hribov ...

BREDA COK, KØBENHAVN (DANSKA)

»Po opravljenem znanstvenem liceju sem se dejansko skoraj dve leti "iskala", preden sem končno razumela, kako se svet vrti in kam se moram obrniti, če hočem, da se kaj premakne.« Hudomušna Breda Cok (letnik 1976) s Katinare se je v zadnjih petnajstih letih, odkar je od doma, kar večkrat obrnila naokoli in sproti izbirala svojo življenjsko pot, ki jo je naposled pred leti privedla do danske prestolnice København, kjer si je tudi ustvarila družino.

Med oziranjem je torej Breda pogled najprej usmerila v morje, saj se je zaposlila na ladji za križarjenje in dve leti in pol odkrivala nove svetove. Nato se je vrnila »na kopno«, in sicer v Milan, kjer je opravila triletni podiplomski študij komunikologije in odnosov z javnostjo. Pot jo je od tod zanesla v London, kjer je njeno življenje ubralo drugačno pot. V angleško prestolnico, pravi Breda, je takrat romalo ogromno mladih - s trebuhom za kruhom, a brez jasnih ciljev. »Tam se je bilo treba znajti: dva meseca sem bila zaposlena v klicnem centru, nato pa sem začela delati za hotele. Štiri leta sem bila zaposlena v njihovem prodajnem sektorju, kjer sem bila koordinator oz. vodja prodaje. Ko bi ostala v Italiji, še zdaleč ne bi v istem času dosegla tega, kar sem v Londonu,« je prepričana Breda.

Medtem je v Angliji spoznala tudi bodočega moža, Danca Suneta. Selitev na Dansko se je seveda večkrat vrnila v njune pogovore. Kljub londonski odlični zaposlitvi, je Breda vseeno poslala življenjepis nekaterim danskim podjetjem in kar na lepem so jo poklicali ... in zaposlili. Preselila sta se v København.

»Družba Regus, pri kateri sem bila zaposlena, je ponujala podjetjem v najem opremljene urade. Prvih 6 mesecev me sploh ni bilo doma, saj

Strastna športnica Breda med veslanjem po kanalu v Københavnu

sem bila stalno na poti: odgovorna sem bila namreč za trge, ki so se šele razvijali - nekaj mesecev sem zato preživela v Bolgariji, Romuniji, na Madžarskem ali Poljskem.« Delovno je stalno napredovala in zasedla celo direktorsko mesto. Takrat se je odločila, da z nekdanjim šefom ustanovi novo, Regusu konkurenčno podjetje s poslovalnicami na Poljskem, Madžarskem, Češkem in Danskem. Pa se ji je življenje pred tremi leti spet obrnilo: šef je prodal podjetje in ona se je znašla pred novo preizkušnjo - sprejela je ponudbo družbe Copenhagen Metro Team, ki skrbi za gradnjo nove krožne linije metroja. Sama sledi tokrat vsem nakupom - od papirja za tiskalnik, pravi, vse do vrtljivih predorov TBM.

Breda se je medtem s Sunejem tudi poročila in lani oktobra se jima je pridružil sinček Devan. »Usklajevanje dela in družine mi sploh ne povzroča težav, vse težje pa si izborim čas zase,« je potožila Breda, ki je strastna športnica. S pomočjo moža in tašče si le odščitne nekaj časa zase in od-

hiti v telovadnico, na tek ali pa si privoščijo vožnjo s kajakom. Ko bi bili hribovi bližji, pa bi redno tudi smučala. »Tukaj pa je vse ravno, kakor v Furlaniji. Če hočem na sneg, moram sesti na letalo in odleteti v Avstrijo ali Italijo na primer, saj je Švedska kljub lažnim prepričanjem vseeno predaletč.« Zato pa se Breda pelje kamorkoli s kolesom - razen seveda, ko zasneži in je sila nevarno.

»København je po mojem mnenju najboljši kraj, v katerem sem živela in upam, da bom tu ostala še dolgo. Mesto je majhno, podobno Ljubljani, vendar je kakovost življenja zelo visoka.« Mesto ji je po godu tudi v vlogi mame: nobenih pregrad ni za vozičke, na primer, infrastrukture so za otroke in družine odlične, pogoji za rast in vzgojo malčkov pa idealni. Zato je prepričana, da je Danska otrokom zelo prijazna država. »V Italijo se bom morda vrnila po upokojitvi. No, sicer, kdo ve.« Zadnje čase pa jo stresa od strahu, ko bere, kako se Danska odziva na prihod ubogih beguncev - tačas je namreč ukinila že-

lezniške povezave z Nemčijo, od koder prihaja največ beguncev, saj jim oblasti na vse načine ovirajo nadaljnjo pot na Švedsko, kjer pribežniki iz Sirije dobijo stalno dovoljenje za bivanje. »Danci so po eni strani odprti, po drugi pa so recimo precej nacionalisti - če si Danec te sprejmejo, če si tujec, je vse dosti težje. So neelastični, "kvadratasti" - tukaj ni prostora za interpretacijo: stvari so ali bele ali črne.«

Zadnjič je bila doma pred skoraj letom dni. »Opažam, da se vse bolj oddaljujem in da se v Trst vračam vse bolj poredkoma. Faza domotožja je zdavnaj mimo in s starši se itak slišim po Skype-u skoraj vsak dan.« Zato pa, raje kot v Trst, odpotuje na obisk k prijateljem po svetu. »Ugotavljam namreč, da sem ohranila in okrepila stike z zamejci, ki živijo po svetu. Saj ne da bi bili ena skupina ali da bi hodili skupaj na počitnice, da-leč od tega. Smo pa še vedno prijatelji in morda nas sedaj še bolj povezuje dejstvo, da smo vsi daleč od doma.«

Sara Sternad

Prost dostop do spleta

Glavna pošta na Trgu Vittorio Veneto od včerajšnjega dne razpolaga z javnim in brezplačnim brezžičnim (wi-fi) omrežjem. Uporabniki bodo na tak način tudi lažje koristili spletne poštne storitve poštne podjetja, ki je podobno omrežje aktiviralo tudi v uradu v Ulici Settefontane.

Praznik grozdja v Lonjerju

Krožek ARCI Zvezda vabi danes in jutri v Ljudski dom G. Canciani v Podlonjer (Ul. Masaccio 24) na tradicionalni praznik grozdja. Danes bo ob 18. uri odprtje kioskov, ob 19. uri bo sledil nastop skupine country Dusty Boys in glasba z DJ-em. Jutri po 19. uri pa ples z Duom Melody. Ob 19. uri bo nagrajevanje najlepših »špronov«. Vinogradniki, ki bi radi sodelovali na tekmovalstvu za najboljši grozd, so naproseni, da prinesejo grozdje že danes med praznikom ali jutri od 11. do 13. ure.

Vsi nori na cvetice

Jutri bo od 10. do 19. ure v botaničnem vrtu v Ul. Marchesetti na vrsti še zadnje srečanje »Invasati, tutti pazzi per i fiori« že tradicionalna tržnica posvečena vrtničarjem. Na sporedu bodo številni spremljevalni kulturni, glasbeni in naravoslovni dogodki, udeleženci si bodo lahko tudi izmenjali redke in posebne vrste cvetličnih semen. Več informacij na tel. št. 040-360068 in elektronskem naslovu ortobotanico@comune.trieste.it.

Debati na prazniku Unità

Mladi demokrati prirejajo danes ob 18.30 na Postajališču Rogers (Riva Frumula 3) v sklopu praznika Unità srečanje z dvema odbornikoma za kulturo: Paolom Tassinarijem in Giannijem Torrentijem. Tassinari vodi kulturni resor na Občini Trst, Torrenti pa na Deželi. Srečanje bo vodila pokrajinska tajnica Mladih demokratov Caterina Conti. Odbornika se bosta posvetila kulturnemu razvoju v Trstu. Jutri pa se bodo v sklopu istega praznika v kopališču Ausonia o bodočnosti tržaškega pristanišča od 18. ure pogovarjali tržaški župan Roberto Cosolini, poslanka Tamara Blažina, senator Francesco Russo ter komisar Pristaniške oblasti Zeno D'Agostino.

TREBČE - Vabljeni mladi pevci in pevke

Otroški zbor Krasje vstopa v novo sezono

Slovensko pevsko društvo Krasje iz Trebč ob začetku sezone vabi v svoje vrste nove mlade in navdušene pevce. Z željo, da bi mladim nudili specifično glasbeno-pedagoško metodo, so se pri društvu odločili za delovanje kar dveh otroških zborov. Zborček Mini Krasje bo nudil zavetje otrokom iz vrtca in iz prvih dveh razredov osnovne šole, starejši otroški zbor Krasje pa bo sprejemal pevce od tretjega razreda osnovne šole do prvega razreda nižje srednje šole vključno. Umetniški vodja zborov Krasje in dirigentka starejše skupine, priznana glasbenica Petra Grassi, je za vodenje mini zborčka povabila mlado glasbenico Štefanijo Šuc, ki se je pevsko kalila v vrstah dekliškega zbora Kraški slavček - Krasje, sicer pa študira pri Glasbeni matici. Zbora bosta istočasno vadila v prostorih Ljudskega doma v Trebčah, in sicer ob sobotah zjutraj: starejši otroški zbor od 11.30 do 12.45, mini zborček pa od 12. do 13. ure.

V septembru bodo potekale tudi odprte vaje, ki jih bodo pevci lahko obiskali v spremstvu staršev. Novost letošnjega leta je tudi sodelovanje z zborovodsko šolo Glasbene matice, ki je nastala po zamisli Nede Sancin in Petre Grassi. Ob njunem mentorstvu se bodo tečajniki Glasbene matice preizkušali kot zborovodje z mladimi pevci Krasja. Pevsko društvo Krasje želi nuditi otrokom in najstnikom kvalitetno pevsko izkušnjo, z rednim delom za izboljšanje pevske tehnike ter smisla za red in disciplino. Pomembni cilji so tudi vedno višja koncentracija, navajanje na nastopanje pred publiko, spodbujanje odkrivanja samega sebe, razvijanje ljubezni do glasbene govornice in do kulture nasploh.

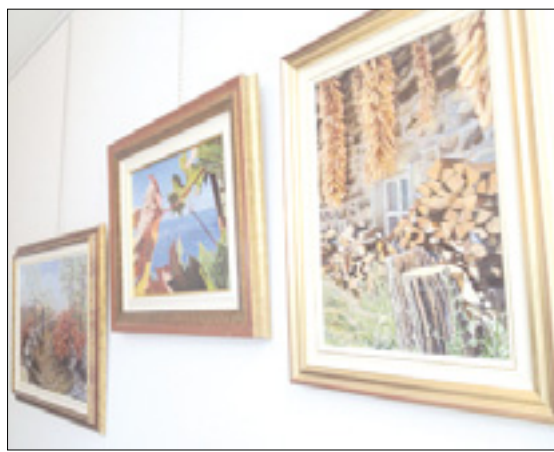
Prvo srečanje z vajo bo **danes ob 11.30** v Ljudskem domu v Trebčah. Za informacije lahko pokličete na telefonno številko 328-6586527 (Nada).

ZGONIK - Do 9. oktobra

Na občini razstava slik Majde Pertotti

Na zgoniški občini od prejšnjega konca tedna razstavlja kontovelska slikarka Majda Pertotti. Svojo slikarsko pot je začela kot samoukinja, od leta 2009 pa se je v ateljeju Livio Možina, pod mentorstvom samega Možine, izurila v risanju realističnih slik. Od leta 2012 razstavlja na samostojnih in skupinskih razstavah v Trstu in na Krasu. Likovna razstava z naslovom Morje in Kras združuje razne poglede na okolje, v katerem avtorica živi: lepote in barve obmorskih krajev, ne le tržaških, in kraške narave. Na ogled so olja v figurativnem slogu, s katerim Pertottijeva občuteno prikazuje pejzaže in naravne detaje ter predstavlja realistično krajino. Na sedežu zgoniške občine bodo slike na ogled do 9. oktobra, ob uradnih urah.

JUTRI - Atelje A.D.A. na Opčinah

Razstavljata Vivijana Kljun in Ana Hanzel

V nedeljo (jutri) ob 18. uri bo v cvetličnem ateljeju A.D.A. na Dunajski cesti na Opčinah odprtje razstave z naslovom Bela in Bela, v okviru katere bosta svoje slike in keramike predstavili Vivijana Kljun in Ana Hanzel.

Vivijana Kljun je v svojem znanem openskem cvetličnem ateljeju že večkrat razstavlila svoje slike in je poznana širši javnosti, tokrat pa gre za nov cikel. Kot v svoji predstavitvi poudarja kritičarka Anamarija Stibilj Šajn, Kljunova v samosvojem stilu postavlja na pedestal žensko figuro in cvetlične kompozicije.

Pri Ani Hanzel pa gre po Stibiljevi za umetnico s širokim slikarskim razponom, ki pa se je v zadnjem času povsem zasilal v keramičnem oblikovanju. Predstavlja artefakte, ki razkrivajo izostren ustvarjalni smisel za uravnoteženo kompozicijo.

Ustvarjalki in njuna dela bo na razstavi predstavila prav likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn, s svojo izvirno glasbo pa bo večer obogatil glasbenik Aleksander Ipavec-Ipo.

POHOD BOSIH - Na poziv filmarjev iz Benetk so se odzvali tisoči v Italiji in pri nas

Solidarna Trst in Gorica

BENETKE, TRST, GORICA - Na tisoče ljudi se je včeraj v več kot 60 mestih po Italiji odzvalo na poziv filmskih ustvarjalcev in kulturnikov, ki so s filmskega festivala v Benetkah pozvali vso italijansko javnost k aktivnemu izkazovanju solidarnosti z begunci s simboličnimi pohodi bosih nog, ki spominjajo na mučno pot beguncev, ki pred vojnami, političnim preganjanjem, bedo in umiranjem zaradi lakote iščejo minimalne pogoje za življenje v bogatejšem zahodnem svetu, predvsem v Evropi. Evropa ne sme biti zaprta trdnjava, mora se odpreti, biti solidarna, kot dokazujejo mnogi njeni državljani, ki so se v teh dneh postavili v prvo vrsto za prejetje in prvo pomoč beguncem iz Sirije.

Sprevidi so bili vsepovsod po Italiji, najbolj množična sta bila v Rimu in Milanu z več kot 10.000 udeleženci. Kakih dva tisoč ljudi je korakalo na beneškem Lidu skupaj z režiserjem Andreo Segrejem, tajnico Cgil Susanno Camusso in političnimi predstavniki leve. Podali so se do festivalske dvorane, kjer je posegla policija in je le manj delegaciji dovolila, da so se bosih sprehodili po rdeči preprogi. Rocker Vasco Rossi in številni igralci in režiserji so povsem podprli manifestacijo.

V FJK sta pohoda bosih bila v Trstu in Gorici. Med 500 in 1000 udeležencev se je v Trstu zbralo pri Silosu od železniški postaji in se po ulicah Ghenga in Roma podala do prefekture na Velikem trgu, kjer so prebrali »apel bosih žena in mož« za solidarnost z begunci. Med udeleženci je bila hodila tržaška podžupanja Fabiana Martini, s predsednikom občinskega sveta Iztokom Furlaničem in nekaterimi drugimi političnimi predstavniki. Predvsem pa je to bil pohod ljudi odprtega srca, med katerimi so bili tudi številni priseljenci, ki so prišli v Trst že pred dolgimi leti ali pa tudi šele v zadnjem času in bo-

gatijo mozaik ljudi in kultur tega severnojadranskega pristana.

Goriškega spreveda se je udeležilo okrog 300 ljudi, med katerimi je bila tudi večja skupina proslilcev za azil. Za evropsko zastavo so korakali od železniške postaje do Spominskega parka, kraja »negostoljubnosti«, kot ga je poimenovala pokrajinska odbornica Ilaria Cecot. »Odgovornost za to, da se je ta park spremenil v dormitorij beguncev in stranišče na prostem, nosi goriški župan, saj ni ničesar naredil, da bi tem ljudem pomagal,« je poudarila Cecotova, predsednik pokrajine Enrico Gherghetta pa je napovedal, da bo 5. oktobra v tržiškem Kinemaxu potekala še ena manifestacija proti rasizmu z naslovom *Don't touch my friend*. »Naveličani smo tistih ubožcev, ki svojo nestrpnost izražajo na spletu in v časopisih. Dokazati želimo, da veliko več ljudi verjame v potrebo po sprejetju beguncev. Evropa umira, ko dviguje zidove: v naših krajih, kjer smo odpravili meje, se te-

ga dobro zavedamo,« je dejal Gherghetta. Predstavnici sindikatov CGIL, CISL in UIL sta prebrali izjavo deželnih in pokrajinskih tajništvev, v imenu zveze ACLI je pozdravila Silvia Paoletti, o delu prostovoljcev pa je spregovorila Bejza Kudič. »Prostovoljci že eno leto skrbimo za proslilce za azil, ki so prepuščeni samim sebi. "Izven konvencije" jih je zdaj 162, samo 34 izmed njih ima prenočišče. Ostali spijo v parku, pri Soči ali pod mostom, mi pa jim vsak dan pripravljamo večerjo pri Madonini,« je povedala Kudičeva in dodala, da bi bila pomoč novih prostovoljcev dobrodošla. »Pohoda bosonogih« po goriškem Korzu so se med drugimi udeležili senatorka Laura Fasiolo, deželna svetnica Gratton in Cremaschi, pokrajinski odbornici Mara Černic in Vesna Tomsič, sovojenjska županja Alenka Florenin in predsednik Kulturnega doma Igor Komel. Sklepni nagovor so organizatorji zaupali duhovniku Albertu De Nadaiu, ki je Goričane pozval k »odpiranju vrat«.

Z leve v smeri urinega kazalca: utrinka s sprevedov v Trstu in Gorici, ter otroci, ki so se v Neaplju spomnili tudi malega kurdskega dečka Aylana, čigar smrt je pretresla vesti Evropejcev

FOTOD@MIJAN
BUMBACA
ANSA

PARIZ - Sprehod po četrtih francoske prestolnice, kjer sobivajo zelo različni prebivalci

Bolj solatna skleda kot talilni lonec

PARIZ - Pred Notredamsko katedralo se vije neskončna kača turistov. Ljudje vseh narodnosti v vrsti so vedrega obraza. Prvič, ker se vohu ene izmed najizrazitejših turističnih zanimivosti mesta približujejo dokaj hitro, in drugič, ob vohu ni blagajne. Oglede bo zastoj. S prijateljico Parizanko križava vrsto in slišiva vodičko, ki s predirljivim glasom v italijansčini pripadnike svoje skupine na hitro opozori, naj se zazrejo v točko na tlakovanem trgu, ker je prav tam center Pariza in ta točka predstavlja srce Francije.

»Neumnost«, mi prišepne Pascale, in sam prikimam, saj mi je znano zakaj: da je ravno tu simbolno središče države, to še kako drži, a Parizani nikoli ne govorijo o centru mesta. Pariz je sto petdeset let razdeljen na dvajset okrožij, arrondissementov po francosko, in kvečjemu bi lahko rekli, da ima vsako izmed teh svoj center - ponavadi je to večji trg. Že res, da je prvo okrožje prav na sredi Pariza, kjer stoji Notredamska katedrala, a to je le začetek spirale, po kateri si v smeri urinega kazalca zaporedno sledijo: drugo, tretje, četrto in ostala okrožja, vse do dvajsetega. Ko hočejo Parizani označiti predel mesta, uporabljajo številke: »Delam v petem«, »zanimiv koncert je v desetem«, »živim v osemnajstem« ...

Spirala dvajsetih okrožij zaključuje Pariz le upravno. Območje naokoli je namreč gosto pozidano kar nekaj kilometrov. Pokrajino krasijo industrijska in trgovska središča, revnejša predmestja, ki vsakih nekaj let postanejo zanimiva zaradi izgredov, in taka, v ka-

Multietnični vsakdan na ulicah 18. pariškega okrožja s kupolo bazilike Srca Jezusovega v Montmartru v ozadju

SM

terih so pred mestnim vrvežem našli zatočišče bogataši. Najbolj ekskluzivno med temi je Neuilly-sur-Seine, za streljaj oddaljeno od Slavoloka zmage, Elizejskih poljan in Eifflovega stolpa. Tako kot vsi njegovi predhodniki v po-vojnem času, je župan tega pariškega predmestja desničar. Preden bi postal predsednik države, je tu prvega moža mesta za skoraj dvajsetletje igral nihče drug kot Nicolas Sarkozy.

Živim v osemnajstem. To okrožje, z eno samo krajšo izjemo v osemde-

setih letih, zadnjih štirideset let vodijo župani, ki izhajajo iz levičarskih strank. Zahodni del okrožja obsega turistično zanimiv, romantični grič Montmartre in pobočje, ki se razprostira pod njim. Četrtri pod gričem so najbolj ugledne: urejene, mirne, s krasnimi hišami z grozozansko visokimi najemninami - prebivalstvo je tu premožnejše. V vzhodnem delu osemnajstega pa so revnejše, pretežno afriške četrti, živahne od jutra do večera, kjer po pločnikih vijugaš med črnkami v živobarvnih oblekah in

prodajalci raznorazne nepoznane, a baje užitne hrane. Belcev srečaš bolj malo. V tem predelu je teh še največ tik ob afriški četrti, na ulici Simplon. Tu nad izložbami opaziš napise z mednarodnim in medplanetarnim prizvokom (eurocommerce, globus star, kozmos...), nad portalom cerkve prebereš, da je posvečena svetemu Savi in ti je takoj jasno, da si na »srbski ulici«.

Eni živijo tukaj, drugi tam, tretji pa malo višje, nekoliko manj dostopno. Sociološko - gastronomsko bi lahko trdi-

li, da vse skupaj bolj spominja na solatno skledo kot pa na talilni lonec. Pravega sožitja v Parizu na splošno ne opaziš. Niti v osemnajstem, kjer volijo levičarskega župana, kjer prirejajo shode za pravice priseljencev in proslilcev za azil, kjer so zidovi prekriti z antifašističnimi in antirasističnimi gesli. A predstavljaj si, da tudi tam više, v tistih razkošnih stanovanjih na zahodni strani osemnajstega, malo pod baziliko Srca Jezusovega in prodajalci avtentičnih pariških vedut (ki jih resnici na ljubo serijsko ustvarjajo na Kitajskem), se je lani marsikdo veselil, da je bil zopet izvoljen levičarski župan, ki naj bi sledil levičarskim vrednotam. Te četrti se razlikujejo od predmestja Neuilly-sur-Seine, polnega desničarskih petičnežev. Zaradi okolice in sosedov se človek nauči sobivanja, čeprav je od sosedov dokaj različen. Zato je v osemnajstem očitna visoka stopnja strpnosti.

Prebivalci osemnajstega so vsi Francozi: tisti s koreninami iz Malija, Konga ali Senegala, katerim belci pravijo Afričani, in belopolti s francoskimi, srbskimi, poljskimi, ali italijanskimi koreninami, ki jim Afričani pravijo Galci. Narodni muzej za zgodovino priseljavanja v Parizu na svojih reklamnih panojih opozarja, da ima najmanj 25 odstotkov Francozov tuje korenine. V istem muzeju lahko preberemo, da je v prvi polovici dvajsetega stoletja največ priseljencev v Francijo prišlo iz Italije. Kdove kaj bi na to rekel Salvini. Aja, gotovo to, da so oni takrat sem prišli delat.

Samo Miot

**ZA VAS
ODPIRAMO
OKNA ŽE
120 LET.**

Več informacij o naših oknih
in vratih na **+386 51 628 505**
ali na **www.oknasemrl.eu**

12%
za naročila nad
5.000 EUR do
30. 09. 2015

Okna
Semrl
120 let

GRADNJA IN OBNOVA KRAŠKIH HIŠ

V tokratni rubriki Prijeten dom se bomo posvetili gradnji in obnovi že obstoječih objektov s spoštovanjem prvinskih, tipičnih elementov kraške hiše.

Območje Krasi je postalo zadnja leta nekakšno »modno pribežališče« ljudi, naveličanih mesta, in povečala se je težnja po novogradnjah, oziroma adaptacijah obstoječih objektov. Kraški rob je že geografsko pomenil ločnico, ki deli razvitejšo urbanizirano območje vzdolž obale, od ruralnega, tržno seveda mnogo manj zanimivega predela. Skratka, nekdanje postavljeno območje je danes spričo sorazmerno ohranjene prvobitnosti krajine, katere neločljivi del je seveda njena naselbinska kultura, postala vrednota, ki jo je treba varovati.

Kdor bo živel na Krasu, bo imel seveda določene prednosti. Vse te prednosti imajo tudi vzporedne pomanjkljivosti, s katerimi se bo moral bodoči prebivalec zavestno sprijazniti.

Kras niso samo kamnita tla in zelene površine, na Krasu je pomembno spoštovati ljudi ki tam že prebivajo, najbolj pomembno pa je, da naš dom postane del starodavnega sistema, ki se imenuje kulturna krajina. Ta sistem ima svoje značilnosti in zakonitosti, ki se posodablajo in nam istočasno omogočajo ohranjanje pomembnih povezav in korenin.

Pri izgradnji novih objektov, ki se bodo skladno umestili v okolje, moramo upoštevati značilnosti starih stavb. Potrebno je združevanje tradicije in sodobnih potreb v enotnem funkcionalnem prostoru. Izhajati moramo iz naravnih danosti prostora, kot so morfologija in klimatske razmere, ter uporabljati lokalne gradbene materiale, predvsem kamen in les.

Pri ohranjanju skladnosti stavb s kraško arhitekturo moramo biti pozorni na sledeče prvine:

- pravilno razmerje med širino in dolžino stavbe;
- hiše in gospodarski objekti so pravilno postavljeni na parcelo (hrbna stran je obrnjena proti burji);
- hrbna stran je brez oken oziroma so ta majhna;
- okna so predvsem na zahodni ali jugozahodni strani stavbe, manjša so na vzhodni, severni in severovzhodni strani; oblika oken je pravokotna z navpično daljšo stranico; če so okna manjša, so kvadratne oblike;
- okenski in vratni okvirji so iz naravnega lesa ali pobarvani s tradicionalnimi barvami;
- če ima zgradba okenske rešetke, morajo biti te železne, če pa ima parapete na stopniščih, balkonih in gankih, morajo biti iz naravnega lesa ali železa, enostavnih oblik in temnih barv;
- zunanja stopnišča, ganki in balkoni se nahajajo na zavetrni strani;

- potrebno je ohranjanje prvotnega ometa oz. neometane fasade;
- potrebna je izbira nežne, neizstopajoče barve fasade;
- tlakovanje zasebnih površin na prostem – dvorišč naj bo iz rdečkastega kamnolomskega gramoza in proda; le omejeni zasebni predeli smejo biti tlakovani s kamnitimi ploščami brez izrazitih vmesnih špranj;
- tudi pri gradnji obodnih zidov sama uporaba kamna ni pogoj, da lahko zid imamo za kraški zid: upoštevati moramo tradicionalno strukturo gradnje kraškega zidu ter se izogibati tujih vzorcev, kot so na primer kamnite obloge, nepravilne strukture, izstopajoče betonske fuge.

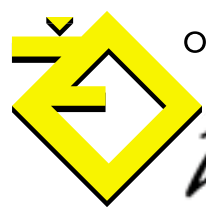
Pri načrtovanju objekta, skladnega s kraško arhitekturo, se moramo izogibati sledečim elementom:

- izrezi v debelem ometu, ki razkrivajo posamezne kamne: ti niso v skladu z logiko kraške arhitekture in predstavljajo karikature kraške hiše;
- uporaba netranspirantnih barv;
- barvanje morebitnih vidnih kamnitih delov;
- dolgi napušči, ki segajo preko strani objekta;
- prebogato oblikovanje dimnikov;
- postavitve neometanih dimnikov iz fasadne opeke;
- uporaba rolet za zatemnitev prostorov;
- gradnja verand in vrtljivih vrat;
- na katerikoli način poudarjen podzidek ali cokelj (različna barva od pročelne, razna kritja itd.);
- izvedba strešnih kritin, katerih material in oblika nista skladna s tradicionalnimi strehami, kritimi s korci oziroma kamnitimi skrlami.

Če zasledimo te značilnosti, obravnavaamo hišo, ki ne zadošča minimalnim pogojem, in bi lahko bila tujek v kraškem jedru.

Okras nosilnih elementov

Nosilni elementi so vsi tisti deli hiše, ki nekaj podpirajo, toda samo nekateri so lahko okrašeni. Tradicija in estetika ve-

Od leta 1959

Žerjal

di Žerjal Luciano & Figli S.n.c.

- ♦ ALUMINIJASTE IN PVC ZASTEKLITVE
- ♦ KLEPARSTVO
- ♦ VARNOSTNA VRATA
- ♦ ŽALUZIJE, PLATNE NE STREHE IN MREŽE PROTI KOMARJEM

Obrtna cona Dolina, 507/6 - 34018 Dolina (TS)
Tel. 040 228201 - Fax 040 228711
email: zerjalserramenti@alice.it

GRADBENO PODJETJE KOSI.NA. s.a.s. - KOSIC GIOVANNI & C.

Goriška ul. 20/A - 34070 Doberdob (GO)
Tel.: 348 8519905

zidarska dela za nove stavbe,
popravila na obstoječih,
specializirani za zunanje zidne plašče (cappotti)
in prekrivanje streh

BARICH di Mariano Kerpan & Figli Snc

Ul. Gambini, 55/b - 34141 Trst
Tel. 040 395090 - Fax 040 943771
info@barichascensori.it - www.barichascensori.it

DVIGALA - DVIŽNE PLOŠČADI - SERVIS IN POPRAVILA

STOPNIŠČNI STOL: IDEALNA REŠITEV ZA VEČJO
DOSTOPNOST VAŠEGA DOMA

MOŽNOST ODBITKA IRPEF 50%
ZNIŽANA STOPNJA DDV (4%)

TERMOPRO

Termopro d.o.o.,
Cesta 15a, Ajdovščina

+386 41 649 882 - Andrej / +386 41 647 632 - David / info@termopro.si

Kakovost in kvaliteta po najboljši ceni

Peči za
centralno
ogrevanje,
štedilniki
in kamini
na lesno
biomaso

AKCIJA!
velja do 22.10.2015

www.termopro.si

Megaterm

Trgovina za tople dom!

TOPLLOTNE ČRPALKE

PEČI NA PELETE

KOTLI NA DRVA

OSTALI INŠTALACIJSKI
MATERIJAL

www.megaterm.si | info@megaterm.si

PE Koper | Šmarška cesta 4, 6000 Koper | t. +386 (08) 205 65 37 **NOVO!**

PE Postojna | Volaričeva ulica 5c, 6230 Postojna | t. +386 (05) 726 21 96

PE Nova Gorica | Cesta 25. junija 1g, Kromberk, 5000 Nova Gorica | t. +386 (05) 333 40 77

carpinus

OUTLET PELLE

maloprodaja od
3,60 € / 15 kg

URNIK
ponedeljek - petek:
7.00 - 19.00
sobota: **8.00 - 13.00**

Carpinus d.o.o.
Krvavi potok 31
6240 Kozina
www.carpinus.si

levata, da so to podboji, preklade, konzole, stebri, stene, ganki, timpanoni in strešne konstrukcije.

Pomemben razpoznavni element kraške hiše je bil in mora biti tudi okras. Kamniti deli lahko imajo izdolbene ali izbočene tipične ali stilizirane okraske (rože, letnice, nabožne in umetniške simbole), na stenah in lesenih delih so okras lahko isti, paziti pa moramo na primerne dimenzije (ne prevelike) in na proporcije.

Bogato okrašene hiše prenesejo v estetskih merilih tudi kombinacijo novih in starih okrasov.

Najbolj pomembni elementi pri okraševanju so primerna izbira materiala, primerna površinska obdelava in prečiščenosti dimenzije.

Stebri imajo okrase v kapitelih ali podstavkih, preklade tradicionalno na sredini, konzole pa na obeh zunanjih straneh. Motivi okrasov so vezani na lastnike, naravo, tradicijo in na verske motive. Ponavadi so to letnice, rože, napis v geometrijske kompozicije.

Notranost kraške hiše

Upoštevanje izročila in obstoječih elementov tudi v notranjosti objekta ustvari značilno podobo naše hiše in daje objektu toplino. To so lahko lesene grede in pod, pregrade, nadomestni leseni strop ter ohranjanje majhnih okenskih odprtín.

Funkcionalni elementi

Posebni problem pri zasnovi stanovanja ali hiše predstavlja razporeditev prostorov in njihovih povezav. Pomembno je vzpostaviti ravnotežje med novimi in tujimi ter tradicionalnimi elementi. Z veliko mero strpnosti moramo upoštevati zakonitosti bivanja v tradicionalni kraški hiši in prilagoditi naše gledanje in želje. Sodobni način uporabe bivanjskih prostorov je velikokrat povezan z zmotnim prepričanjem, da so vse porabniške potrebe neobhodno potrebne.

Pri vsakem načrtovanju prenove in nove uporabe prostorov si moramo prizadevati, da vzpostavimo ravnotežje med željami in pravimi potrebami. V pomoč nam bodo poznavanje tradicionalne arhitekture, bio-prostorske zakonitosti, naša kulturna usmeritev in izkušnje načrtovalca.

Okras funkcionalnih elementov

Sledi opis okrasov, ki so vgrajeni v notranje prostore bivališča (niso prečišeni) in izražajo izbire stanovalcev in njihovih prednikov.

Funkcionalni elementi so lahko konkretni deli bivališča ali pa le njihove povezave (hodniki, stopnišča, predprosti itd.) in prav v teh prostorih imamo možnost postavitve različnih elementov, ki nimajo neposredne funkcije uporabnosti temveč funkcijo okrasa, seveda tudi nimajo neposredne povezave z gradbe-

no fazo preurejanja ali postavitve objekta.

Pozornost moramo posvetiti na primer ograjam pri stopniščih, pri katerih je pomembna izbira materiala (les, kovina, steklo) v odnosu do stopnišča samega in seveda do materiala, s katerim je stopnišče izdelano.

Hiše na Krasu so imele zunanje ali pa tudi notranje stopnišče. Zunanje stopnišče je bilo seveda v glavnem kamnito, notranje pa tudi leseno. Drugih materialov ni možno zaslediti. V okviru danih možnosti je pomembno, da se usmerimo v izdelavo notranjega stopnišča iz teh materialov.

Stopnišče je kot hrbtnica, je osrednji del hiše, tudi če je skrito, je njegova vloga zelo pomembna. Postavitev ali ohranitev stopnišča mora biti ena od začetnih misli in skrbi pri osnovanju in načrtovanju. Posamezni deli ograje in stopnišča morajo biti estetsko povezani med seboj (stebrički, naslonjalo za roko, profil stopnic itd.) in ne bi smeli vnašati tujih ali motečih elementov.

Vhod in predprosti so priložnost za postavitve različnih umetnostnih ali priložnostnih predmetov (slike, fotografije, kamniti izdelki, reljefi, posode, vaze itd.), ki predstavljajo prebivalce in hišo. Tla in stene teh povezovalno-funkcionalnih elementov so lahko kamnite, ker stik stanovalcev in občasnih uporabnikov s tem materialom ni nikoli dolgo trajen in to teksturo uporabljamo kot okras in sporočilo.

V večini tradicionalnih stavb na Krasu gradnjo pogojuje funkcionalnost, saj je večina objektov ruralnega izvora. Vsi sestavni elementi hiše so bili nekoč in bi morali biti tudi danes do skrajnosti omejeni v številu, materialu in obliki. Premišljenost in skromnost sta bili značilnosti teh domov.

Funkcionalne zakonitosti

Primarna vloga dnevne sobe (nekoč so temu rekli kar »hišak«) se mora ohraniti tudi v sodobnih konceptih stanovanjskih posodobitev in gradenj. Okoli tega prostora se »vrti« celotno življenje bivalnih in pomožnih prostorov. Pomemben je tudi odnos tega prostora (dnevna soba) do zunanjega prostora (borjač), ki omogoča prav poseben način uporabe in doživljanja zunanjih prostorov.

Danes se družinsko ali skupinsko življenje ne razvijata izključno v neposrednih medsebojnih odnosih, pač pa tudi indirektno in z uporabo komunikacijskih tehnologij, katerim lahko v stano-

vanjih namenimo posebne prostore. Hiše ali stanovanja ponavadi nimajo velikih površin, zato moramo problem zasebnosti in medsebojnih stikov ter socializacije reševati preudarno.

Kjer je ob hiši prisoten borjač, bo dnevna soba seveda tradicionalno v pritličju. Kjer so drugi kriteriji pomembnejši, na primer vedute in svetloba, je dnevna soba lahko v prvem nadstropju.

Vloga spalnice je povezana z načinom preživljanja prostega časa in s sestavo skupnosti (družine), ki uporablja stanovanjsko enoto.

Poleg opisanih prostorov so porazdeljeni razni manjši prostori (kopalnice, shrambe, hodniki, predprosti, kleti, podstrešja itd.), ki imajo pomembno vlogo za organizacijo in udobje.

Dnevno sobo je možno organizirati in razdeliti v kuhinjski kot, jedilni kot, v kot s sedežno garnituro in delovni kot. Večjo spalnico je tudi možno razdeliti v razne »oddelke« s pomočjo fiksnih in premičnih predelnih elementov. Kriteriji projektiranja morajo biti upoštevanje osnovnih značilnosti in potreb uporabnika, združevanje tradicije in sodobnih prijemov, maksimalna fleksibilnost, ekonomičnost in odnos do zunanjega prostora.

Naj na koncu še opozorimo, da je pregled splošne narave in ne predstavlja celotnega obsega arhitektonskih elementov in rešitev stavbne dediščine Krasa. Namen pregleda je predvsem izuriti oko v prepoznavanju arhitektonskih elementov kraške stavbne dediščine. Izurjeno oko in poznavanje strokovne literature sta nam v pomoč pri načrtovanju obnove objektov, ki bodo skladni s kraškim okoljem in tradicijo. Obenem pa je pri tovrstnih posegih pomembna izbira izkušenega projektanta, ki bo naše želje uskladil z izvedljivimi možnostmi.

Viri:

Bivalna kultura na Krasu – Cultura dell'abitare sul Carso, Slovensko deželno gospodarsko združenje, 2006
Kraška krajina in ruralna arhitektura – Paesaggio e architettura rurale carsica, Kraška gorska skupnost – Comunità montana del Carso, 2001
Kraška hiša priročnik za prenovo - Občina Komen - Center za arhitekturo Krasa, 2012

ELEKTROTEHNIKA

- OBNOVLJIVE ENERGIJE
- NAMEŠČANJE FOTOVOLTAIČNIH NAPRAV IN TERMIČNIH SONČNIH CELIC
- DODATNA OPREMA ZA NAJBOLJŠI IZKORISTEK PROIZVEDENE ENERGIJE
- SISTEMI ZA AKUMULACIJO SONČNE ENERGIJE
- VZDRŽEVANJE IN ČIŠČENJE

ELEKTRONIKA

- NAMESTITEV ANTEN IN TV SAT
- POPRAVILA TV SPREJEMNIKOV
- VGRAJEVANJE VARNOSTNIH SISTEMOV IN VIDEO NADZORA

P.R. elettronica
Petejan Rajko

GORICA - ulica IX Agosto, 20/1
tel.: 0481 547424,
prenosni: 339 5935801
e-pošta: pr.elettronica@libero.it
www.prelletronicagorizia.it

www.pvcnagode.si

pvcnagode Odkrijte višjo kvaliteto bivanja

PVC Nagode d.o.o.
Podjetje za izdelavo in montažo PVC in ALU stavbnega pohištva Postojna - Slovenija Tržaška c. 87a
Tel.: 00386 5 700 05 50
Fax: 00386 5 720 35 56
info@pvcnagode.si

winOTTI OKNA, VRATA, SENCILA, KOMARNIKI IN NOTRANJA VRATA
KÖMMERLING®

Valles parketi Sežana!

Lastna proizvodnja parketa, gotovi parket do -40% ceneje na zalogi, 30 let garancije na dvoslojni parket, parket vam tudi strokovno položimo **več na www.valles.si**

PRI NAS DOBITE ŠE:
PVC TALNE OBLOGE, OSB PLOŠČE, VEZANE PLOŠČE, STOLE, STOPNICE IN VRATA PO MERI...

Partizanska cesta 63, 6211 Sežana
Urnik od ponedeljka do petka med 8 - 17h
Kontakti
00386 40451041 Alen
00386 51310385 Sašo
Več na:
www.valles.si
www.valles-parquet.it
www.stoli-mize.si

kupon za **30% popust** na PARKET
30% di sconto sul parquet con questo buono

BUKOVA ALI HRASTOVA DRVA
BUKOVI PELETI

NOVO SUHA DRVA IZ SUŠILNICE

Matija Praprotnik
Lokev 154
info: 00386 (0) 31 276 171

Železnina Terçon

SVOJI VODI IZ PIPE DODAJ MEHURČKE!
NABREŽINA 124, tel. 040 200122
www.ferramentatercon.it

GORIŠKA - S ponedeljkom novo šolsko leto

V klopeh letos »armada« 1.600 učencev in dijakov

V ponedeljek se bo življenje vrnilo tudi v goriške slovenske vrtce in šole vseh stopenj. V klopi bo sedlo 598 osnovnošolcev, 303 nižješolci in okrog 260 višješolcev, prag vrtcev pa bo prestopilo 447 otrok - skupno preko 1.600 učencev oz. dijakov.

Osnovne šole pod okriljem Večstopenske šole Doberdob bo obiskovalo 268 otrok (6 manj kot lani), vrtce pa 187 (5 manj kot lani). Na osnovni šoli Prežihov Voranc bo pouk potekal od ponedeljka do petka med 7.45 in 13.10; v ponedeljek, 14. septembra, se bo zaključil ob 11.55, nakar bo šolska maša. Z mašo se bo ob 8. uri začelo šolsko leto na šoli Peter Butkovič-Domen v Sovodnjah, v razred pa bodo otroci stopili ob 8.45; pouk bo med letom potekal od ponedeljka do petka med 7.50 in 12.50, ob sredah pa do 15. ure z izjemo 16. septembra in 8. junija, ko bo popoldanski pouk odpadel. Ob 8. uri bo maša za učence osnovne šole Ljubka Šorli v Romjanu, pouk pa se bo začel ob 8.40; v prvem tednu bo potekal med 7.55 in 13. uro brez kosila, od 21. septembra dalje pa od ponedeljka do petka med 7.55 in 15.55. Na Vrhu bo maša ob 10. uri, pouk pa bo med letom potekal od ponedeljka do petka med 7.55 in 13.20.

V vrtcih Večstopenske šole Doberdob v prvem tednu ne bo kosila, ker bo uvajanje novih prišlecev. Odprti bodo od 7.45 do 12. ure, od 21. septembra dalje pa bo urnik s kosilom, in sicer v vrtcu Čriček v Doberdobu med 7.45 in 15.45, v vrtcu Čira Čara v Sovodnjah med 7.30 in 15.30, v vrtcu Živ Žav na Vrhu med 7.40 in 15.40, v vrtcu Barčica v Romjanu med 7.45 in 15.45.

Doberdobsko nižjo srednjo šolo bo obiskovalo 108 učencev (12 manj kot lani). V ponedeljek, 14. septembra, bo zvonec pozvonil ob 7.45 uri, konec pouka pa bo odzvonil ob 12.55, ob 13. uri bo sledila šolska maša. Do 30. januarja bo pouk potekal od ponedeljka do petka med 7.45 in 13.45, ob sobotah med 7.45 in 12. uro, od 1. februarja dalje do 11. junija pa od ponedeljka do petka med 7.45 in 13.45.

Prag nižje srednje šole Ivan Trinko v Gorici bo v ponedeljek prestopilo 195 učencev (7 več kot lani); pouk se bo začel ob 8.15, trajal pa bo do 13.45. Takšen urnik bo veljal celo leto, le ob sobotah se bo pouk zaključil ob 12. uri. Okrog 330 otrok bo v ponedeljek sedlo v klopi osnovnih šol Oton Župančič v Gorici (med 8.10 in 13.10), Fran Erjavec v Štandrežu (med 8. in 13. uro), Josip Abram v Pevmi (med 8. in 13. uro), Alojz Gradnik v Števerjanu (med 7.50 in 12.50) in Ludvik Zorzut v Bračanu (med 7.40 in 15.40). V prvih štirih tednih bo pouk potekal brez popoldanskega povratka, isto tako od 16. maja do 10. junija; tedenski povratek bodo uvedli 12. oktobra, na osnovni šoli v Bračanu pa bo celodnevni pouk stekel 21. septembra.

Vrtce Večstopenske šole Gorica bo s ponedeljkom obiskovalo okrog 260 malčkov. Prvi dan bo za vse trajal od 7.30 do 12. ure brez kosila, v Bračanu od 7.40 do 12. ure. Med letom bo prihod od 7.30 do 8.40 (v Štandrežu od 7.45 do 8.45, v Bračanu od 7.40 do 8.40); prvi izhod bo od 13. ure do 13.30 (v Štandrežu od 13. ure do 13.15, v Bračanu od 13.10 do 13.40), drugi izhod pa od 15. ure do 15.30 (v Štandrežu od 15.30 do 15.45, v Bračanu od 15.10 do 15.40).

V ponedeljek bo oživel tudi višješolski center v Ulici Puccini. Na tehniškem polu Cankar-Vega-Zois bo približno 120 dijakov (deset jih bo obiskovalo prvi razred nove smeri za turizem), na licejskem polu Trubar-Gregorčič pa okrog 135 dijakov. Za ene in druge se bo pouk začel ob 8.10 in zaključil ob 11.30: šolska maša zanje bo ob 12. uri v cerkvi Sv. Ignacija na Travniku.

Tržiška roparja si nista zakrila obraza, diletanta?

Policisti pred orožno zlatarno

V Tržiču se je včeraj zjutraj razširil glas, da naj bi prijeli enega izmed dveh zločincev, ki sta v četrtek oropala zlatarsko delavnico Andrea Gioielli v Ulici Bixio. Tržiški komisariat, ki vodi preiskavo, vesti ni potrdil ne demantiral. Preiskovalno delo se vsekakor nadaljuje, policisti so si že gledali posnetke varnostnih kamer zlatarne. Vanjo sta oborožena moška vstopila z odkritim obrazom, kar daje misliti, da nista izkušena. Rop se je zgodil okrog 9.15, ko je lastnik Andrea Petric odšel na kavo. V zlatarni sta ostala njegova žena Claudia Zarcone in 8-letni sinček. Ženska je začela pripravljati izlobo. Pravkar je odprla sef, ko je nekdo pozvonil. Mlad moški je de-

jal, da je prišel po ogrlico, ki jo je naročil pred enim mesecem. Ženska ga je spustila v trgovino, ko je odprla drugi sef, kjer naj bi bila shranjena ogrlica, pa se je spet oglašil zvonec. Vstopil je še drug moški. Ženska je tedaj spoznala, da nista kupca: zagrozila sta ji s pištolo, izpraznila sefa z nakitom in jo z otrokom zaprla v stranišče. Ko se je Zarconejeva skušala upreti, sta jo oklofotala. Roparja sta ju kmalu zatem ponovno povlekla iz stranišča, saj sta ugotovila, da sama ne moreta ven. Ženska jima sprva ni hotela odpreti vrat, ko je pretreseni otrok zakričal, pa je pritisnila na gumb. Moška sta pobegnila na ulico, kjer ju je verjetno čakal pajdaš z avtom.

GORICA - Finančni stražniki bdijo nad mejo

Tihotapila parfume

Zasegli 1200 artiklov - Večina le-teh je ponarejenih, nekateri med njimi pa niso niti še uradno na tržišču

Finančni stražniki, ki skupaj z ostalimi varnostnimi silami bdijo nad premiki na območju v neposredni bližini državne meje, so stopili na prste tihotapcem ponarejenih parfumov. Kupljeni so bili na Madžarskem in opremljeni s ponarejenimi etiketami prestižnih znamk, namenjeni pa so bili italijanskemu tržišču, še zlasti v turinski pokrajini.

Pri nekdanjem mejnem prehodu v Štandrežu in nato v Turinu, kjer so po naročilu goriškega državnega tožilstva opravili hišne preiskave, so finančni stražniki zasegli preko 1200 parfumov luksuznih italijanskih in tujih blagovnih znamk. Zoper dva tihotapca z makedonskim državljanstvom in bivališčem v Turinu so vpisali kazensko ovadbo zaradi uvoza artiklov s ponarejenimi etiketami in prodaje ukradenega blaga. Enega od dveh je doletela še ovadba zaradi posesti ponarejenega vozniškega dovoljenja.

Makedonca, ki sta lastnika komercialne dejavnosti na področju konfekcij in z njimi povezanih artiklov, naj bi nameravala prodajati parfume, ki sta jih kupila v Budimpešti, na tržnicah raznih občin v turinski pokrajini. Z izvajanjem neelojalne konkurence bi tako prišla do spodobnega zaslužka. Finančni stražniki so v sodelovanju s podjetji, ki proizvajajo parfume prestižnih blagovnih znamk, ugotovili, da so zaseženi artikli ponarejeni, nekateri med njimi pa niso niti še uradno na prodaj, kar govori o tem, kako je pojav ponarejanja in nezakonite preprodaje razširjen, saj mu uspeva celo ponujati na tržišču nove in neponarejene parfume, ki jih proizvajalci niso še oddali v distribucijo.

GORICA - Cingolani (DS)

»Lastništvo muzejev navezi po zgledu galerije Spazzapan«

»Kulturno in umetniško premoženje je treba navezati na krajevno okolje, zato resolucija o Pokrajinskih muzejih, ki jo je osvojil deželni odbornik Gianni Torrenti in jo je podpisal tudi deželni svetnik Forza Italia Rodolfo Zibera, utegne odpreti pot skupnemu upravljanju muzejev, kar predstavlja preokret v dosedanji razpravi,« trdi načelnik svetnikov Demokratske stranke v mestni skupščini, Giuseppe Cingolani: »Čeprav je besedilo splošno, je pozitivno že to, da se premesti sterilno prerekanje in iščejo učinkovitejša rešitve.«

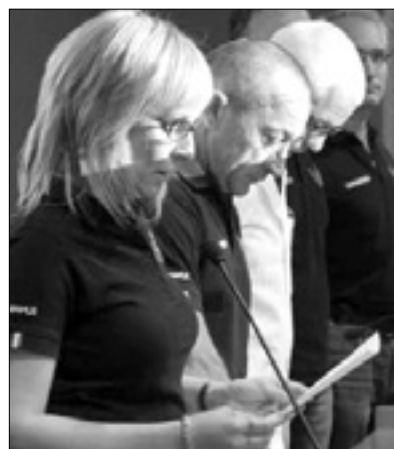
Najboljši način za navezavo muzejev s krajevnim okoljem se lahko uresniči le s predajo lastništva ne le deželi ali občini, temveč medobčinski uniji za Brda in Gornje Posočje ali še raje navezi med unijo, deželo, ki je Pokrajinski muzej že namenjala en milijon evrov na leto, in drugimi ustanovami po zgledu galerije Spazzapan v Gradišču,« meni Cingolani: »Tako bi tudi omogočili mrežno povezavo vseh muzejev na tem območju.«

Zaseženi parfumi

TRŽIČ - Na pobudo karabinjerjev

Dobri ljudje omogočili nakup aparature za zdravljenje raka

Včerajšnja ceremonija v Tržiču A. SAIN

V avditoriju bolnišnice San Polo v Tržiču je včeraj potekala predaja inovativne naprave TEM (transanalna endoskopska mikrokirurgija), ki bo omogočala učinkovitejše zdravljenje nekaterih oblik raka na manj invaziven način in z manjšimi stroški.

Predajo so opravili v okviru človekoljubnega niza *Settembre In-Vita*, ki poteka v podporo rakastim bolnikom na pobudo karabinjerjev z goriškega pokrajinskega poveljstva in še zlasti brigadirja Stefana Ambrosinija in Manuele Fumis. Z zbranim denarjem so pobudniki poleg aparature TEM omogočili še nakup nekaterih kosov opreme za so- bode oddelka za nego in paliativno zdravljenje terminalnih bolnikov. V solidarnostno akcijo, ki je trajala devet mesecev, so vključili osemnajst občin, dalje društva, predstavnike krajevnih oblasti ter javne ustanove in zasebnike. Vse se je začelo pred štirimi leti, ko je Ambrosini organiziral štafeto, da bi spodbudil človekoljubje v korist rakastih bolnikov.

Niz prireditvev se bo nadaljeval danes od 11. ure dalje na Trgu Repubblica v Tržiču; ob 18. uri bodo vpisovali za štafeto 3x1500, start bo ob 19. uri, nagrajevanje pa ob 20. uri.

TRŽIČ - Azbest

»Obolelim moramo vrniti upanje«

»Konec novembra bomo priredili državno konferenco na temo azbesta. Nanjo bomo povabili vse ministre, sindikate, delodajalska združenja in vse ostale subjekte, ki se spopadajo s to problematiko. Določili bomo ukrepe, ki jih je treba nujno in brez odlaganja izpeljati. Državna konferenca, ki jo je leta 2012 sklical tedanji minister Balduzzi, je namreč opravila pomembno delo, nova vlada pa ga po volitvah ni uresničila. To bo izhodišče, na katerem bomo začeli delati, zato da bomo lahko ponudili konkretne odgovore in pristojni komisiji dali središčno vlogo, ki ji pripada.« Tako je povedala senatorka Camilla Fabbri, predsednica parlamentarne preiskovalne komisije o nesrečah pri delu in poklicnih boleznih, ki je včeraj obiskala Tržič.

V ladjedelnem mestu, kamor se je Camilla Fabbri pripeljala na pobudo senatorjev Laure Fasiolo in Francesca Russa, se je sestala z županjo Silvio Altran. Na državni konferenci - potekala bo 30. novembra - bo govor tudi o vzpostavitvi mreže, ki jo že oblikuje tržiška občina. Le-ta se namreč zavzema za tesno povezavo med vseh ustanovami, ki se z vprašanjem azbesta ukvarjajo tako na zdravstvenem kot na okoljskem področju, cilj pa je spodbujanje naložb v zdravstveno raziskovanje. »Problematika azbesta ni le stvar sodnih postopkov in sanacij. To sta seveda pomembni vprašanja, ključni pa so tudi zdravstveni in okoljski vidiki. Ne sprejemamo več, da diagnozi o mezoziomu sledi odgovor: "Neozdravljiv je." Obolelim moramo vrniti upanje,« je bila jasna županja, ki je tudi napovedala obsežno kampanjo za ozaveščanje javnosti. »Naredimo lahko marsikaj, a vsega ne bomo zmogli sami, zato zahtevamo pomoč vlade: ministrici za zdravstvo Lorenzinovi sem že dvakrat pisala in jo opozorila, da denar za raziskovalne dejavnosti ne sme ostati neizkoriščen. Bolnikov je veliko, zato ne moremo biti nedejavni,« opozarja županja.

Senatorica Camilla Fabbri je ocenila, da v preteklosti problematika azbesta ni bila vedno obravnavana s primerno pozornostjo, z delom komisije pa želijo »nadoknaditi izgubljeni čas«.

Camilla Fabbri

NOVA GORICA - Platforma za start-up podjetja

Primorski tehnološki park privablja talente iz zamejstva in tujine

V Primorskem tehnološkem parku (PTP) so postavili novo spletno platformo *Start:up Nova Gorica*. Vsi, ki imajo inovativne ideje in si želijo preveriti in razviti podjetniško idejo ter pospešiti rast in razvoj svojega start-up podjetja, se lahko na spletni platformi seznanijo s programi, dogodki in priložnostmi, ki so jim na voljo v Goriški regiji. Platforma je na voljo v slovenskem in angleškem jeziku. »To pa zato, ker ni naš namen teh programov in našega podpornega okolja ponujati posameznikom in skupinam le z goriškega območja oziroma iz Slovenije, ampak tudi iz tujine. Najprej se bomo usmerjali na sosednji trg, na sosednjo Gorico, od koder v tehnološki park že prihajajo številni posamezniki,« pravi Tanja Kožuh, direktorica PTP, kjer je trenutno 60 podjetij. 25 je takih, ki imajo v lastniški strukturi ali med investitorji tujega lastnika, večina teh so italijanski državljani. »Potencial v tem okolju torej imamo,« pravi Kožuhova in poudarja, da je PTP v slovenskem okolju prvi, ki se je usmerjal tudi v privabljanje talentov in posameznikov iz tujine na intenziven način, kar je že obrodilo rezultate. »K nam prihajajo zamejski Slovenci, Italijani in drugi tujci, ki pri nas ustanovijo podjetje in razvijejo produkte. V teh podjetjih zaposlujejo tudi Slovence,« navaja Kožuhova.

Zakaj prihajajo v PTP?

»Lahko rečem, da je na Goriškem oziroma v bližnjem prostoru PTP razvil takšno podporo, ki je zelo privlačna tudi za tujce, ne samo za domačine. Lahko trdim, da ta trenutek ponujamo veliko več priložnosti in pogojev. Ne nazadnje tudi naše občine preko razpisov in sklada malega gospodarstva Goriške ter tudi v okviru nacionalnih progra-

mov ponujajo številne spodbude v podporo tem podjetjem. Tovrstne spodbude pa lahko koristijo tudi tujci, saj je pridobitev teh sredstev večinoma pogojena z ustanovitvijo podjetja v Sloveniji. Primerov je zelo veliko. 40 odstotkov vseh najemnikov v PTP ima tuje lastnike, večinoma so to Italijani. Pri nas dobijo vse, kar takšen podjetnik potrebuje, zato da svojo rešitev razvije na tak način, da zadovoljuje potrebe trga, da dobi ustrezno velik trg oziroma število kupcev, ki so za to rešitev pripravljeni plačati. V zadnjih desetih letih se je v našem okolju razvilo več kot 130 start up podjetij, večina še vedno živi. Nekatera so zelo uspešna, zaposlujejo tudi 20, 30 ljudi. Trenutno imamo precej mladih podjetij z velikim potencialom, za katera pričakujemo, da bodo v naslednjih letih tudi veliko zaposlovala.«

Ostajajo torej ta podjetja v domačem okolju in zaposlujejo domačine?

»Start up podjetje mora na globalni trg, načeloma pa razvojna baza vedno ostane v matičnem okolju.«

Program *Start:up Nova Gorica* si je do leta 2022 zadal ambiciozne cilje: v svoje podjetniške programe namerava vključiti okoli 10.000 posameznikov, pri tem pa računa na 100 novonastalih start-up podjetij, med katerimi bi bila vsaj tri prebojna visoko-tehnološka podjetja globalnega pomena ter na 250 novih zaposlitev v start-up podjetjih. Ta so praviloma mlajša od treh let in pol, razvijajo pa nove izdelke ali storitve z visoko vsebnostjo znanja, ki so namenjena globalnemu trgu.

»Glavni namen programa *Start:up Nova Gorica* je zagotoviti spodbudno in dinamično pod-

Primorski tehnološki park

FOTO KM.

jetniško okolje, ki bo našim talentom omogočalo vse potrebno, da ne bodo odhajali drugam in iskali drugih središč za realizacijo svojih idej in potencialov«, je še povedala Tanja Kožuh in poudarila dragoceno vlogo mentorjev, ki so jo prevzeli nekateri uspešni podjetniki iz lokalnega okolja ter pomembno vlogo lokalnih skupnosti. Mestna občina Nova Gorica in občina Šempeter-Vrtojba že več kot 10 let namenjata sredstva za projekt PO-PRI, ki omogoča razvoj podjetnosti pri mladih. Mestna občina Nova Gorica v okviru posebnega razpisa dodeljuje tudi sredstva, ki so namenjena izključno zagonu start-up podjetij. »Letos je občina v ta namen namenila skupaj 220.000 evrov nepovratnih sredstev. Finančno spodbudo je prejelo 51 podjetij v občini, od tega 3 start-up podjetja z visoko dodano vrednostjo, ki v prihodnosti lahko ustvarijo več novih delovnih mest,« pa navaja župan Matej Arčon.

Katja Munih

TURJAK - Stanovalki nepoškodovani

Lonec zanetil požar, ta pa je uničil kuhinjo

Lonc, ki sta ga ženski pozabili na štedilniku, naj bi bil vzrok požara, ki je v noči s četrta na včerajšnji dan zajel hišo v Ulici Mitragliere v Turjaku. Starejša mati in hči, ki v njej stanujeta, nista poškodovani, večja materialna škoda pa je nastala v njenem stanovanju, ki je neuporabno.

Gasilce sta na pomoč poklicali sami stanovalki. Da v njuni kuhinji gori, sta ugotovili okrog 1. ure ponoči. Požar je po ocenah gasilcev povzročil pregret lonc, ki sta ga pozabili na prižganem štedilniku. Nekaj minut po prejetju klica so bili gasilci že pred njuno hišo v Turjaku, ogenj pa je do taktar že popolnoma uničil kuhinjo. Gasilci so ga kmalu pogasili, na delu pa so nato ostali celo noč, saj so morali pregledati pogorišče in preprečiti, da bi ponovno zagorelo. Ogenj je poškodoval strop kuhinje, nad katerim je spalnica: dokler ne bo saniran, ženski ne bosta smeli v stanovanje.

Hiša z uničeno kuhinjo

BONAVENTURA

RONKE - Nesreča

Verižno trčenje pred letališčem

Ranjen voznik vpletenega furgona

Pred ronškim letališčem se je včeraj zgodila prometna nesreča, v kateri je bil lažje ranjen moški. Do verižnega trčenja je prišlo okrog 11. ure na pokrajinski cesti št. 14, kjer so bila v nesrečo vpletena tri vozila: furgon Gls, avtomobil tipa Nissan qashqai, v katerem sta sedela moški in ženska, ter avtomobil Ford cmax. Vsa tri vozila so se peljala v smeri Tržiča, v bližini ronškega letališča pa je avtomobil Nissan qashqai trčil v zadnjo stran furgona, katerega voznik je upočasnil vožnjo. V avtomobil Nissan je nato trčil še voznik Forda.

Zdravniško pomoč je potreboval le voznik furgona. Rešilna služba 118, ki je prišla na prizorišče nesreče z ronškimi karabinjerji, ga je z rešilcem odpeljala v tržiško bolnišnico. Na urgenci so ugotovili, da je moški dobil le lažje poškodbe. Zaradi nesreče je bil promet dalj časa oviran.

NOVA GORICA - V organizaciji e-Hiše

Na Festivalu znanosti moč vode, na trgu pa planetarij

Planetarij na Bevkovem trgu

FOTO KM.

GORIŠKA - Na Soči

Jutri bo regata, kaj pa po njej?

Šilčev privez v parku pod Pevmo

Navadno se poletna kajakaška sezona v Gorici zaključuje s Soško regato, se pravi po prvi septembrski nedelji. Zaradi visokega vodostaja je regata, kot vemo, bila preložena na jutrišnji dan - start bo ob 11. uri pri stari čolnarni Kajak kluba Soške elektrarne v Solkanu -, zato se je veslanje pod mestom po malem nadaljevalo še ta teden. Kaže, da se bo letos, tudi po množičnem spustu, rekreacijska dejavnost nadaljevala, seveda omejena na odsek od priveza v Pevmi navzdol do jezua in navzgor do izliva Pevmice.

Nadaljevanje gre pripisati nekoliko večji odmevnosti, ki jo veslanje ima med občani slovenskega jezika zaradi pisanja Primorskega dnevnika o 30-letnici Soških regat in večji prepoznavnosti Vipave, za vse pa zaradi privlačne razstave, ki je bila na ogled skoraj teden dni v pritličnih prostorih Trgovskega doma. Poleg ogleda posnetkov in majic se je marsikdo ustavil med plovili in nejeverno zmajal z glavo, kako da je mogoče zlesti vanje in zapluti v vse najmanjše kotičke, zalivčke in prehode med skalnatimi balvani v tistem neuradnem naravnem rezervatu, ki leži od mostu za v Pevmo do sicer zabrisane a še vedno obstoječe meje na Livadi oziroma Solkanskem polju.

Nekaj halo efekta je sprožilo tudi pisno in ustno ogorčenje v zadnjih nekaj tednih zaradi popolnega zanemarjenja kajakaške dejavnosti pri načrtovanju Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje. Namenska sredstva v poglavju za Sočo s stanjem v strugi in ob njej dejansko nimajo nobene povezave. Uporabili jih bodo za tri kolesarske mostiče in nekaj stez, ki bodo potekale tudi do Šempetra (sic!).

Mimogrede: tehnični oddelek goriške pokrajine je poskrbel tik pred zdajci za popravilo poda na privezu z namestitvijo uničenih desk in nadomestilom velikega števila vijakov, ki jih od same vedenjske naveličnosti odstranjujejo večerni in sobotni klateži. Ni pa odziva na prošnjo za dodelitev nekaj kant tekočine za impregnacijo lesa, iz katerega je privez sestavljen in tudi izpostavljen vremenskim ter podnebnim razmeram.

Na vodo bi se podajalo mnogo več oseb različnih starosti - nikakor pa ne množično, kajti kajakaštvo ni prav za vse -, če bi v bližini priveza v parku pod Pevmo bila na razpolago zaprta lesenjača, kjer bi Kajak klub Šilce shranjeval plovila in vesla, ne da bi bilo nujno vsakič nakladati opremo doma, jo razkladati dvesto metrov od brega, nositi jo do vode in na koncu vadbe spet vse tvoriti v obratni smeri. To se doslej namreč dogaja, hkrati pa se po nekaj desetletjih čakanja in neodmevnosti povečujeta naveličnost in odklanjanje prošenj za začetno tehniko in poskusne vožnje. (ar)

GORICA - Novo društvo GoSafe

Krav Maga, samoobrambna tehnika za vse generacije

Načrtujejo tudi dejavnosti za otroke z namenom omejevanja nasilja nad vrstniki

V Gorici je pred nekaj meseci nastalo novo športno društvo, ki ponuja tečaje samoobrambe za vse generacije. Poimenovali so ga GoSafe, predstavili pa so ga včeraj na goriškem županstvu, kjer sta ob občinskem svetniku Giuseppeju Ciotti spregovorila predsednik Alberto Decolle in podpredsednik Mauro Cociancig.

Tehnika, ki jo poučujejo inštruktorji društva GoSafe, je izraelski sistem samoobrambe Krav Maga. Primerna je tako za moške kot za ženske, društvo pa namerava prirediti tudi dejavnosti za otroke, katerih cilj bo predvsem omejevanje pojava nasilja nad vrstniki. S tečaji samoobrambe želi društvo nadaljevati delo, ki ga je pred leti začel učitelj borilnih veščin in duša društva Sankaku Enrico Visintin. Po nje-

govi nenadni smrti so njegovi sodelavci priredili več tečajev in pobud, zdaj pa so sklenili, da ustanovijo društvo. Trenutno imajo že okrog 40 članov, ena tretjina izmed njih je predstavnic nežnega spola. »Želimo si, da bi se ženska komponenta še dodatno povečala,« je povedal predsednik, Cociancig pa je izpostavil, da je glavni cilj samoobrambe preprečevanje nasilja. »Na tečajih se ne učimo le borilne veščine, ampak predvsem pravega miselnega pristopa. Nevarnosti se je treba skušati izogniti, borba pride v poštev samo v trenutku, ko nimamo drugega izhoda,« je poudaril Cociancig. Vadba poteka v športni palači Brumatti, za dodatne informacije sta na voljo tel. 349-4426668 in naslov gosafeasd@gmail.com.

GORICA - Danes na gradu Tabla z jasnim sporočilom

Na goriškem gradu bodo danes svečano odkrili novo tablo v spomin na slovenske in italijanske antifašiste ter partizane, ki so bili tam ustreljeni med decembrom 1943 in aprilom 1945. Za njeno postavitev sta se borčevski organizaciji VZPI-ANPI in AVL zavzemali že več let, po lanskem odklonilnem odgovoru pa je minuli mesec goriški občinski odbor le prižgal zeleno luč. Štirijezično tablo bodo vgradili na zunanjo stran vhoda, ki vodi na spodnje grajsko dvorišče.

Zakaj nova tabla? Leta 1964 je goriška občina namestila spominsko ploščo tako v goriških ječah kot na obzidje goriškega gradu, in sicer na notranjem dvorišču Trga Milizie, kjer so kasneje uredili pokrit teater. »Na tabli je sporočilo ustreljenih, ni pa povedano, kdo so to bili in zakaj so jih ustrelili, tako kot že tabla na goriški železniški postaji, ki govori o mučencih, ne da bi pojasnila, da so to bili partizani. Goriška sekcija VZPI-ANPI pa želi, da se spoštuje zgodovinski spomin na vojna dogajanja, da nemško okupacijo in odporništvo ne prekrijemo z meglenimi progami, kot se je dogajalo vsa povojna leta. Gorica se mora zavedati, da se je nemahjen del njenih italijanskih in slovenskih občanov uprl vojni ter nasilju nacistov in njihovih fašističnih zaveznikov,« poudarjajo pobudniki in dodajajo: »Po novi plošči, ki smo jo pred ne-

Že obstoječa grajska plošča na nedostopnem mestu

kaj leti odkrili na pročelju železniške postaje, je nova grajska tabla dodaten korak na poti obujanja zgodovinskega spomina na vojna leta. Priznali jo bomo na zunanjo stran vhoda v goriški grad, zato da bo obiskovalcem in turistom v štirih jezikih pojasnila, kaj se je tam dogajalo.

Svečanost, ki se bo začela ob 17. uri, prireja mestna sekcija VZPI-ANPI v sodelovanju z goriško sekcijo AVL; pokrovitelja sta goriška občina in pokrajina, finančni prispevek je dodelilo pokrajinsko združenje VZPI-ANPI. Nagovore bo s pesmijo pospremil moški zbor Skala iz Gabrij.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, Ul. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDESTORE, Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

Gledališče

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: 16. septembra ob 20. uri premiera »Hura, Nosferatu« (Andrej E. Skubic), koprodukcija z Zavodom NETA, SMG Ljubljana in KD B-51 (Ex Ponto). 17. in 18. septembra ob 20. uri »Hura, Nosferatu«. 19. septembra ob 10.30 gledališka igralnica z Medeo Novak; informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng-ng.si.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.20 - 20.15 - 22.15 »Fantastic 4 - I fantastici quattro«.
Dvorana 2: 16.20 - 20.00 »Minions«; 18.00 - 21.45 »Città di carta«.
Dvorana 3: 17.30 »Ant-Man«; 15.30 - 19.50 - 22.00 »Il grande quaderno«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 15.45 - 17.40 - 20.15 - 22.15 »Fantastic 4 - I fantastici quattro«.
Dvorana 2: 15.30 - 17.15 - 20.00 - 21.45 »Minions«.
Dvorana 3: 15.30 - 17.20 - 20.00 - 22.00 »Dove eravamo rimasti«.
Dvorana 4: 18.00 - 20.15 »Città di carta«; 15.50 - 22.10 »Operazione U.N.C.L.E.«.
Dvorana 5: 16.30 »Taxi Teheran«; 18.00 - 20.20 »Dragon Ball Z - La resurrezione di F«; 22.10 »Southpaw - L'ultima sfida«.

Razstave

V GORICI: v KC Lojze Bratuž bo v torek, 15. septembra, ob 18. uri odprtje razstave Andreja Kosiča z naslovom »Trpeča metamorfoza«. Razstavo bo predstavil umetnostni zgodovinar Saša Quinzi, na čelo bo zaigral Luca Bregant.
ZDRUŽENJE AMBIENTE 2000 vabi na odprtje razstave z naslovom »Isonzo e

oltre. Fra natura, paesaggio, storia, tradizioni e leggende« v sredo, 16. septembra, ob 16. uri v palači De Fabris v Ul. Verdi 2 v Beglianu pri Škocjanu; na ogled bo do 20. septembra.

Koncerti

V LOKALU DEJA'VU' CAFE' v Raštelu 71 v Gorici bo danes, 12. septembra, ob 20.30 koncert folk, rock in blues glasbe 60. in 70. let skupine Simon Acoustic Blues & Lorenzo Fonda; vstop prost.
V MARTINŠČINI: v gostilni Al Poeta bo danes, 12. septembra, ob 21. uri koncert Organ Madness tria (Daniele Dagaro - saks tenor, Mauro Costantini - orgle Hammond, Alex Mansutti - tolkala); vstop prost, informacije in prijave po tel. 0481-99903.

V GORICI: v Kulturnem centru Lojze Bratuž poteka do 13. septembra 34. Mednarodni natečaj violine. Pobuda v prireditvi kulturnega združenja Rodolfo Lipizer. Več na www.lipizer.it.

Čestitke

V Štandrežu danes SONJA slavi. Naj ti 80. rojstni dan ne prinaša velikih skrbi in zdravje, dobra volja te spremljata vse dni, to ti prijateljska družba želi.

Že cel september se po Doberdobu Abraham podi. Po nogometnem igrišču, po vinogradih, med pralne stroje, motorne žage in kosilke in IVANA lovi. Ker prav danes se z Abrahamom je srečal, bomo z njim nazdravili in mu zaželeli še mnogo takih lepih dni. Miklevi

Šolske vesti

AD FORMANDUM sporoča, da se bo pouk na gostinski šoli začel v ponedeljek, 14. septembra, ob 8.30 in se bo zaključil ob 14.30. Informacije na tajništvo zavoda v KB Centru, tel. 0481-81826.

ZA OSNOVNOŠOLCE: Dijaški dom sporoča, da je še nekaj prostih mest za popoldanske programe, ki vključujejo strokovno pomoč pri učenju, prevoz iz šole, kosilo in malico, dodatne izobraževalne in ustvarjalne dejavnosti, varstvo do 18.30, tečaje klavirja in kitare (GM), prevoz na treninge; vpisovanje v Dijaškem domu ali po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah do zasedbe mest.

ZA SREDNJEŠOLCE: Dijaški dom sporoča, da so na razpolago še tri prosta mesta za popoldanski program, ki vključuje prevoz iz šole v Dijaški dom, kosilo in malico, strokovno pomoč pri nalogah in učenju, tečaj angleščine, dodatne izobraževalne dejavnosti; informacije in vpisovanje v Dijaškem domu ali po tel. 0481-533495 v popoldanskih

urah do zasedbe mest.
TEČAJI PLESA HIP-HOP za učence in učenke osnovne in srednje šole bodo potekali v Dijaškem domu v Gorici, tudi kot priprava na muzikal; informacije in vpisovanje v Dijaškem domu ali po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah do zasedbe mest.

SLOVIK - zbira prijave za Multidisciplinarni program, ki je namenjen študentom in je popolnoma prenovljen: v Gorici, Trstu in/ali Ljubljani predavanja, uporabne delavnice in tri intenzivni seminarji; več na www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice je potrebno poslati na info@slovik.org do torka, 15. septembra.

Izleti

SPDG prireja v nedeljo, 20. septembra, izlet na Veliko Babo (2016 m). Zbirališče ob 7. uri pri Rdeči hiši v Gorici. Potrebna je predhodna najava po tel. 349-3887180 (Gabrijel).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ SOVODENJ organizira izlet »Ptuj in lepote vinske dežele« v nedeljo 20. septembra; vpisovanje in informacije po tel. 340-3423087 (Paolo).

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ vabi na enodnevni izlet Okusi Prlekije in baročni Varaždin, ki bo potekal v nedeljo, 13. septembra. Za informacije in rezervacije po tel. 347-9748704 (Vanja) in 0481-20678 (Božo).

SPDG vabi v sklopu Kekčevih poti na izlet na Mali Golak na Trnovski planoti v nedeljo, 13. septembra. Zbirališče na parkirišču pri Rdeči hiši v Gorici ob 8.45, odhod z lastnimi prevoznimi sredstvi ob 9. uri; informacije in prijave po tel. 347-6220522 (Fanika) ali fanika@spdg.eu.

Obvestila

DRUŠTVO TRŽIČ prireja za člane in prijatelje sprehode po Marini Juliji s tehniko nordijske hoje; informacije po tel. 347-2471222.

KD DANICA vabi člane na redni občni zbor, ki bo v prostorih ŠKC Danica na Vrhu v četrtek, 17. septembra 2015, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu.

AŠKD KREMENJAK prireja začetni in nadaljevalni tečaj diatonične harmonike pod mentorstvom prof. Andreja Grojca. Informativna seja bo v sredo, 16. septembra, ob 19. uri v kulturnem centru v Jamljah. Informacije po tel. 338-6805242 (Sonia).

ZUMBA KIDS - AŠKD Kremenjak vabi otroke na poskusno in brezplačno lekcijsko v četrtek, 17. septembra, ob 17.15 v kulturnem centru v Jamljah z vaditeljico Greto Lefons; informacije po tel. 345-8328493 (Greta).

NOVA GORICA Mesto mladih bo postreglo z Magnificom

Novogoriški Klub goriških študentov tudi letos organizira festival Mesto mladih, ki se tokrat začneja v sredo, 16. septembra. »Namenjen bo vsem starostnim generacijam in se bo odvijal po vsem mestu,« zatrjujejo organizatorji.

Sredin program bo potekal v rolkarskem parku z rocket skateboarding in bmx tekmovanjem, umetniško delavnico *Naredi si sami* in turnirjem trojk v košarki med knjižnico in gledališčem. Uradno odprtje Mesta mladih 2015 se bo začelo ob 20. uri z rap večerom. Od četrtega do sobote bodo čez dan potekali seminarji, predavanja in okrogle mize. Vsak dan med 10. in 18. uro bodo udeleženci lahko prebrali knjige v Knjižnici pod krošnjami borovega gozdička. Posebej za starejše bo organizirana delavnica *Facebook je easy*, mlajši in starejši pa se bodo lahko udeležili okrogle mize *Stop nasilju - Mi se inamo radi!*, predavanja o astronomiji *Iščemo zvezdico zaspanko*, likovne delavnice paraplegikov, seminarja start-up podjetništva, potopisnega predavanja ekstreznega popotnika, modelarskega krožka in predstavitev letalstva od Edvarda Rusjana do Pipistrela. V četrtek ob 18. uri bo *gokart night race* v Vrtojbi, v petek pa bo večerno dogajanje uvedel dogodek *Improvliga po goriško* z nastopom improvizatorskih skupin in stand-up komikov. Sobota dopoldan bo namenjena izobraževanju občanov, od 10. ure dalje pa se bodo na travniku pred mestno hišo predstavljali društva, klubi in organizacije. Tehniška društva bodo pripravila tudi animacije na temo padalstva, modelarstva in astronomije.

Vsak festivalski dan se bo zaključil z večernim koncertom. Sreda bo namenjena ljubiteljem rap glasbe, v četrtek se bodo na *Bitki talentov* predstavili najboljši glasbeniki, ki jih bo med vsemi prijavljenimi izbrala komisija. Vrhunec festivala bo petkov večerni koncert skupine Muff in Magnifica, v soboto pa koncert skupine M12 in Zaklonske prepeva. Zaključek festivala bo športno obarvan. Nedelja se bo začela s krosom z ovirami v Panovcu, paintbalom in različnimi vadbami. (km)

LETNIKI 1972 iz Goriške se bodo ponovno zbrali v soboto, 26. septembra, pri Turriju v Štandrežu. Družabni večer z začetkom ob 19.45 bosta popestrila Štefan »Guwdi Guwdc« in Pupa. Prijave z akontacijo 10 evrov sprejemajo v gostilni do srede, 23. septembra, obvezna je tudi potrditev po tel. 348-4735330 (Lucia Ferfolja), 329-4010830 (Cristina Marussi) ali 348-9237807 (Ilaria Tomasin).

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE prireja partizanski piknik v nedeljo, 4. oktobra, ob 17. ure dalje na turistični kmetiji Dolince v Doberdobu. Vpisovanje do 27. septembra ali do zasedbe mest po tel. 333-1175798 (Jordan Semolič), 0481-78192 (Joško Vižintin) ali v društvenem baru Kremenjak v Jamljah od 18. ure dalje. Organizatorji vabijo tudi mlajše generacije.

AŠKD KREMENJAK prireja tečaj zumb za odrasle z vaditeljico Greto Lefons. Prva poskusna in brezplačna lekcijska bo v ponedeljek, 28. septembra, ob 20. uri v kulturnem centru v Jamljah; informacije po tel. 345-8328493 (Greta).

Prireditve

30. SOŠKA REGATA, ki je bila sprva napovedana za 6. september, je bila odložena na nedeljo, 13. septem-

Baklada v Sovodnjah

Danes bo v Sovodnjah Baklada 2015, ki jo organizira sekcija prostovoljnih krvodajalcev. Zbirališče bo ob 19.30 na travniku ob Kulturnem domu Jožef Češcut. Pohod bo speljan po vaških ulicah, sledila bo pogostitev za vse udeležence. Zbirali bodo prispevke, ki jih bodo namenili hospicu Via di Natale v Avianu.

V Gorici maša za grofa

Ob 25. obletnici smrti grofa Viljema Coroninija bo jutri ob 9. uri maša v kape-li ob grofovskem dvorcu v Gorici; vstop bo iz Ulice Coronini 1.

Kolesarjenje po Gorici

Tradicionalno kolesarjenje »Gorizia In Bici« bo mestna sekcija krvodajalcev Remo Uria Mulloni organizirala jutri; start bo ob 10. uri na Trgu Donatori di Sanguie (ob Ulici Boccaccio), vpisovali bodo od 9. ure dalje; cilj bo ob 12. uri v središču San Luigi v Ulici Don Bosco, kjer bodo kolesarje pričakale »paštašuta« in nagrade. Netekmovalno kolesarjenje po Gorici je primerno za vse starosti.

Ogledi na Sabotinu

Jutri med 10. in 16. uro bo pri okrepčevalnici na Sabotinu predstavitev vojaškega življenja med prvo svetovno vojno, voden ogled po muzeju na prostem in srečanje zbiralcev. Dogodek organizira Društvo Soška fronta 1915-1917. (km)

Solkanski praznik

Drevi ob 19. uri bo v Solkanu osrednja slovesnost ob krajevnem prazniku. Na pokritem kotalkališču ob nekdanji karavli bodo najprej podelili priznanja, sledil bo kulturni program, ob 20. ur bo še glasbena zabava. (km)

Starodobniki v Mošu

Shod starodobnikov Tour Isontino Classic, ki ga prireja društvo GAS Club, bo jutri potekal z začetkom med 8.30 in 10. uro na glavnem trgu v Mošu. Kakih 60 avtomobilov se bo nato odpravilo proti Gradežu.

Spektakel po muzikalu

V občinski telovadnici v Koprivnem bodo nocoj ob 21. uri uprizorili spektakel »Sulle ali di Hair« po znanem muzikalu »Hair«; vstop bo prost.

bra. Zbor in prijave udeležencev so mogoče od 9.30 dalje pri stari čolnarni Kajak kluba Soške elektrarne v Solkanu, start spusta bo ob 11. uri, cilj v Podgori, kjer bosta tudi družjenje in nagrajevanje. Obvezna oprema zaobjema čelado, rešilni jopič, veslo; startna znaša 15 evrov, oproščeni so je mladi pod 12. letom starosti.

V GRADU KROMBERK bo ob dnevu vrnitve Primorske k matični domovini v torek, 15. septembra, ob 20. uri predstavitev knjige »S puško in knjigo«. Sodelovali bodo avtor Božo Repe, urednik knjige Tine Logar, pisec predgovora Bojan Godeša in predstavniki založbe.

V GORICI: v Kulturnem centru Lojze Bratuž bo v sklopu »Srečan pod lipami« v četrtek, 17. septembra, ob 20.30 pogovor s slikarjem Andrejem Kosičem njegovi ob razstavi z naslovom »Trpeča metamorfoza«.

Pogrebi

DANES V ZAGRAJU: 10.30, Stefano Paracchini (iz goriške splošne bolnišnice ob 10. uri) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 9.00, Luigi Carletto (iz tržiške bolnišnice ob 8.50) v cerkvi v Selcah, sledila bo upepelitev.

SLOVENIJA TA TEDEN

Ko sodbe padajo in postopki zastarajo

DARJA KOCBEK

Štiri zadeve so v tem tednu vnovič zamajale zaupanje državljanov v pravno državo. Brez sodnega epiloga v teh primerih niso ostali navadni državljani kot obtoženci ali celo že obsojenci, ampak politiki in gospodarstveniki, ki so v zadnjih 15 letih uničili kar lepo število podjetij, na katera so bili državljani včasih ponosni in so si v njih mnogi, ki so danes brez službe, služili kruh.

V ponedeljek so državljani najprej izvedeli, da je zastaral pregon v sodnem procesu, v katerem je bil nekdanji predsednik desnosredinske vlade in prvak opozicije Janez Janša obtožen korupcije pri nakupu finskih oklepnikov patria. Hkrati s to odločitvijo ljubljanskega okrajnega sodišča so državljani še izvedeli, da bodo oni kot davkoplačevalci ti isti, ki bodo plačali stroške tega procesa, ki se je na tem sodišču začel leta 2011.

Janeza Janša in soobtožena Antona Krkoviča in Ivana Črnkoviča je leta 2013 spoznalo za krive. Obsodilno sodbo so neuspešno izpodbijali na ljubljanskem višjem in vrhovnem sodišču. Kot zadnje možnost so uporabili pritožbo na ustavno sodišče, ki je sodbo aprila letos razveljavilo in zadevo vrnilo v vnovično odločanje na prvo stopnjo, torej na okrajno sodišče. Tam je sodnica zdaj odločila, da novega sojenja ne bo, ker je zadeva zastarala. Ni izključeno, da slovenski davkoplačevalci vsem trem obtoženim ne bodo plačali še odškodnine. Utegnejo se odločiti tožiti državo, ker so lani začeli prestajati zaporno kazen.

Drugo hladno prho so državljani doživeli v sredo, ko je postalo zelo verjetno, da bo zastaral tudi pregon zoper Igorja Bavčarja, nekdanjega ministra in predsednika uprave družbe Istrabenz. Vrhovno sodišče je namreč razveljavilo

sodbo v zadevi Istrabenz in jo vrnilo v vnovično sojenje na ljubljansko okrajno sodišče. To sodišče je leta 2013 Bavčarja obsodilo na sedem let zopora zaradi pranja denarja pri preprodaji delnic družbe Istrabenz leta 2007. V začetku letošnjega leta je ta sodba postala pravnomočna, zato bi Bavčar moral začeti prestajati zaporno kazen. Zaporu se je z zdravniškimi spričevali izognil. Soobtoženi nekdanji predsednik uprave Pivovarne Laško Boško Šrot, ki mu vrhovno sodišče sodbe ni razveljavilo, je že napovedal, da se bo kot zadnje možnost izkoristil možnost za pritožbo na ustavno sodišče.

Igor Bavčar in Boško Šrot sta najbolj znana predstavnika gospodarstvenikov, ki so v prejšnjem desetletju z izčrpavanjem in finančnimi mahinacijami uničili kar nekaj slovenskih podjetij oziroma jih spravili na rob propada, sami pa so zelo obogateli. Sodnega epiloga očitno ne bo dobila še ena sporna prodaja, v katero sta bila vpletena Igor Bavčar in Boško Šrot. Ljubljansko okrajno sodišče je namreč konec avgusta ustavilo preiskavo prodaje delnic trgovske družbe Mercator. Prodaja delnic Mercatorja naj bi se zgodila v pisarni takratnega predsednika desnosredinske vlade Janeza Janše. Državna sklada kapitalna in odškodninska družba naj bi pred desetimi leti delnice Mercatorja prodala Pivovarni Laško pod vodstvom Boška Šrota in Istrabenzu pod vodstvom Igorja Bavčarja po naročilu Janše, ki naj bi si v zameno za ta posel zagotovil vpliv na uredniško politiko časopisne hiše Delo, ki izdaja osrednji slovenski dnevni časopis, in prek Dela na uredniško politiko Večera, ki izdaja tretji največji dnevni časopis v državi. Delo je bilo namreč takrat v lasti

Pivovarne Laško, Delo pa je bilo okrog 80-odstotni lastnik Večera.

Zahtevo za preiskavo prodaje delnic Mercatorja je preiskovalna sodnica leta 2007 najprej zavrnila, vendar je višje sodišče ugodilo pritožbi zoper ta sklep in leta 2012 uvedlo preiskavo zaradi domnevnega oškodovanja državnega premoženja pri prodaji Mercatorja. Po koncu preiskave so po poročanju STA marca 2013 spis vrnilo specializiranemu tožilstvu, da sprejme odločitev o morebitni vložitvi obtožbe.

Prav tako se kot kaže zaradi obtožbe o ponareditvi listin ne bo treba na sodišču zagovarjati županu Kopra Borisu Popoviču. Koprsko okrajno sodišče je namreč obtožni predlog zavrglo in posledično ustavilo kazenski pregon Popoviča, ker je zadeva absolutno zastarala. Obtožbe o ponareditvi listin, s katero naj bi si omogočil utajo davkov, se sicer nanašajo na čas, preden je Boris Popovič postal župan Kopra.

Predsednik levosredinske vlade Miro Cerar, ki je po poklicu profesor prava, ugotavlja, da se v Sloveniji številni odmevni sodni procesi dostikrat razvijajo tako, da po nekaj odločitvah v eno smer pride do nasprotno odločitve na višjih stopnjah, kar je v pravnem sistemu sicer predvideno in do določene mere normalno. »A neusklajenost znotraj sodnega sistema je dosegla neko kritično točko, kar mora biti poseben izziv za sodstvo in tudi za druge pravosodne institucije,« zato je Cerar obljubil, da se bo skupaj s pravosodnim ministrom in celotno vlado trudil sprejeti vse tiste ukrepe, ki bi pravno državo v Sloveniji naredili bolj učinkovito. Takšne obljube državljani poslušajo že dolgo, zato vedo, da so prazne in jim ne morejo verjeti.

LJUBLJANA - Razprava o 2. tiru do Kopra Ekonomist J. Damijan: »Zaledni terminal draga neumnost«

Posnetek z Luke Koper

Jože Damijan

LJUBLJANA - Ekonomist Jože Damijan, sicer avtor študije o drugem tiru, ki jo je naročila Luka Koper, je na svojem blogu predlog OECD o gradnji zalednega terminala označil za drago neumnost. Kot je zapisal, bi bil to skok pol stoletja nazaj, povsem neuresničljiv ter predvsem poslovno škodljiv in za državo ekološko katastrofalen. Damijan opozarja, da bi tak poslovni model, kot ga predlagajo strokovnjaki iz Mednarodnega prometnega foruma pri Organizaciji za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD), pomenil, da bi morali zdaj blago, ki pride v Luko Koper, trikrat pretovarjati, najprej iz ladij na kamione, nato na terminal ter nato na vlak. To bi pomenilo dodatne stroške in bi podaljšalo transportno pot za najmanj en dan.

»Luka Koper bi s tem postala vsaj za 30 odstotkov stroškovno manj konkurenčna, kot je danes, saj bi ji to povečalo stroške za okrog dva evra na pretovorjeno tono,« piše. Damijan tudi poudarja, da se določenih vrst blaga na dolge relacije ne splača prevajati drugače kot z železnico, za kar obstajajo tudi posebej oblikovani vagoni za različne vrste tovarov. Tudi če bi prek terminala prevažali zgolj kontejnerje, bi ob načrtovanem povečanju pretovora iz 674.000 kosov v

2014 na dva milijona v 2030 in ob predpostavki, da en kos pomeni en kamion, to pomenilo, da bo zaradi tega leta 2025 na kraku avtoceste Koper - Divača letno 500.000 tovornjakov več, leta 2030 pa 1,1 milijona več.

»Ali drugače rečeno - zaradi tega bo leta 2025 na avtocesti med Koper in Divačo dnevno 1370 kamionov več, leta 2030 pa dobrih 3000 kamionov dnevno več. Kako pa bi iz Luke Koper pretovorili preostale vrste tovarov po zasičenju prvega tira, pa analitiki OECD ne povedo,« izpostavlja Damijan.

Po njegovem prepričanju bi tak nov poslovni model pomenil, da bi tuji naročniki pač zamenjali pristanišče, saj bi jim tako otežen pretovor prek Luke Koper samo podaljšal transportno pot in povečal transportne stroške. Damijan navaja tudi eksterne stroške transporta po cesti. Negativni učinek na okolje (izpusti plinov, hrup, gneča, nesreče itd.) ene tone tovara, prepeljanega po cesti, je namreč skoraj petkrat večji, kot če to tona prepeljemo po železnici.

Slovenija bi bila po poslovnem modelu, ki ga predlaga OECD, na izgubi ne glede na to, kakšna bi bila dinamika pretovora v Luko Koper, pri čemer je treba dodatno upoštevati še izgubljene prihodke Slovenskih železnic in dejstvo, da bi Luka Koper izgubila svoje velike naročnike. Ob tem gre pri zalednem terminalu le za začasno rešitev, opozarja Damijan, in je drugi tir še vedno treba zgraditi.

»To preprosto pomeni, da je celotna vrednost naložbe v terminal preprosto vržena stran, medtem ko bi v vmesnem času povsem po nepotrebnem nastali veliki narodnospodarski stroški,« piše Damijan, ki verjame, da bi mnogim koristilo, če Slovenija s svojo transportno-logistično verigo ne bi najedala prihodkov konkurenčnim poslovnim subjektom v sosesčini - predvsem italijanskim severnojadranskim pristaniščem in avstrijskim železnicam.

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

GLASILA POLITIČNEGA BOJNEGA JEDINOSTI ZA POKOLSKO

Vojna nam redkokdaj postreže s simpatičnimi zgodbami. »Na nekem parniku v Trstu sta službovala dva prijatelja: Gigi in Toni. Gigi je bil »cameriere«, Toni »foghista«. To je bilo dokler ni izbruhnila vojna. Kasneje se nista nikjer več videla. Toni je bil avstrijski državljani in Hrvat, Gigi pa italijanski državljani. Toni je moral v avstrijsko vojsko. Po nekaj mesecih je pa moral Gigi oditi v Italijo. Prijatelj sta bila daleč drug od drugega. Bog ve, ali se bosta zopet kedaj še videla? Gotovo pa sta se pogosto spominjala drug drugega in lepih dni, ki sta jih preživela na parniku, kjer je bil Toni »foghista«, a Gigi »cameriere«.

Prišel je petek, enkrat julija. Bilo je v dneh drugega italijanskega napada, ki je trajal tri dni. Na večer so naše čete izvršile protinaskok na italijanske pozicije zapadno od Kalvarije. Protinaskok se je posrečil. Naši so se ustalili in zakopali v bližini italijanskih jarkov. Tudi naš Toni se je tu nahajal v jarku in ni bil niti trideset metrov oddaljen od

italijanskega jarka. Začelo se je daniti. Toni je stražil. Gledal je in gledal predse. Trl si je oči in ni mogel verovati, počakal je. Zopet gledal in bulil in si trl oči. Končno je vzkliknil nehote: »Oh, Gigi! Ti se qua?« — »Toni, anche tu qui?!

Prijatelj sta se našla. Toni je izpoznal prijatelja v italijanskem jarku. »Cameriere« in »foghista« sta si gledala v oči kot — sovražnika. Ali kri ni voda. Toniju je zavrela v srcu stara ljubezen. »Vien qua. vien qua, caro Gigi«. — »Vegnimo tutti, soltanto non ste tirar«. — »No tiremo no! Ma vien qua«. — In Gigi se je dvignil brez puške in turnistra, brez patrone in žnjim se je dvignilo petnajst italijanskih tovarišev.

Dalmatinci so tako dobili šestnajst ujetnikov v svoje roke in jih odveli. Hotela se je udati vsa italijanska stotnija. No, to je bilo nevarno. Naši so jih pognali s streljanjem nazaj. Gigi je šel naprej vesel in srečen, da Toni ne bo več streljal nanj.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

GLASILA DAVKOPLAČEVALCEV PRVOTRANJEVA TRAZARSKA DEBELJA

V okviru proslav ob petintridesetletnici fašističnega zločina pri Bazovici, ki jih prireja Odbor za proslavo bazoviških žrtev so v Gregorčičevi dvorani odprli dokumentarno razstavo, ki ponazoruje dobo, v kateri so živeli in padli bazoviški mučeniki. »Razstavo je odprl Vekoslav Španger, za njim pa je spregovoril Jože Cesar, ki je razstavo tudi pripravil in uredil. Cesar je v kratkih in klenih stavkih povedal, da je bil namen Odbora za proslavo bazoviških žrtev prikazati posebno mladini okoliščine, ki so privedle štiri mlade slovenske fante pred fašistični svinec pri Bazovici.

Bežno je omenil kaj vse smo tržaški Slovenci imeli pred prihodom Italije v te kraje: šole, bančne zavode, zadruge, gledališče, pevška društva, tamburaše, godbe, čitalnice, športna društva itd. nato pa prešel k fašističnim požigom vse te naše narodne imovine in poudaril, da je le zdrava sila in želja po duhovem življenju dala moč našemu narodu, da je lahko šentjakobska čitalnica nadaljevala

poslanstvo požganega Narodnega doma, da se je celo rodila Slovenska prosvetna zveza v Trstu, mladinska zveza in njena številna društva, športna društva, mladinske revije, razstave itd. in to kljub ricinusovemu olju in pretepanju.

»Leta 1927 – je nadaljeval Cesar – so nam vse to nasilno odvzeli, tržaško časopisje pa je lagalo javnosti, da smo se sami prostovoljno obglavili. Naši učitelji in izobraženci so morali s trebihom za kruhom, družine so bile oropane sinov, mladina ljubezni, mladosti in vere v boljše bodočnost. Padali so možje in začelo se je ilegalno združevanje v naravi. Skupina mladih, ustvarjenih za življenje, lepo in poezijo, a opeharjenih, je s studom gledala ta mrak, uprla se je in poskušala obrniti pozornost svetovne javnosti nase in na naše trpljenje, z dinamitom. Končali so svoja mlada življenja pod fašističnim svincem, drugi so romali v zapore in konfinacije.«

Otvoritvi razsve je prisostvovalo lepo število ljudi, in zlasti precej mladine.«

TRST - V ospredju opere in dramska dela

Celovško mestno gledališče predstavilo svojo dinamično sezono

Ko je celovško gledališče lani prvič uradno predstavilo svojo sezono v Trstu, je publika spoznala dinamično in umetniško zelo zanimivo ustanovo, ki jo je vredno obiskati. Na letošnji predstavitvi v kavarni San Marco je bilo jasno, da se je povabilo obrestovalo, saj je izjemno pozitivno in skoraj prijateljsko vzdušje potrdilo že vpeljano sodelovanje in utrjen odnos med tržaško publiko in prijaznim, gostoljubnim gledališčem. Veliko zaslug imajo pri tem organizirani prevozi za ogled opernih predstav, ki jih ponuja Radioaktivita, a tudi spodbudno snovanje umetniškega vodstva. Dejavno koroško gledališče privablja gledalce iz Slovenije in Italije, zato se je njegov intendant Florian Scholz podal tudi letos v Trst, da bi osebno srečal vodilne predstavnike tržaških gledaliških ustanov in zveste operne navdušence, ki redno obiskujejo kakovostne uprizoritve v Celovcu.

Program mestnega gledališča sestavljajo opere in dramske predstave, zaradi morebitnih jezikovnih ovir pa so pri tujih obiskovalcih najbolj priljubljene operne uprizoritve. Geslo letošnje sezone bo Döckler naju smrt ne loči, saj bo obravnavala zgodbe o srečnih, nesrečnih, namišljenih,

zaželjenih, zasovražanih zakonskih in sentimentalnih zvezah.

Program se bo pričel 17. septembra z eno od Mozartovih mojstrov in iz Da Pontejeve trilogije, opero Così fan tutte. Operna sezona se bo nadaljevala 29. oktobra z Brittinovo čarobno opero Sen kresne noči (program vsako leto vsebuje tudi opero 20. ali 21. stoletja), nakar bodo sledili Carmen Georgesa Bizeta v novi uprizoritvi italijanskega režiserja Cesara Lievija, Madama Butterfly Giacoma Puccinija, Bellinijeva opera Capuleti e Montecchi v koncertni izvedbi in še kulturni muzikal A Chorus Line, v sodelovanju z newyorškimi producenti in z režijo avtorice najnovejše londonske uprizoritve. Intendant je poudaril pozornost do izbire pevskih solistov in dirigentov, saj so zasedbe sad skrbnega evidentiranja že uveljavljenih glasbenikov in vzhajajočih zvezd mlajših generacij. O tenoristu Giordanu Luci, ki bo pel v vlogi Tibalta v Bellinijevi operi, je trdil, da gre za naslednika Pavarottija. Gledališče stavi tudi na dirigente: poleg stalnega dirigenta Alexandra Soddyja, se bodo v letošnji sezoni izkazali tudi Lorenzo Viotti in Giacomo Sagripanti, Attilio Cremonesi in Simone Young pa v koncertnem programu.

Dramski spored bo obsegal med drugimi predstavami tudi Ibsenovo Noro v režiji Mateje Kolečnik in Bog masakra Yasmine Reza. Intendant je poudaril plodne odnose med sosednimi državami, ne samo na nivoju publike (tudi iz Celovca organizirajo avtobuse za ogled tržaških opernih uprizoritev), a tudi z gostovanji. Omenil je na primer sodelovanje z ljubljansko Dramo, ki bo v letošnji sezoni gostovala s predstavo Angel pozabe Maje Haderlap v režiji že mednarodno uveljavljene tržaškega režiserja Igorja Pisona (predstava bo v slovenščini z nemškimi nadnapisi).

Predsednica tržaškega Društva prijateljev operne glasbe Elisabetta D'Erme je na tiskovni konferenci izrazila zadovoljstvo članov za vrhunske uprizoritve in prave biserne, ki so očarali člane društva v lanske sezoni, kar je zagotovilo za nadaljevanje opernih izletov tudi v letošnji sezoni.

ROP

IZ MORJA V... PESEM

Na pomolu

Ozreti se
v daljavo
modrine
neskončne
brez
črte
na obzorju

tri ladje
kot
tihi velikani

mrtve priče
človekove bede
ali bogastva
(izberite vi)

ima me
da
bi
se
zagnal
proti njim

izmučeni bojevnik
brez sanj

(nesmisel
predaleč so)

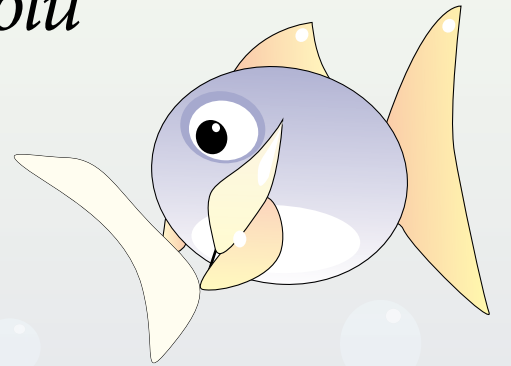
le galebi
stražijo

muko
spominjanja

odtekamo
kot
valovito nihanje
morja

v jutranji sapi

David Bandelj,
Odhod, Mladika 2012

KNJIŽEVNOST - Velja za najbolj bran slovenski roman po drugi sv. vojni

Deseta izdaja Flisarjevega Čarovnikovega vajenca

Roman Evalda Flisarja Čarovnikov vajenec, ki velja za najbolj bran slovenski roman po drugi svetovni vojni, prihaja v svoji deseti izdaji. Po besedah literarnega kritika Toma Virka je ena od lastnosti romana negotovost žanrske perspektive, ki prispeva k temu, da je roman še vedno izziv za številne bralce. Roman, ki je prvič izšel leta 1986 v nakladi 600 izvodov, so doslej prodali v več kot 70.000 izvodih, prebralo ga je več kot 100.000 ljudi. Delo so nekateri literarni kritiki proglasili za veliki tekst sodobne slovenske književnosti in literarni odraz totalitete sveta.

Ob deveti izdaji knjige leta 2013 je Flisar dejal, da dela mnogi niso razumeli. Nekateri so ga začeli povezovati celo z gibanjem

Evald Flisar je bil pred leti gost Drage na Opčinah

ARHIV

new age, »edini, ki je razumel, kaj sem hotel povedati, je bil literarni zgodovinar Tomo Virk«. Virk pa je ob deseti izdaji romana za STA dejal, da »res obstaja nekakšna zadrega glede njegove recepcije v literarni

stroki, morda nekoliko podobna tisti ob Bartolovem Alamutu, kjer pisatelj za ubesedenje globoke filozofske problematike uporabi žanr, ki velja za trivialnega«. Na vprašanje, če Flisarjevo delo razume kot literarno mojstrovino ali tudi kot vodnik, ki lahko pomaga posamezniku pri njegovem notranjem iskanju, je Virk odvrnil, da je roman oboje. »Je namreč, če uporabim izraz Charlesa Jencksa, dvojno zakodiran in zato uspešno nagovarja različno zahtevne bralce,« je pojasnil. Sam meni, da je to ena od odlik romana, nekatere pa to moti.

Čarovnikov vajenec prinaša pripoved o potovanju po skritih pokrajinah človekove notranjosti in hkrati napet pustolovski roman, ki se dogaja v himalajskem pogorju.

Celovško gledališče se je predstavilo v kavarni San Marco v Trstu

FOTODAMIJ@

TOMIZZEVO DUH

Zakaj pa ne gredo v Abu Dabi?

PIŠE MILAN RAKOVAC

Definirati Evropejca ni prav enostavno. Bolj kot katerikoli drugi prebivalec drugih celin, vključno z Antarktiko, je Evropejec seveda ozaveščen svetovljan, prvobitni demokrat in humanist. In rasist. Vse hkrati. Denimo: zgrajamo se nad madžarskim premierom, molčimo pa o danskem, ki ga Danci sami imajo za Hitlerja 21. stoletja. Celotni Zahod obsoja novi rasizem Vzhodne Evrope, o britanskem ksenofobnem rasizmu pa le šepeta ...

No, pa pometimo raje pred svojim pragom: vidni istrski politik se je te dni javno vprašal, zakaj pregnanci iz Sirije in Iraka ne gredo v Saudovo Arabijo, Abu Dabi, Kuvajt, Iran? Res, vprašanje na mestu, mar ne? Tam je nafta, tam je delo. Zakaj torej ne gredo tja? Temu Istranu, ki mu še imena nočem navesti, postavljam vprašanje, zakaj pa smo mi, Slovenci in Hrvati, bežali iz Italije? Oziroma zakaj nismo tedaj, v tridesetih letih prejšnjega stoletja, odšli v Nemčijo, kjer je bilo takrat dela kolikor

hočeš? In zakaj takrat, ko smo bežali pred fašizmom, nismo odšli v opevano Sovjetsko zvezo, kjer je prav tako bilo dela na pretek? Seveda namenoma zastavljam absurdna retorična vprašanja. Kot je absurden in slabo prikrito ksenofoben ta naš istrski veljak.

Kot mi nekoč v Ameriko, si ti nesrečni ljudje želijo v Nemčijo in Švedsko, kjer je delo. Ker verjamejo, da je v teh dveh državah več človečnosti kot v preostali Evropi. Osebnost me bolj kot svetovni boli naš slovanski rasizem, ta nenadna izguba spomina in temeljnega sočutja za človeka, za »daljnega« bližnjega. Te plemenite lastnosti naj bi sicer krasile Slovane, ljudi odprtih rok, mehke duše, toplega srca. A pogosto - pregrete glave.

Kakršen je v mladosti bil tudi veliki ruski pesnik Josif Brodski. Pred kratkim so v sibirski vasi Norinsk v revni brunarici odprli muzej, posvečen temu nobelovcu, disidentu in emigrantu. Pravi, veliki muzej ima Brodski v Petrogradu, tale je le skromna hiška, v ka-

teri mu je zatočišče dala neka Taisa Pesterova. Lepo. Brodski je bil tedaj anonimni pijanec, ki ga je režim pregnal v Sibirijo zaradi potepušstva in kritike sovjetskega sistema, človek z dna. Ta Taisa Pesterova je moja »slovanska duša«, to je »Praslovan, ki je preplaval tisto rusko reko in se v mojih genih naselil«, kot poje Zoran Predin.

Vas utrujam z vnovičnim bobnanjem po tamburu eksodusa današnjice, ki po številčnosti zagotovo presega biblični »izgon iz Egipta«? Samo o tem razmišljam, samo o tem pišem. Ampak moram. Evropska krščanska civilizacija je pred zgodovinskim izpitom, altrouchè cortina di ferro! Kaj bi bilo z nami, če bi iz tedanje Jugoslavije od 1918. do 1939. leta Slovence in Hrvate, ki so prišli iz Italije, iz Zagreba in Ljubljane poslali Moldavijo, Ukrajino, Kazahstan? Kot je to storil Stalin z grškimi partizani, Nemci in Tatari?

Storico e giornalista capodistriano Stefano Lusa me fa che, gavendo pie-

ne bale de conazionali che sui portals, facebook e twitter i scrivi: andè in Africa, cossa fe qua, musulmani assassini – el ghe rispondi: bisogna diventar europei, e lori ghe rispondi al lui – e tien te li ti in casa tua, merlo...

Entra Ervin H. M.: »Ampak kako naj postaneš Evropejec? Denimo, da si mlad sirski pisatelj, ki je nekako čez Turčijo, Grčijo, Makedonijo in Srbijo prišel do Madžarske in ima ambicijo postati najbolj svež glas sodobne evropske literature? Preprosto. Evropejec ne moreš postati ... Če fašist meče Nemčijo iz Evrope, živimo v zanimivih časih. Orban je zelo sodoben politik. Od kod bežijo Sirci in Iranci? Iz nove nepriznane države, ki samo sebe imenuje Islamska država ... 'Ti, ki prihajajo sem, so bili vzgojeni v drugačni veri in predstavljajo radikalno drugačno kulturo. Večina ni kristjanov, ampak muslimanov'. V resnici je kristjanov kar veliko. V Iraku in Siriji so neprekinjeno živeli od Kristusa do danes.

Prvi so začeli bežati, takoj ko so zavezniške sile uničile iraško državo in jo predale v roke verskim milicam... Odgovor je verska vojna, v kateri se na hrbtih beguncev krščanski fašizem bori proti islamskemu fašizmu.«

Z natančno roko Ervin H. M. kot vrhunski nevrokirurg razgalja srčko evrofašističnega tumorja, umeščene na neznano lokacijo človeške duše. Sam bi spekuliral, da jo je najti v točki, kjer se srečajo (razidejo) veliki in mali možgani oziroma, še bolje, kjer se stakneta razmnoževalni in konec prebavnega trakta ...

Indiferente, diria Carpinteri e Faraguna. Dolgujem vam seveda odgovor na vprašanje iz naslova. Sirci in Iranci nočejo v emirate v Perzijskem zalivu, ker je tam že vse polno Evropejcev, kar pomeni, da so zelo dobro plačani. Ubogi Levantinci pa bodo v ladjedelnih v Trziču in na gradbiščih v Münchnu delali za petino mezde. Furbi noi Europei, a? Eccome!

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledita Utrip evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik, vreme in šport **7.05** Overland **8.25** 17.45 Passaggio a Nord-Ovest **9.05** Top - Tutto quanto fa tendenza **9.55** Fuori luogo **11.00** Line Verde Orizzonti Estate **12.00** La prova del cuoco **14.00** Linea Blu **15.20** Nad.: Legami **17.15** A Sua immagine **18.50** Igra: Reazione a catena **20.35** Igra: Affari tuoi **21.15** Ti lascio una canzone - Speciale Junior Eurovision Contest

RAI2

6.30 Nautilus **6.40** Nan.: The McCarthys **7.00** Nan.: Due uomini e mezzo **7.40** Serija: Lassie **8.20** Serija: Heartland **9.10** Sulla Via di Damasco **9.45** Parlamento Punto Europa **10.15** Serija: Il nostro amico Charly **11.00** Mezzogiorno in famiglia **13.00** 18.00, 20.30, 22.40 Dnevnik **13.25** Dribbling **14.00** Serija: Countdown **15.30** Serija: Squadra Speciale Colonia **16.30** Serija: Squadra Speciale Stoccarda **17.10** Sereno variabile **18.05** Viaggi da record **18.40** 90° minuto - Serie B **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.05** Serija: Castle **21.50** Serija: Elementary **22.55** Rai Player **23.00** Sabato Sprint **23.45** Rubrike

RAI3

7.10 Viaggio nell'Italia che cambia **8.00** La Mostra del Cinema di Venezia 1954 - 1967 **9.10** Film: Torna a Sorrento (kom.) **10.35** Film: Mio figlio Nerone (kom.) **12.00** 14.00, 18.55, 23.15 Dnevnik, vreme in šport **12.15** Rubrike **14.55** Film: L'imperatore di Capri (kom.) **16.20** Film: Totò diabolicus (kom., It., '62) **17.55** Rai Player **18.00** The Cooking Show - Il mondo in un piatto **20.00** Blob **20.20** Superstoria **21.05** I dieci comandamenti **23.35** Un giorno in pretura

RAI4

13.45 Film: L'urlo di Chen terrorizza anche l'occidente (akc.) **15.30** Atlantis **17.10** Novice **17.15** Once Upon a Time in Wonderland **18.45** Rai Player **18.50** Resurrection **21.10** Nad.: Non uccidere

23.10 Film: The Paperboy (dram., '12, i. M. McCaughey)

RAIS

14.10 La Terra vista dal cielo **15.05** Oceani **16.05** Cinque buoni motivi **16.10** Gledališče: L'Avare **18.40** Novice **18.45** Marc Quinn - Making Waves **19.45** The Art of Gothic **20.35** Rai Player **20.45** Vi racconto un romanzo **21.20** Gledališče: La persecuzione e l'assassinio di Marat **22.50** RomaEuropaFestival - Plexus

RAI MOVIE

12.55 Film: La casa di sabbia e nebbia (dram., '03, i. J. Connelly) **15.20** Film: Famiglia in fuga (dram., '94, i. S. Swazey, H. Berry) **16.55** Rai Player **17.05** Novice **17.10** Film: Marathon (kom.) **18.45** Cerimonia di chiusura della Mostra del Cinema di Venezia

20.45 Film: Il ponte di Remagen (voj.) **22.55** Film: Il grande paese (vestern, '58)

RAI PREMIUM

12.40 Nad.: Giorni da leone **14.30** Attualno: Anica - Appuntamento al cinema **14.35** Stasera tutto è possibile **17.10** Novice **17.15** Nad.: Grand Hotel **19.20** Rai Player **19.25** Nad.: Lui & lei **21.20** Nad.: Casa e bottega **23.40** Nad.: Terra ribelle

RETE4

7.10 Media Shopping **8.00** Nad.: Casa Vianello **8.35** Film: La moglie del prete (kom.) **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Ieri e oggi in Tv **15.55** Nad.: Monk **16.50** Nad.: Poirot **19.35** Serija: The Mentalist **21.30** Film: A Dangerous Man - Solo contro tutti (akc.)

23.30 Film: Cielo di piombo, ispettore Callaghan (det., '76, i. C. Eastwood)

CANALES

6.00 8.00, 13.00, 19.55 Dnevnik in vreme **7.55** Prometne informacije **9.10** Film: Fuga dalla Casa Bianca (kom.) **11.00** Forum **13.40** Nad.: Una famiglia **16.40** Nad.: Due imbroglioni e... mezzo! **18.45** Nad.: Il segreto **20.40** Paperissima Sprint Estate **21.10** Tu si que vales

ITALIA1

6.50 Nan.: Mike in Molly **7.10** 19.00 Risanke in otroške oddaje **8.45** Film: Scooby-Doo e la maschera di Blue Falcon (anim.) **10.30** Film: Lottare per un sogno (dram.) **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Sport **13.45** Serija: I liceali **15.45** Film: Una canzone per te (kom.) **17.50** Nan.: Camera Café **19.20** Film: Megamind (anim.)

21.10 Film: Madagascar 2 - Via dall'isola (anim.) **22.55** Film: Tempeste di ghiaccio (dram., '97, r. A. Lee)

IRIS

13.55 Film: The Big White (kom., '05, i. R. Williams) **16.00** Adesso cinema **16.25** Note di cinema **16.30** Film: The Tracker - La guida (dram.) **18.30** Venice Today **18.35** Film: Rimini Rimini (kom., It., '87) **21.00** Film: L'allenatore nel pallone (kom.) **23.00** Il ruggito del leone **23.05** Film: La soldatessa alla visita militare (kom.)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.45 Dnevnik **7.50** Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria d'estate **12.00** Il Pollice verde sono io **14.00** Kronika **14.40** Serija: Jack Frost **18.15** Serija: L'ispettore Barnaby **20.35** Otto e mezzo **21.10** Serija: Benjamin Lebel - Delitti D.O.C.

LA7D

6.30 I menù di Benedetta - Ricetta Sprint **7.15** 11.00 Cuochi e fiamme **8.15** 17.00 I menù di Benedetta **13.00** 19.00 Chef per un giorno **15.00** Serija: Crossing Jordan **18.55** Dnevnik **21.10** Film: Missing - Scomparso (dram.) **23.30** Film: Il fiume dell'ira (triler)

TELEQUATTRO

6.30 13.00 Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **9.30** Ring **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Voci in piazza **18.00** 21.00 Qui studio a voi stadio **19.05** Qua la zampa **19.10** Tg Confartigianato **20.00** La parola del Signore **23.30** Trieste in diretta

LAEFFE

11.20 Jamie: Ricette a 5 euro **12.20** Chef Sara in Italia **14.10** Posso dormire da voi? **16.15** Film: Il calamaro e la balena (dram.) **17.55** Viaggi nudi e crudi **19.00** Il cuoco vagabondo **21.05** Bourdain: Cucine segrete **22.00** Don Pasta e la cucina anarchica **23.00** Nad.: Xanadu - Una famiglia a luci rosse

CIELO

10.30 Fratelli in affari **12.00** 13.25, 14.50, 16.00 Studio MotoGP **12.35** Motociklizem: Moto3, VN San Marina (Misano), kvalifikacije **14.10** Motociklizem: MotoGP, VN San Marina (Misano), kvalifikacije **15.05** Motociklizem: Moto2, VN San Marina (Misano), kvalifikacije **16.15** 18.15 Cucine da incubo **17.15** Bastianich: Restaurant Startup **20.15** Affar di famiglia **21.10** Film: Fotografando Patrizia (kom.)

DMAX

12.30 I maghi delle auto **13.20** Come andrà a finire? **14.10** Ci sei o ci fai? **15.05** Nudi e crudi **15.55** Wild Frank: Amazzonia **17.45** 22.55 Airport Security Nuova Zelanda **18.35** Affare fatto! **19.30** Unti e bisunti **21.10** L'impero delle macchine **22.00** Sollevamento case **23.45** Alaska: pesca in alto mare

SLOVENIJA1

6.15 Odmevi **7.00** 18.40 Risanke in otroške serije **9.15** Kviz: Male sive celice **9.55** Kratki film: Lahko noč **10.10** Infodrom **10.20** Dok. serija: Kdo si pa ti? **11.00** Proslava ob 68. obletnici Primorske k matični domovini, prenos **13.00** 17.00, 18.55, 23.45 Poročila, šport in vreme **13.25** O živalih in ljudeh **13.50** Na vrtu **14.25** Dok. odd.: Moj vrt ima načrt **14.55** Nad.: Doktor Martin **15.55** Dok. serija: Visoka umetnost severnih nižin **17.20** Čez planke **18.30** Ozare **19.25** Utrip **20.00** Poletna noč **21.55** Film: Tudi ženske kdaj meče (rom.) **0.20** Nad.: Krivda

SLOVENIJA2

7.00 Najboljše jutro **9.00** Dober dan **10.00** 17.10 Nan.: Začnimo znova **11.50** 18.20, 22.50 Košarka: EP, osmina finala **14.20** 0.20 Druga tekma, prenos **20.50** Četrta tekma, prenos

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.35** Violina za okolje **15.45** 20.00 Potopisi **16.15** Dok.: Možeje in gore **17.10** Arhivski posnetki **18.00** O živalih in ljudeh **18.25** Village Folk **18.35** Vreme **18.40** 23.50 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Dnevnik **19.25** Sport **19.30** Jutri je nedelja **19.45** Tg dogodki **20.30** Artevisione **21.00** Boben **22.15** Arhivski posnetki

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **10.45** 12.50 Tv prodaja **11.00** Film: Dnevnik nabritega mulca (kom.) **13.05** Film: Jeklene magnolije (dram.) **15.25** Film: Padec s konja (dram.) **17.10** Nad.: Toskana, ljubezen moja **18.55** Vreme in novice **20.00** Serija: Go-stilna išče šefa

22.00 Film: Preživetje na robu divjine (triler, '97, i. A. Baldwin, A. Hopkins)

KANAL A

7.00 Risanke **8.00** Serija: Naša mala klinika **8.50** Serija: Goldbergovi **9.15** 17.00 Serija: Dva moža in pol **9.45** Serija: Odbita rodbina **10.35** Tv prodaja **10.50** Serija: Nepraktični šaljivci **11.20** Top Gear **13.25** Motociklizem: MotoGP, VN San Marina (Misano), kvalifikacije **16.05** Serija: Nezmotljivi čut **17.30** Nogomet: Prva liga Telekom Slovenije, Gorica - Maribor **20.00** Film: Poseidon (akc.) **21.45** Film: Hulahop (kom.)

PLANET TV

10.00 Ameriški Top Model **10.55** Nan.: Sedma nebesa **11.55** Nan.: Vojaške žene **12.50** Serija: Hiša vaših sanj **13.55** Kuhar-

VREDNO OGLEDA

Sobota, 12. septembra
 La7d, ob 21.10

Missing,
scomparso

ZDA 1982
 Režija: Costa Gavras
 Igrajo: Jack Lemmon, Sissy Spacek, Melanie Lynskey in Janice Pennington

Film, ki si je zagotovil zlato palmo v Cannesu leta 1983, je filmska priredba življenjske zgodba povzeta po realnem dogodku do katerega je prišlo v Cileju, leta 1973. Charles Horman je ameriški novinar, ki živi z ženo Beth nekje v Južni Ameriki, kjer tudi dela kot free-lance. Septembra pa se na lepem znajde s prijateljico Terry Simon, v obmorskem mestecu Vina, kjer pride do državnega udara, ki ga vodi general Pinochet. Ko se končno vrne domov, ga aretirajo vojaki in za njim se izgubi vsaka sled ...

ski mojster **14.45** Nan.: Srečno ločena **15.15** Nan.: Bratovščina rdečih zapetnic **16.15** 20.00, 21.45 Kmetija: Nov začetek **17.55** Bogneđaj, da bi crknu televizor **19.00** 21.45 Danes **19.25** Planet kuha **19.50** Vreme in šport

21.55 Film: Naključni mož (rom., '08, i. U. Thurman) **23.35** Film: Kemija za boljše življenje (dram., '14, i. O. Wilde)

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 40 let slovenskih oddaj v Trstu, sledi Music box; 10.15 Prva izmena - Goriški ogledi; 11.00 Studio D - Operetne promenade; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Mizica, pogrni se!, sledi Music box; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Tretja izmena; 17.10 Mavrica: Jazz odtenki, sledi Music box; 18.00 Mala scena: Prežihov Voranc - Doberdob - radijska nadaljevanka, režija J. Babič - 12. del; 18.55 Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50, 7.00 Kronika; 6.00 Dobro jutro!; 6.15 Napovednik; 6.25, 10.40, 15.00 Pesem tedna; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 8.00, 17.30 Pregled tiska, vreme; 8.05 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Sobota in pol; 9.10 Prireditve danes; 11.00 Proslava: Vrnitev Primorske; 12.30 Opol-dnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 DiO; 16.16 Svežemodra selekcija; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za železno zaveso; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vreme in prometne informacije; 7.15 Jutra-nji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Gostje tedna; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15, 19.20 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35, 15.05, 19.00, 20.00, 20.30, 22.00, 23.00 Glasba; 11.00 L'alveare; 12.01, 13.35 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00 Tra resti e orme; 14.00 Slot Parade/Playlist; 14.35 Play Music Like; 15.00 Souvenir d'Italy/Pesem tedna; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 E... state freschi - Hot Hits; 18.00 London Calling; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 La radio a modo nostro (enkrat na mesec); 21.00 Pairappapà; 22.30 Sonoricamente Puglia; 0.00 Nottetempo.

Primorski
dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družabnikom
 PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
 fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
 tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,
 tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462
 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
 fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
 tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 Gorica, Ul. Garibaldi 9,
 tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €
 Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015
 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
 Partizanska 75, Sežana,
 tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
 Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
 finančni in legalni 92,00 €,
 ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
 na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
 osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
 na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence

v tujini in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

KOŠARKA - Evropsko prvenstvo odslej v Franciji

Na vrsti Latvija

Slovenija bo tekmo osmine finala igrala danes ob 12.00 - Italija jutri (18.30)

LILLE - Slovenska košarkarska reprezentanca bo danes igrala tekmo osmine finala evropskega prvenstva. Njen tekmelec točno opoldne (12.00) bo Latvija. Slovenija je v Zagrebu svojo nalogo opravila po pričakovanjih - zabeležila je tri zmage, zdaj pa za uresničitev končnega cilja potrebuje še uspeh proti Latviji. V primeru poraza jo čaka pot domov, ob zmagi pa uvrstitev med osem najboljših reprezentant v Evropi, ki se bodo prihodnji teden med drugim borile tudi za olimpijske kvalifikacije (beri 7. mesto).

Slovenski košarkarji so svojega tekmeča v osmini finala dobili šele po podaljškju. Dodatnih pet minut je bilo namreč potrebnih na derbiju zadnjega kroga v skupini D med Češko in Litvo. Slednja je na koncu vendarle pričakovano osvojila prvo mesto v skupini, Češka je padla na tretje mesto, Latvija, ki je pred svojimi gledalci v Rigi premagala tako Češko kot Belgijo, ki se je prav tako prebila naprej, pa je bila druga. Slovenija na Latvijo nima prav dobrih spomi-

nov. Leta 2001 jo je namreč prav ta baltska država poslala domov iz evropskega prvenstva v Turčiji, Slovenci pa so z Latvijo izgubili tudi prijateljsko tekmo v okviru priprav na eurobasket 2015. V Rigi 9. avgusta letos je bilo 72:66.

Italija bo tekmo osmine finala proti Izraelu igrala jutri ob 18.30. Boji v Lillu bodo potekali na nogometnem stadionu oziroma enemu najbolj sodobnih športnih objektov v Evropi. Stadion Pierre Mauroy, ki bo imel v času eurobasketu zaprto premično streho, za nogometne tekme sprejme 50.000 gledalcev, na EP pa bo 27.000 sedežev. S tem bo skušal Lille podreti evropski rekord po številu gledalcev na košarkarski tekmi. Tega zdaj drži Beograd s 24.232 gledalcev.

Ostali pari osmine finala so: danes 14.30 Grčija - Belgija, 18.30 Španija - Poljska, 21.00 Francija - Turčija; jutri 12.00 Hrvaška - Češka, 14.30 Srbija - Finska, 18.30 Izrael - Italija in 21.00 Litva - Gruzija.

GIANNIS ANTETOKOUNMPO

Rasizem, revščina, PS4 in prstan NBA

Šport večkrat tudi poskrbi za čudovite zgodbe s srečnim koncem. Eno izmed teh »zgodb« je bilo v teh dneh mogoče opazovati v živo v Zagrebu, kjer je v skupini C nastopala Grčija, v kateri igra enaindvajsetletni Giannis Antetokounmpo. Njegovo ozadje je še posebej zanimivo, saj sta v tem primeru njegova višina (211 cm) in velika nadarjenost za košarko popolnoma spremenili življenje ene osebe in njegove družine. Antetokounmpo je namreč sin prebežnikov (Charles in Veronica) iz Nigerije, ki so leta 1992 nelegalno dospeli v Grčijo. 6. decembra se jima je rodil Giannis, tretji izmed petih otrok, ki je kmalu začel pomagati staršem pri »družinskem poslu«, oz. pri - nelegalni - preprodaji raznorazne šare in artiklov (pretežno torbice in ure) v atenski mestni četrti Sepolia.

Rasizem, revščina in strah, da bi družino izgnali iz države. S temi težavami se je Giannis soočal vsakodnevno, preden se je približal košarki oz. se je košarka njemu približala. Ravno zaradi športnih zaslug se je Giannis Antetokounmpo (uradno je bil družinski priimek Adetokunbo, Antetokounmpo pa zveni nekako nekoliko bolj »grško«) dokopal do grškega državljanstva (pred tem pa je bil do 9. maja 2013 apatrid, saj je bilo tudi njegovo rojstvo »nezakonito«, Nigerije pa ni nikoli obiskal) in do nekega dostojanstva, čeprav ni zmanjkalo niti rasističnih izpadov ob podelitvi grškega državljanstva. Vodja skrajne desničarske stranke Zlata zora Nikos Michaloliakos je takrat izjavil, v prostem prevodu »Ali je dovolj izročiti opici v živalskem vrtu za stavico in banano, da postane le-ta avtomatično Grk?«, Antetokounmpo pa se zanj ni zmenil in je sam nadaljeval po svoji poti in se je iz druge grške košarkarske lige prebil neposredno v ligo NBA, kjer zelo hitro postaja absolutna zvezda ekipe Milwaukee Bucks. Prvič zato, ker so Američanom take zgodbe všeč, drugič pa zato, ker gre za fizično potencialno neustavljivega igralca, prototipa bodočega košarkarja. Kljub skoku čez lužo pa »The Greek Freak« ni nikoli pozabil na svoje otroštvo, na družino in na razmere, v katerih je živel. Prav zaradi tega je na prvih treningih v ZDA od samega športnega centra ekipe Milwaukee Bucks od-

Giannis Antetokounmpo v dresu Milwaukee Bucks

našal s seboj veliko hrane, da bi tako prihranil čim več denarja, saj je ameriške dolarje pošiljal v Grčijo za pomoč družini.

Anekdote, ki pričajo o njegovi osebnosti, so številne. Giannis se je zgražal nad soigralcem Caronom Butlerjem, ko je le-ta odvrnil govorice, sam pa se je čutil krivega, da si je kupil Playstation 4, saj je šlo za »neumen in nepotreben nakup«, tako da je nato videoigrico ponovno prodal. Čevlje znamke Gucci, ki mu jih je za božič daroval bivši soigralec Larry Sanders, pa hrani le za najpomembnejše priložnosti. Ko pa je brata Thanatisa peljal v luksuzno restavracijo v Philadelphio in mu pove-

dal, naj naroči, kar si želi, se je brat odločil za najcenejšo solato, za kar se je nato odločil tudi Giannis, ki je soigralce po prejetju prve plače takoj vprašal, ali obstaja način, da bi plačeval čim manj davkov. Sedaj, ko mu je končno uspelo pripeljati celotno družino v ZDA, je lahko končno Giannis Antetokounmpo vesel in brez skrbi. Sedaj se lahko končno osredotoči na šport. Izjavil je, da bi rad nekega dne osvojil šampionski prstan v ligi NBA, a ne bi obžaloval niti osvojitve evropskega prvenstva v košarki z Grčijo. Kako pa bi reagiral zavedni Grk Nikos Michaloliakos, ko bi »opica« v grškem dresu postala evropski prvak? (av)

KOŠARKA - Utrip iz zagrebske Arene

»Mi, Slovenci«

Zagreb preplavile zelene majice - Ovacija Omiću in harmonikarjem

»Hej, hej, kdor ne skače ni Slovenč«, »Ljubim Slovenijo« »Mi, Slovenci« ... in še bi lahko naštevali. In res je bil Zagreb v popoldanskih urah tega tedna (skoraj) popolnoma slovenski. Ob 15. uri je namreč v torek, sredo in četrtek v zagrebski Areni nastopala slovenska košarkarska reprezentanca. Po mestu, sploh pa pred stadionom, je kar mrgolelo slovenskih navijačev, njihovo število pa se je stopnjevalo iz dneva v dan. Ko smo si v živo ogledali tekmo varovancev Jureta Zdovca proti Grčiji in tisto proti Makedoniji, smo se lahko sprijaznili z dejstvom, da je verjetno razporeditev skupin evropskega prvenstva v košarki po več državah najboljša možna rešitev za tovrstno tekmovanje. »Močno presmerjen« žreb, ki je omogočil, da so bile skupine nekako »teritorialno obarvane«, je namreč privabil veliko ljudi v dvorane, ki v primeru manj zanimive tekme na košarkarskih mednarodnih tekmovanjih drugače samevajo. Tako je bila zagrebska Arena, katere kapaciteta znaša približno 15.200 obiskovalcev, med tekami Hrvaške nabito polna, med tekami Slovenije pa v veliki meri napolnjena, medtem ko je bila za kako Nizozemsko - Gruzijo skorajda prazna.

Slovenski navijači pa že več let slovijo po tem, da najbolj zvesto spremljajo svojo reprezentanco širom po Evropi, tako da je bila prisotnost približno 5.000 Slovencev na vsaki tekmi v Zagrebu skoraj »logična«, glede na bližino prestolnice Hrvaške. Slovenci pa se niso izkazali le po številu »duš«, ki so napolnile dvorano, a predvsem zaradi bučnega in športnega navijanja na tribunah in tudi izven telovadnice. Navijanje v dobrem in v slabem, kakor so dokazali slovenski navijači, ki so se po porazu z Grčijo zaustavili pred areno ter peli in še naprej spodbujali varovance Jureta Zdovca, ki so si to popolnoma zaslužili, saj so na igrišču dali res vse od sebe, proti Spanoulisu in soigralcem pa tudi »vse« večkrat ni zadosti. Pravo doživetje pa je bilo proslavljanje zmag proti Makedoniji in hkrati slovo od slovenskih igralcev pred njihovim odhodom v francoski Lille. Takoj po tekmi je bil najbolj bučnega aplavza znotraj arene deležen Alen Omič, »naturalizirani« Slovenec bosanskih korenin, ki se je edini zaustavil z navijači in publiko, po tekmi pa so si neskončen aplavz prislužili harmonikarji, ki so najprej pred Areno, nato v bližnjem komercialnem središču, zaigrali vse mogoče slovenske pesmi, s posebnim poudarkom na skladbe Ansambla Lojzeta Slaka. Okoli njih pa pravo morje zelenih majic. Seveda ni zmanjkalo niti piva - celo slovenskega, saj Laško v Heinekenovi režiji nekoliko prodira na hrvaški trg, v zagrebski Areni pa so dovoljevali prodajo alkoholnih pijač, medtem ko je bilo to prepovedano pred dvema letoma na EuroBasketu v Sloveniji -, sploh pa praznovanja z navijači ostalih reprezentanc. Pravi spot za celotno športno gibanje - tako kot je bil ganljiv aplavz nemških navijačev po izločitvi reprezentance in torej po poslovilni tekmi Dirka Nowitzkija -, v popolnem nasprotju z nasiljem in izgredi navijačev, ki smo jim žal prevečkrat priča na športnih prizoriščih.

Albert Voncina

V New Yorku italijanski finale!

NEW YORK - Kakšno presenečenje: ženski finale teniškega US Opena bo v celoti italijanski. Flavia Penetta je s 6:1 in 6:3 premagala Romunko Simono Halep. Za prvi podvig pa je poskrbela Roberta Vinci, ki je premagala prvo nosilko Sereno Williams (2:6, 6:4, 6:4). Williamsova je tako ostala brez možnosti za naskok na koledarski grand slam.

VUELTA - Francoski kolesar Alexis Gougeard, član ekipe AG2R, je zmagovalec 19., 185,5 km dolge etape dirke po Španiji. V rdeči majici vodilnega ostaja Nizozemec Tom Dumoulin.

OSEBNO V NAPADU

Kot sem pravilno napovedal včeraj (in ne vem če mi boste verjeli, ali v šoli sem bil še kar dober v matematiki) Slovenija igra osmino finala proti Latviji. V opravičilo naj povem, da sem med tuhtanjem o položaju v skupini D enostavno spregledal, da bi v primeru zmage, Litva imela zmago več od ostalih in da bi torej Latvija prehitela Belgijo in Češko, ker ju je premagala v medsebojnem srečanju. Kaj si lahko obetamo? V naši redakciji v Kopru velja mala stava med mano in Robijem Siljanom, ki trdi, da bo Slovenija izgubila, medtem ko jaz pravim, da bo zmagala. Od kod meni, pesimistu po naravi, tak optimizem? Ker menim, da je med enakovrednimi ekipami jeziček na tehtnici obramba, ki jo zna Slovenija igrati zelo dobro, predvsem pa skozi celo tekmo. Samo hvala obrambi ji je doslej uspelo prebroditi dolge minute mrka, ki so se pojavljali v vseh odločilnih tekmah (Gruzija, Nizozemska in Makedonija), ki jih je igrala. Je pa res, da je Latvija zelo dobra ekipa, ki se verjetno še ne zaveda, koliko dobra je v resnici, in zato njeni igralci večkrat vzbujajo občutek, da ne verjamejo pretirano v tisto, kar delajo.

So pa vsi visoki, izredno gibčni, razumejo košarko in so kot vsi Balitiki (če smem tako reči zaradi enostavnosti) odlični strelci, zato so še kako nevarni. Niso pa nepremagljivi, prvič ker, kot sem rekel, niso prav posebno bojevitni in drugič, ker so vsi igralci precej atipični, brez pravih razpoznavnih vlog na igrišču in proti takim ekipam, ki igrajo na navdih, je lahko, oziroma mora biti, trda obramba vedno na robu osebne napake. Obramba, ki ne da dihati predvsem zunanjim igralcem (in za tako obrambo Slovenija ima igralce), odločilna. Res je pa, da si Slovenija ne sme privoščiti nobenega mrka, kajti najslabše, kar se lahko zgodi, je, da daš Latvijcem krila in v tem slučaju gorje tebi, ker se lahko brez problemov zgodi, da ti zabrišejo 10 točk v eni minuti. Če bo Slovenija jutri opoldne zmagala, se ji obeta Francija. Oziroma »al capolinea«, kot pravijo Italijani. Bi pa bila uvrstitev med prvih osem odličnih uspeh in v tem slučaju sploh ne bi bilo nemogoče, da bi se Slovenija uvrstila v olimpijske kvalifikacije, kar bi pomenilo, da je maksimalni cilj te zasedbe izpolnjen. In potem ... bi se verjetno vrnil Goran Dragić. Lahko ved-

no upamo, da bo zdrav Vidmar, da bo zdrav Domen Lorbec (Erazma, žal, mislim, da ga je treba odkrižati), da bo zdrav vsaj en Murić in vse bi lahko postalo zelo zanimivo. Seveda prej treba premagati Latvijo, kar bo, ponavljam, precej težak posel.

Res je košarka igra. Poglejte Italijane: tragedija proti slabi Turčiji, drama, ki je mejila na farso, proti Islandiji, prikaz vseh mogočih nebesnih pomoči, od Lourda do Fatime, proti klavirni Španiji, srečna zmaga proti Nemcem, vdaja proti Srbom in ... sedaj Izrael. Potem (Izrael bodo »valjda« premagali) na Litvo, ki je od vseh velikih reprezentanc tista najbolj v krizi, saj je menjava generacij precej boleča, kajti novih zvezd enostavno nimajo. In tu je že polfinale proti zmagovalcu zelo verjetnega zgodovinskega derbija med Srbijo in Hrvaško (tu ne morem grešiti, ogledal in proučil sem namreč razpored). Ni kaj, krompir v nenormalnih odmerkih. Po drugi strani pogledajte Nemčijo. Organizira skupino doma v prekrasni dvorani v Berlinu, ki je vedno polna navdušenih in super korektnih navijačev. Premaga za silo Islandijo, potem pa: 1) izgubi proti Srbi-

piše Sergio Tavčar

ji z metom Bijelice iz teka v zadnji sekundi, 2) pod šokom izgubi prvo tretjino 31:11 proti Turčiji in se ne uspe pobrati, 3) izgubi v bistvu že zmagano tekmo proti Italiji in 4) proti Španiji ima na voljo prosti met za podaljšek in ga zgreši. Še moj Polet v najboljših časih, ko ga je treniral nekdo, ki ga sreča v teh okoliščinah vedno pušti na cedilu, ne bi zmoget take serije nesrečnih razpletov. Rezultat: zanje je evropsko prvenstvo že končano. Razlika med Nemčijo in Italijo? Ena sama samcata žoga, ki ustvari razliko med verjetnim polfinalom in takojšnjim izpadom. Ampak v športu, predvsem pa v košarki, sreča ne obstaja. Dajte no! Kdor trdi to neumnost, se lahko gre nemudoma soliti!

NOGOMET - Novi trener Vesne Luigino Sandrin o novi izkušnji v Križu

Mladi in ... furlanščina

Danes bo krstni nastop na klopi Vesne v elitni ligi opravil Luigino Sandrin, ki je kriško moštvo prevzel po odhodu Andree Zanuttiga. Lani je v promocijski ligi vodil Pro Cervignano, prvič se kot trener preizkuša v najvišjem amaterskem prvenstvu. Sandrin pravi, da take priložnosti ni smel zamuditi: »Društvo je dokaj dobro organizirano, ekipa razpolaga že z vidno identiteto. Moj predhodnik je opravil izjemno delo, kar so dokazali tudi rezultati v letih. Povabilo kluba sem takoj sprejel, saj treniranje ekipe v prvi neprofesionalni ligi je bil vedno moj cilj, hkrati sem počaščen, da so v Križu pomislili name. Upam, da bom z rezultati tudi povrnil zaupanje.«

To je vaša prva izkušnja v slovenskem društvu.

Slovensko okolje in dvojezičnost sta dodana vrednost. Bil sem veliko let v Trstu in poznam številna slovenska društva. Lahko pa rečem, da smo celo mednarodni in to na svojevtrsten način, saj slovenske nogometaše učim furlanščino.

Kaj pa o ekipi na nogometni zelenici?

Ekipa je dobro pripravljena. Počasi uvajam svoje nogometne zamisli. Nisem strateg, ki bo vse revolucioniral. Fantje so navdušeni, delavni, radi trenirajo. Upam, da bodo pripravljene že jutri (op. av. danes), ko nas čaka prva preizkušnja.

Cilj je tudi v tej sezoni obstanek?

Kar je bilo storjeno pred leti, ne bo nihče izbrisal. Mi pa smo začeli znova. Še vedno je obstanek naš prvi cilj. Lanski začetek sezone je že težko ponovljiv. Nekaj takega boš težko našel v nogometnih zbornikih. Nočem pa izpasti retoričen. Najprej bomo mogli zbrati 40 točk, ki nam bodo jamčile obstanek, nato se bomo lahko pogovarjali o drugem. Pokalna srečanja so že dokazala, da se je letošnji nivo v ligi zelo uravnovesil.

Spremljate ostale nasprotnike?

Lani tri ali štiri ekipe so bile nad vsemi. Letos izstopa samo Cjarlins Muzane. Za ostale bi se težko izrekel. Gotovo je še Cordenons solidna in nevarna ekipa, sledijo Chions, Lumignacco in Kras. Corno je neznanka, prav tako Rivignano, vendar avgustovske tekme ne štejejo, saj je preveč govorice.

Sandrin (letnik 1972) je kot nogometaš oblekel tudi dres Triestine. Nogometne izkušnje je nabiral v D-ligi (Tamai, Torviscosa, Sacilese). Zadnje tri sezone je vodil Pro Cervignano v promocijski ligi

FOTODAMJ@N

Se v slačilnici že pogovarjate o derbiju s Krasom?

Zdrava rivaliteta je dobrodošla. Verjetno pa je veliko bolj občuten na tribunah kot na igrišču. Treba je tudi povedati, da sta ti dve ekipi špici amaterskega nogometa v Trstu in si morajo to šteti v čast.

Kdo si bo moral prevzeti večje odgovornosti?

Staro jedro ekipe bo moralo dokazati največ. To so Carli, Potenza in Toffoli, ki nam jih marsikdo zavida. Računam tudi na večji doprinos Kosmača in Venturinja. Lani je prvi imel manj priložnosti, drugi pa se je ubadal s poškodbo. Ne sme-

VESNA

Vratarji: Edvin Carli (1985), Matteo Bombardieri (1998), Edvin Carli (1985), Daniel Marković (1988), Alessandro Paoli (1998). **Obramba:** Dean Avdič (1987), Albert Kerpan (1995), Goran Kerpan (1992), Minej Purič (1993), Tomas Renar (1996), Luca Tragin (1995). **Sredina:** Matija Arduini (1995), Saša Božičič (1983), Marco Disnan (1997), Gianluca Potenza (1993), Simone Raimondo (1994), Stefano Stanic (1996), Lorenzo Toffoli (1987). **Napad:** David Colja (1997), Nace Kosmač (1987), Cristian Menichini (1992), Alberto Sammartini (1998), Nicola Venturini (1986).

Trener: Luigino Sandrin; **pomočnik trenerja:** Roberto Candotti; **trener vratarjev:** Bojan Gulič; **maser:** Alex Sedmak; **športni vodja:** Paolo Soavi.

mo pa računati samo na sposobnosti Božičiča, morali bomo igrati skupinsko in vključiti mlade nogometaše.

Torej bo letošnja sezona namenjena tudi rasti mladincev.

Ne smemo jim naložiti prevelikih bremen. To je lepa priložnost za take kot so Disnan in Colja, slednji pa z večjo prizadevnostjo in resnim delom lahko res doseže viden napredek. Pustiti jih je treba rasti v čim bolj umirjenem in dobro razpoloženem okolju. Pri Vesni je to možno. Njihova kvaliteta je nadpovprečna.

Kako ste se pripravili na prvi krog? S Cordenonsom je lani Vesna odigrali dve izjemno napeti srečanja.

Vadili smo dobro, le Gorana Kerpana ne bo, tako da v obrabni liniji bomo morali zakrpati njegovo odsotnost. Prvi krog je vedno neznanka, za nas je to zelo spodbudno srečanje, vadili in pilili smo tudi psihološki pristop.

Andrej Marušič

Podpisala še dva

Pred današnjim prvim krogom je kriška Vesna včeraj registrirala še dva nogometaša: že danes bosta na razpolago trenerju Sandrinu srednji branilec Rok Vatovec (letnik 1993), ki je lani igral v Izoli, in Patrick Muccio Crasso (1997), ki je bil lani član Triestine.

ELITNA LIGA Kras in Vesna v gosteh danes ob 16.00

Prvi krog elitne lige bodo v celoti igrali danes. Vesna bo igrala v gosteh v Cordenonsu. Kras Repen pa v San Vitu al Tagliamentu (proti Sanvitesiju). Na tekmi Vesne bo sodil sodnik Munerati iz Roviga. Na tekmi Krasa pa bo delil pravico Luciano iz Bologne. Še danes se bodo tekme začele ob 16.00. Od jutri dalje pa ob 15.00.

D-LIGA - V skupini C se bosta že danes v San Donaju pomerila Venezia in Sacilese. Triestina bo jutri igrala v gosteh proti Abanu Calcio.

Vsi ostali jutri, Gaja v Nabrežini

PROMOCIJSKA LIGA - 15.00 v Trebčah: Primorec - Ronchi; 15.00 v Špetru Slovenovem: Valnatisone - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Dolini: Breg - Pro Gorizia; 15.00 v Doberdolu: Mladost - Mariano; 15.00 v Špetru ob Soči: Isonzo - Sovodnje; 15.00 v Šlovrencu: Isontina - Zarja

2. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Nabrežini: Gaja - Alabarda; 15.00 na Proseku, Rouna: Primorje - Audax Sanrocchese.

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Trebčah: Kras Repen - Trieste Calcio **NAJMLAJŠI (poskusno prvenstvo)** - 10.30 na Proseku, Rouna: San Luigi - Kras Repen.

primorski_sport
facebook

Juventina: že letos pokrita tribuna?

V četrtek zvečer so v Štandreu predstavili člansko ekipo Juventine, ki bo tudi letos igrala v prvenstvu promocijske lige. Ob nogometnem igrišču se je zbralo poleg igralcev, strokovnega štaba, navijačev in simpatizerjev tudi nekaj poznanih in priznanih gostov, kot sta predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta in predsednik deželne italijanske nogometne zveze Gianni Tofoletto. V uvodnem pozdravu je predsednik Marco Kerpan spomnil, da sta strast in srčna volja nujno potrebni za uspeh društva. Glede ekipe je bil zadovoljen z novimi igralci in vesel, da ima ekipa dobre temelje, da ponovi dosežke iz lanske sezone ali da jih celo izboljša. Glavna tematika je bila pozornost o problematiki vzdrževanja športnih struktur, s katero se soočajo številni klubi. Institucije bi morale ponuditi več finančne pomoči. Pri tem je misel takoj padla na večletno vprašanje, ki mori Juventino: kdaj bo nared pokrita tribuna. O tem sta prišli na dan dve novosti: prva, da

se bo gradnja začela v roku tega leta, in druga, kot je povedal Enrico Gherghetta, da je pokrajina pripravljena vplačati v roku dveh tednov 45.000 evrov goriški občini za gradnjo pokrite tribune.

Predsednik Juventine Marco Kerpan (desno). Na fotografiji zgoraj Juventina 2015/16

BUMBACA

TURNIR K2S SPORT-MARK V sredo v GO Bor - Breg

Sinoči so na košarkarskem turnirju K2 Sport-Mark v telovadnici Kulturnega doma v Gorici odigrali tekmi osmine finala. Romans je z 71:46 premagal Kontovel. Breg pa je bil s 65:55 boljši od goriškega Dinama. Turnir v organizaciji SZ Dom se bo nadaljeval v sredo, ko se bosta v četrtfinalu pomerila Nova Gorica in Romans (ob 19.30) ter ob 21.00 bo na sporedu prvi letošnji derbi naših dveh C-ligašev Bora in Brega.

KOŠARKA - Danes in jutri v Gorici Memorial v spomin na Miho Gravnerja

V športni palači Brumatti na goriških Rojcah bo danes in jutri potekal 7. memorial Miha Gravnerja. Mednarodni košarkarski turnir mladincev, s katerim se spominjajo preminulega prijatelja, prirejajo člani športnega društva Heidrun, ki jim je v Gorico tudi letos uspelo privabiti štiri kakovostne ekipe: za prvo mesto se bodo potegovali mladi talenti ekip Olimpija iz Ljubljane, Reyer iz Benetk, Fortitudo iz Bologne in Pallacanestro Reggiana iz Reggio Emilia. Pokrovitelja sta goriška občina in pokrajina, ki sta ju na včerajšnji predstavitvi zastopala svetnik Giuseppe Ciotta in odbornica Vesna Tomsič. »Ta športni dogodek prepiramo. Organizatorji se z njim poklanjajo spominu osebe, ki je za sabo pustila neizbrisno sled, mestu pa hkrati nudijo priložnost, da ponovno gosti dobro košarko,« je povedal Ciotta in izrazil upanje, da bo prihodnje leto mednarodni turnir dobil še večjo razsežnost. Tomsičeva je izpostavila predvsem vrednost predavanja, ki bo v okviru memoriala potekalo danes popoldne. O športu in šoli bodo razpravljali deželni predsednik CONI-ja Giorgio Brandolin, trener in strokovnjak na področju športne vzgoje Dražen Grbac ter nekdanji član itali-

janske košarkarske reprezentance Michele Mian. »Srečanje se bo začelo ob 17.30 in bo potekalo v športni palači Brumatti med prvo in drugo tekmo,« je pojasnil predsednik društva Heidrun Giovanni Devetag, po katerem bo predavanje dobra priložnost za razpravo o razvoju športne kulture na obeh straneh meje. V imenu olimpijskega komiteja CONI je pozdravil Franco Tommasini, v imenu družine pa Mihova sestra Jana. »Giovanniju in ostalim se zahvaljujem za trud, ki ga vlagajo v ta dogodek. Memorial je v nekaj letih iz turnirja med prijatelji prerasel v večjo prireditvev, na kateri se mladi košarkarji pomerjajo v športu, ki ga je moj brat ljubil. Več let je igral pri združenju Dom, nato se je posvetil drugim športom, zadnje pa se je povrnil h košarki, ki mu je bila vedno pri srcu,« je povedala Jana Gravner. Turnir se bo danes začel s tekmo med ekipama Fortitudo in Reyer (ob 15. uri), ob 20. uri pa se bosta pomerili Olimpija in Pallacanestro Reggiana. Jutri bosta prvo tekmo odigrali Olimpija in Fortitudo (ob 9. uri), drugo Pallacanestro Reggiana in Reyer (ob 11. uri), tretjo Pallacanestro Reggiana in Fortitudo (ob 14.30), zadnjo pa Olimpija in Reyer (ob 16.30).

Obvestila

ŠD KONTOVEL, odbojcarska sekcija obvešča, da so se začeli treningi minivolleyja za deklice letnikov 2008, 07, 06 in 05 s sledečim urnikom: ob sredah ob 16.45 do 17.45 v telovadnici srednje šole na Proseku in ob petkih ob 16.15 do 17.45 v telovadnici na Kontovelu. Za info in prijave: 3288299227 (Tania).

ŠD KONTOVEL, ritmična telovadba sporoča, da se bodo treningi ritmične telovadbe za deklice od 2. letnika vrtca do 1. razreda OŠ začeli v četrtek, 17. septembra. Vadba bo potekala ob torkih in četrkih ob 16.30 do 17.30 v telovadnici na Kontovelu. Info in prijave: 3200750162 (Federica) in 3385000643 (Martina).

ŠD KONTOVEL, otroška telovadba obvešča, da bomo tudi letos organizirali otroško telovadbo namenjeno malčkom letnikov 2011, 12, 13 in 14. Prvo srečanje bo v soboto, 3. oktobra, ob 10.00 v telovadnici na Kontovelu. Info in prijave: 3288299227 (Tania).

AŠD BREG, odbojcarska sekcija sporoča, da se bodo začeli treningi za minivolley, letniki 2003 in mlajši, v torek 15. 9. 2015 ob 16.15 v telovadnici v Dolini. Treningi bodo ob torkih in četrkih ob 16.15 do 17.45 v telovadnici Silvana Klabjana v Dolini.

AŠK KRAS sporoča, da se otroška telovadba za otroke vrtcev in osnovne šole začne v sredo, 23. septembra, od 16.30 do 17.30 v športno kulturnem centru v Zgoniku. Vpis in ostale informacije na prvem srečanju. Rekreativna za starejše pa bo ob torkih in četrkih, od 8.30 do 9.30. Prva vadba v torek, 7. oktobra. Obenem sporoča, da so v tekni treningi za začetnike namiznega tenisa. Prijavite se lahko od ponedeljka do petka, ob 17.00 v telovadnici. Info na tel. 3397563191 (Sonja Milič).

SHINKAI KARATE CLUB bo tudi letos organiziral dneve odprtih vrat, in sicer: 15., 16. in 17. septembra ob 18.00 do 19.00 v prostorih osnovne šole v Saležu. Priказali bomo trening karateja od začetnikov do višjih pasov. Vabljeni vsi začetniki in ne, otroci in odrasli. Info na tel. št. 3387281332 (Sergij).

SHINKAI KARATE CLUB obvešča, da se bodo redni treningi začeli v torek, 29. septembra, ob 17.00 dalje v zgošči telovadnici. Info: 338 7281332 ali 347 3955129

AŠD SOKOL sporoča, da bo v sredo, 16. septembra, ob 16.15 v nabrežinski telovadnici potekalo prvo srečanje za skupini motorike in minimotorike za letnike 2011 do 2009. Skupina minibasketa, letniki od 2008 do 2005, bo imela prvi trening v četrtek, 17. septembra ob 16.00.

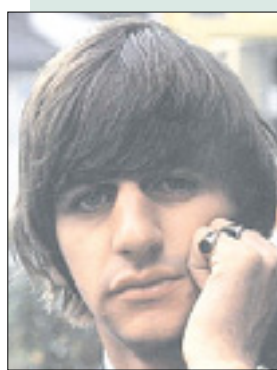
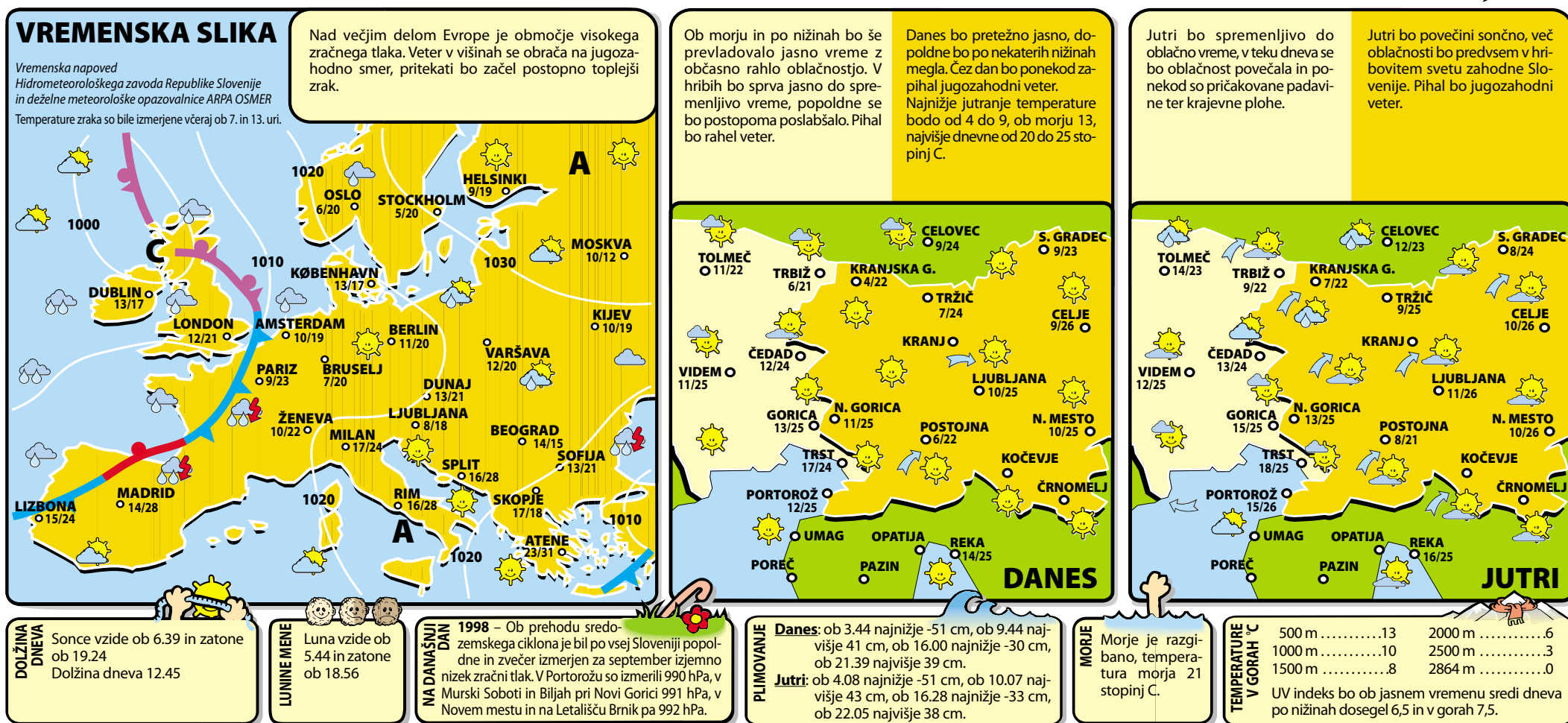
AKK BOR vabi na treninge minibasketa. Začetek v torek 15. 9. Letniki 2010-2006 torek in petek 16.00-17.15 Stadion 1. maja, letniki 2004-2005 torek 18.00-19.30 Lonjer in petek 17.15-18.45 Stadion 1. maja. Info: Karin 3406445370.

GINNASTIČNI ODSEK SZ BOR sporoča, da se bo začela nova sezona ritmične gimnastike. Urniki: treningi na stadionu 1. maj za predšolske otroke bodo potekali ob torkih in petkih 16.30-17.30; za osnovnošolke ob torkih 16.30-17.30 in petkih 17.30-18.30. Prvi trening bo v torek, 15. septembra. Treningi na Opčinah (telovadnica OŠ Bevk) bodo potekali za predšolske otroke ob sredah 16.30-17.30 in za osnovnošolke ob sredah 17.30-18.30. Prvi trening bo v sredo, 16. septembra. Informacije na tel. 04051377.

AŠD POLET, ženska košarkarska sekcija vabi na mesec odprtih vrat. Dekleta, ki želijo poskusiti igranje košarke, se lahko pridružijo treningom, ki so se začeli 24. avgusta. Za informacije in urnike pokličite na tel. 3382839807 (Marina).

AŠD SOKOL organizira tečaj minivolley-ja za punčke letnikov 2007/08/09 in tečaj odbojke under 12 za dekleta rojena v letu 2004. Prvo srečanje obeh skupin bo v nabrežinski telovadnici 16.9. ob 17.15.

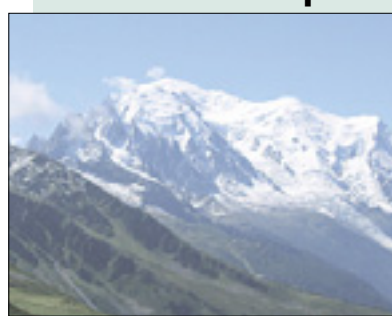

Ringo Starr je objavil svoj osebni arhiv fotografij

LONDON - Nekdanji član zasedbe The Beatles Ringo Starr je odprl svoj osebni arhiv in v knjigi objavil več fotografij iz časa, ko je bil član legendarne zasedbe. Knjiga z naslovom Photograph vsebuje fotografije članov zasedbe na turnejah, v hotelskih sobah in podobno, objavljene fotografije spremljajo Starrovi komentarji in anekdote. Nekdanji bobnar skupine, ki še danes veliko fotografira, je že tedaj vedno s seboj nosil fotografski aparat. Ideja za knjigo se mu je, kot je pojasnil, porodila po naključju. »Ko sem iskal fotografije za Muzej grammyjev v Los Angelesu, sem naletel na cele škatle negativov,« je pojasnil. Za mnoge je mislil, da so se izgubile. Izid knjige je pospremila razstava v Nacionalni galeriji portretov v Londonu.

Vrh Mont Blanca po zadnjih meritvah nižji za 1,3 metra

GRENOBLE - Najvišja gora Evrope Mont Blanc je po zadnjih uradnih meritvah za 1,3 metra nižja kot pred dvema letoma, je v četrtke sporočil član strokovne ekspedicije, ki je merila višino te gore. Uradno je najvišji vrh Evrope zdaj visok 4808,73 metra. Višina Mont Blanca se sicer znano spreminja predvsem zaradi količine snega, kar pa je odvisno od količine padavin in vetra. Ko so zadnjič opravili meritev tega vrha, je njegova višina znašala 4810,02 metra. »Vrh Mont Blanca se premika; viša in nižja se glede na letni čas,« je za dpa pojasnil Vincent Gaillard iz ekipe strokovnjakov, ki je opravila meritev. Pojasnil je, da to načeloma ni posledica globalnega segrevanja, ampak lokalnih vremenskih razmer.

LJUBLJANA - Lepotno tekmovanje

Letošnja Miss Slovenije je postala Mateja Kociper

LJUBLJANA - V ljubljanskem Vodnem mestu Atlantis so v četrtke za novo Miss Slovenije razglasili Matejo Kociper, poročajo spletni mediji. 23-letnica iz Odrancev (Prekmurje) je v finalnem izboru premagala ostalih 14 kandidat. Prva spremljevalka je postala Patricia Koželj, druga spremljevalka pa Tadeja Pavlič.

Na tekmovanje se je sicer prijavilo več kot 200 kandidat. Kociprova, sicer študentka fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko mariborske univerze, je obenem postala tudi Miss Slovenskih novic, izbrana pa je bila tudi za Model 2015, hkrati pa je še prejemnica posebne nagrade organizatorja za tekmovalko, ki je pokazala največ truda.

Na talentih je medtem slavila Lina Kogoj, ki je bila tudi zmagovalka spletnega glasovanja, miss Nove je postala Lea Markelj, najboljši poslovni načrt pa je s pomočjo mentorjev z Gea Collegea naredila Nika Vioda. Izbor je letos potekal pod motom Mlade poslovne ženske v družbi, zmagovalka pa je za nagrado prešla tudi študij na Gea Collegeu.

Kociprova bo Slovenijo zastopala na svetovnem izboru Miss World, ki bo letos potekal v kitajskem mestu Sanja.

fotoutrip '15 70 let

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Primorski na rodoški plaži Tsambika

K.Z.